



דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני 2018

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני 2018

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

פרק ג': דוחות כספיים

פרק ד': הצגת נתונים כספיים מתוך הדוחות
הכספיים המיוחסים לחברה

פרק ה': נספחים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.....	1. תיאור החברה	.1
1.....	1.1 בעלי מניותיה של החברה	1.1
1.....	1.2 תחומי פעילותה של החברה	1.2
2.....	1.3 אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	1.3
7.....	1.4 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	1.4
10.....	2. המצב הכספי	.2
10.....	2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	2.1
14.....	3. תוצאות פעילות	.3
14.....	3.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	3.1
14.....	3.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	3.2
15.....	3.3 רווח כולל מתחומי פעילות:	3.3
17.....	3.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות	3.4
26.....	4. תזרים מזומנים	.4
26.....	5. מקורות מימון	.5
26.....	6. חשיפה לסיכוני שוק	.6
27.....	7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	.7
28.....	8. פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד	.8
28.....	9. דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים	.9
28.....	10. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	.10
29.....	11. אירועים לאחר תאריך המאזן	.11
29.....	11.1 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה	11.1
29.....	11.2 פטירת דירקטור	11.2
29.....	11.3 אסיפת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') של החברה	11.3
29.....	11.4 תשלומי קרן וריבית אג"ח סדרות א' ו-ב'	11.4

מנורה מבטחים החקוקות בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החקוקות בע"מ (להלן: "החברה") לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "תקופת הדוח").

הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017, אשר פורסם ביום 26 במרס 2018 (להלן: "הדוח התקופתי").

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ובהתאם לחוזרי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה").

חלק א' - הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידי זרים) המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות החברה. מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כיו"ר מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "מנורה מבטחים ביטוח") מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, באמצעות חברות בנות בשליטתה, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה, ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, הכולל פנסיה וגמל, ביטוח כללי, הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר וכן ביטוח בריאות. בנוסף, עוסקת החברה, באמצעות חברות בנות בשליטתה בפעילויות נוספות (שאינן מהוות "תחום פעילות" כהגדרת המונח בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטת תשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969), כגון בפעילות של מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבויות חיתומיות, השקעות בנדל"ן ופעילות סולארית בארץ ובחול, וכן פעילות אשראי ומימון לעסקים קטנים ובינוניים, פעילות של מתן התחייבויות לפירעון אמצעי תשלום, פעילות ניהול קרנות נאמנות ופעילות השקעה בנדל"ן, וזאת באמצעות חברות כלולות.

כמו כן, מחזיקה הקבוצה בשלוש סוכנויות ביטוח: ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה"), ואורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, באמצעות מנורה מבטחים ביטוח, והכל כמפורט בסעיף 1.2 בדוח התקופתי.

לתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.3 אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

1.3.1 דירוג החברה וחברה בת

בחודש יוני 2018, פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח מעקב בנוגע לדירוג תעודות ההתחייבות סדרות א' ב' ו- ג' של החברה, ובו הודיעה כי היא מותירה את דירוג כתבי ההתחייבות הקיימים של החברה (Aa3 יציב) על כנם. לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווחים מיידיים מיום 24 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-15-055080 ו- 2018-01-060481).

בנוסף, פרסמה החברה דוח מעקב של מידרוג בנוגע להותרת הדירוג של מנורה מבטחים ביטוח Aa2 באופן יציב, וכן הותרת דירוג של כתב ההתחייבות הנדחה של מנורה מבטחים ביטוח בדירוג A1 באופק יציב. כמו כן, באותו מועד הודיעה מידרוג על הותרת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני נחות ושלישוני מורכב) סדרות א' ו- ד' של מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, חברה נכדה של החברה (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון") בדירוג Aa3 באופק יציב, והותרת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני מורכב/הון רובד 2) סדרות ב', ג' ו- ה', של מנורה מבטחים גיוס הון, בדירוג A1 באופק יציב. לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווחים מיידיים של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 24 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-15-055077) ומיום 25 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-01-060607).

1.3.2 מכירת נכס מקרקעין

בהמשך לאמור בסעיף 7.16 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי, החברה התקשרה, בחודש יוני 2018, בהסכם עם צד שלישי שאינו קשור לחברה למכירת 50% מהזכויות הבלתי מסוימות במגרש שבבעלות החברה. התמורה שנקבעה בהסכם הינה 101 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 6 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-01-055684).

1.3.3 תעריפי ביטוח חיים

בהמשך לפניית רשות שוק ההון ביטוח וחסכון מחודש יוני 2018, מנורה מבטחים ביטוח נערכת להגשת תעריפי ביטוח חדשים בביטוחי חיים, לתוכניות ביטוח שישווקו על ידה החל מ- 1 בינואר 2019. בשלב זה, אין באפשרות מנורה מבטחים ביטוח לאמוד את השפעת השינוי בתעריפים על התוצאות העסקיות, ככל שיהיו, באשר תעריפים אלה כפופים לאישור הרשות.

1.3.4 דיבידנד מחברות בנות ומוחזקות

בחודש יוני 2018, חילקה מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים פנסיה וגמל") דיבידנד לחברה, בסך של 50 מיליון ש"ח. בחודש מרס 2018, חילקה מנורה מבטחים ביטוח דיבידנד לחברה בסך של 60 מיליון ש"ח. בחודש מאי 2018, חילקו אמפא קפיטל בע"מ, אי.אר.אן בע"מ ומנורה מבטחים מהנדסים, דיבידנד לחברה, בסך של כ- 2.4 מיליון ש"ח, בסך של כ- 1.3 מיליון ש"ח ובסך של כ- 1.3 מיליון ש"ח, בהתאמה.

1.3.5 פירעון כתבי התחייבות נדחים - חברה בת

בחודש יוני 2018, פרעה שומרה לחברה כתבי התחייבות נדחים בסך כולל של כ- 38 מיליון ש"ח.

1.3.6 מסגרת השקעה בחברה בת

בחודש מאי 2018, אישר דירקטוריון החברה מסגרת השקעה במנורה מבטחים אנרגיה בע"מ (חברה נכדה של החברה), באמצעות מנורה מבטחים נדל"ן (חברה בת של החברה), בסך של עד 80 מיליון ש"ח, לצורך השקעה בפרויקטים סולאריים בישראל.

1.3.7 שינוי בהרכב ועדת דירקטוריון

בחודש מאי 2018, ובהמשך לסיום כהונתה של ה"ה אורלי ירקוני כדירקטורית בחברה, מונה ה"ה יונל כהן כחבר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה (ועדת מאזן). לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים מיום 2 במאי 2018 (אסמכתאות: 2018-01-034938 ו- 2018-01-034941).

1.3.8 חלוקת דיבידנד

בחודש אפריל 2018, חילקה החברה לציבור דיבידנד בסך של 50 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 26 במרס 2018 (אסמכתא: 2018-01-023973).

1.3.9 פרסום תשקיף מדף

בחודש מאי 2018, פרסמו החברה והחברה הנכדה מנורה מבטחים גיוס הון, תשקיף מדף. ראה דיווחים מידיים של החברה ושל החברה הנכדה, מיום 30 באפריל 2018 (אסמכתאות: 2018-01-034233 ו- 2018-01-034239, בהתאמה).

1.3.10 גיוס כתבי התחייבות נדחים בחברה נכדה

בחודש פברואר 2018, הנפיקה מנורה מבטחים גיוס הון כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח רשומים על שם, בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד, בשיעור ריבית שקלית שנתית קבועה של 3.43%. כתבי התחייבות הנדחים דורגו בדירוג A1 באופק יציב ונרשמו למסחר בבורסה לני"ע בת"א. תמורת כתבי התחייבות הופקדה במנורה מבטחים ביטוח ומהווה הון רובד 2 בהתאם לכללי הסולבנס. לפרטים ראה דיווח מידי מיום 15 בפברואר 2018 (אסמכתא: 2018-01-012972).

1.3.11 השקעה נוספת באמפא קפיטל

בחודש פברואר 2018, נחתם הסכם בין החברה לבין אמפא קפיטל בע"מ (להלן: "אמפא קפיטל"), לרכישת מניות נוספות באמפא קפיטל. לפרטים נוספים ראה סעיף 7.16.4 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.3.12 קביעת הון יעד בחברות בת

בחודשים פברואר ומרס 2018, החליטו דירקטוריון מנורה מבטחים ביטוח ודירקטוריון שומרה, בהתאמה, על קביעת הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד. לפרטים ראה סעיף 2.3.1 בפרק דוח הדירקטוריון בדוח התקופתי וכן סעיף 2.1.4 להלן.

1.3.13 התקשרות בפוליסת סיעוד קבוצתית

בחודש פברואר 2018, חתמה מנורה מבטחים ביטוח עם ארגון גמלאי צה"ל ("צוות"), על הסכם מפורט לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי צוות. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.2.1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי ודיווח מידי מיום 12 בפברואר 2018 (אסמכתא: 2018-01-011868).

1.3.14 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 בדוחות הכספיים.

1.3.15 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

1.3.15.1 הוראות דין החלות על הקבוצה באופן כללי

1.3.15.1.1 חוקים ותקנות

- בחודש אפריל 2018, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) הון עצמי מזערי נדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ז-2017. התקנות קובעות, בין היתר, דרישות הון עצמי מזערי ראשוני נדרש לקבלת רישיון מבטח ישראלי וכן מבטלות את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) הון עצמי מינימלי נדרש ממבטח, התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון הישנות"). לפרטים נוספים בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברות ביטוח ראה באור 5 בדוחות הכספיים וכן סעיף 2.1.4 להלן.
- בחודש אוגוסט 2016, פורסם ברשומות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן, לצורך פסקה זו: "החוק"). עניינו של החוק בהסדרת הפיקוח על נותני שירותי מטבע ונותני שירותי האשראי החוץ בנקאי. עיקרי

החוק כוללים, בין היתר, מינוי מפקח על נותני שירותים פיננסיים, אשר הינו המפקח המוגדר בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אשר יפקח על פעילות של העמדת אשראי חוץ בנקאי שלא על ידי גופים מוסדיים ועל פעילות נותני שירותי מטבע. השירותים המפוקחים בהתאם לחוק זה יהיו מתן אשראי מסוגים והיקפים מסוימים על ידי גופים כאמור וכן עסקאות ניכיון. על פי החוק קיימים מספר סוגי רישיונות, בהתאם לסוגי הפעילויות המבוקשות על ידי נותני השרות, והיקפן. החוק נכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, ביחס לנותני שירותי אשראי. בחודש מאי 2018, פורסם צו הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (דחיית יום התחילה המאוחר), התשע"ח-2018, לפיו נדחה יום התחילה של הוראות החוק לעניין נותני שירות בנכס פיננסי עד ליום 1 באוקטובר 2018, או עד ליום פרסומו של צו איסור הלבנת הון לעניין נותני שירות בנכס פיננסי, לפי המוקדם מביניהם. האסדרה במסגרת חקיקה זו חולקה למספר מקטעים כשבכל אחד מהם מוסדרים תחומי שירותים פיננסיים שונים. במקטע הראשון הוסדרו תחום מתן שירות בנכס פיננסי ותחום מתן האשראי. מקטע זה עוגן כאמור בחוק. המקטע השני, עוסק בין היתר, באסדרת הבנקאות הזעירה, לחברי אגודה או לקרוביהם, לרבות, מתן אשראי, ניהול פיקדונות וניהול תשלומים. המקטע השלישי, מסדיר את תחום מתן האשראי החוץ בנקאי באמצעות פלטפורמה המתווכת באופן מקוון - בין מלווים ללווים שהם יחידים. יצוין, כי תיווך מקוון באשראי בין מלווים ללווים שהם תאגידים, מוסדר בחוק נפרד אשר הרשות לניירות ערך אמונה על אסדרתו. בחודש מרס 2018, פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח-2018, אשר מסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של "נותן שירותי אשראי" שהוא גוף פיננסי, לרבות, הכרת הלקוח, זיהוי פנים אל פנים, רישום פרטי הלקוח ואימותם, וחובות בקרה ודיווח.

1.3.15.1.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש מאי 2018, האריכה ועדת הכספים את תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, מחודש מרס 2014, כהוראת השעה, ובתחולה רטרואקטיבית החל מה- 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני, בין היתר, בשל השקעות בקרנות השקעה, תעודות סל, קרן או קרן חוץ, וכן בגין עמלות הנובעות מהשקעה בקרן טכנולוגיה עילית, ותוך ביטול, בתוקף החל מסוף שנת 2018, של האפשרות לגבות הוצאות ישירות בגין הלוואות לעמיתים ומבוטחים. במקביל, במסגרת הוראת השעה, התקרה לשיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור, בשיעור כולל של עד 0.25%, נותרה בעינה.
- בחודש מרס 2018, פרסמה הממונה עמדה שעניינה "הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב", אשר מבקשת להבהיר ולסנכרן הגדרות במונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר" עבור חלק מסעיפים בתנאי מכשירי הון שהונפקו בעבר ובפרט סעיפים המתייחסים לנסיבות משהות שבהן יופעלו מנגנוני ספיגת הפסדים (כגון דחיה או ביטול קרן וריבית) וסעיפים המתייחסים לתנאים לפדיון מוקדם. לעיתים, הגדרת המונחים בתנאי מכשירי ההון מפנה להוראות הממונה באופן כללי, ובמקרים אחרים ההגדרה מפנה מפורשות לתקנות ההון המינימאלי. עם כניסתם לתוקף של חוזר "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר סולבנסי") אשר פורסם בחודש יוני 2017, וחוזר נוסף שפורסם בחודש מרס 2018, שעניינו "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח" (להלן - "חוזר הון עצמי לכושר פירעון"), יחושבו ההון העצמי וההון הנדרש של חברות הביטוח על פי חוזרים אלו, לפי העניין, ולא על פי תקנות ההון אשר בוטלו. בהתאם לאסדרה האמורה, ולגבי חברות ביטוח שקיבלו את אישור הממונה לביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, נקבע כי המונח "הון נדרש" (לרבות "הון מינימאלי נדרש" ומונחים דומים) - יפורש בהתאם להגדרת המונח "סף הון מינימאלי (MCR) בחוזר סולבנסי בגבולו העליון, כלומר, 45% מ- SCR (כשהוא מחושב ללא ההוראות בתקופת הפריסה). כמו כן, נקבע כי המונח "הון עצמי" (לרבות "הון מוכר" ומונחים דומים) יפורשו בהתאם להגדרת המונח "הון עצמי" בחוזר סולבנסי. לגבי חברות שלא

- קיבלו את אישור הממונה כאמור, המונחים "הון עצמי" ו"הון עצמי נדרש לכושר פירעון", יפורשו בהתאם להגדרתם בחוזר הון עצמי לכושר פירעון.
- בחודש מרס 2018, פורסם פרק 4 חלק 2 בשער 5 בחוזר במאוחד (קודקס הרגולציה) בנושא ניהול נכסי השקעה. הפרק מאחד בתוכו את כל חוזרי הממונה בנושא השקעות ומבטל את החוזרים הספציפיים אשר הוטמעו בתוכו, לרבות חוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים", הקובע הוראות משלימות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב-2012, בין היתר, הוראות לעניין עסקאות עם צד קשור ובאמצעותו, מתן הלוואות, השקעה בשותפות ועוד, וכן חוזר "ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה" המסדיר, בין היתר, דרך ההקמה, אישור ותפעול סלי השקעה.
- בחודש פברואר 2018, פרסמה הממונה חוזר שעניינו "ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים", וזאת בהמשך לפרסום צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, בחודש מאי 2017 (להלן: "צו איסור הלבנת הון"). במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, נושאים אליהם תתייחס מדיניות הגוף המוסדי לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ונהלים ליישום המדינות זו, שתתייחס בין היתר, לזיהוי הסיכונים ולאמצעים להפחתתם. כמו כן, נקבע כי דירקטוריון הגוף המוסדי יאשר, יפקח ויבקר את יישום המדיניות. בנוסף, נקבע כי הליך הכרת הלקוח יתבצע באמצעות שאלון מובנה שייערך בהתאם לקווים המנחים שבנספח א' לחוזר, וכי ברור קיומו של חשבון של איש ציבור כהגדרתו בחוזר יבוצע באמצעות הטופס המובנה בנספח ב' לחוזר. מועד התחילה של הוראות החוזר הינו מועד התחילה של צו איסור הלבנת הון.

1.3.15.1.3 הצעות חוק וטיוטות תקנות וחוזרי ממונה

- בחודש יולי 2018, פורסמה טיוטה שניה של חוזר שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי". טיוטת החוזר נועדה להסדיר באופן מקיף את כללי הממשל התאגידי של דירקטוריון גוף מוסדי וועדותיו תוך קביעת סטנדרט מינימלי לניהול תקין של הגוף המוסדי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון וועדותיו, וזאת באמצעות קביעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידו, סמכויותיו ואופן התנהלותו. במסגרת הטיוטה מוצע לבטל חוזרים קיימים הנוגעים לנוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו תוך הצהרה כי הוראות החוזר נועדו להחליף גם את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 שבתוקף, ככל שהן חלות על גופים מוסדיים שאינם חברות מנהלות של קופות גמל ענפיות (להלן: "תקנות דירקטוריון וועדותיו"), ותוך קביעת הוראות מעבר בעניינים שונים. בהתאם לטיוטת החוזר, מועד התחילה של החוזר יהיה חצי שנה מיום תחילתן של הוראות טיוטת התיקון לתקנות דירקטוריון וועדותיו שפורסמה במקביל.
- בחודש פברואר 2018, פורסמה טיוטת חוזר שעניינה תיקון לחוזר המאוחד, בנושא "ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה". במסגרת הטיוטה הוסדרו היבטים שונים בעניין ועדת השקעות. בין היתר, טיוטת החוזר מתייחסת להרכב ועדת השקעות ומגבלות למינוי חבר ועדת השקעות, כשירות חבר ועדת השקעות, תפקידי ועדת השקעות, דרכי עבודת הוועדה והרכבה, ונושאים נוספים כן שפעילות הוועדה תותאם למסגרת העדכנית של ממשל תאגידי בגופים המוסדיים. החוזר עתיד להחליף את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), תשס"א-2001, לאחר ביטולן הצפוי עם פרסומן של תקנות ועדת השקעה עמיתים.

1.3.15.2 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

1.3.15.2.1 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרונות

- בחודש אוגוסט 2018, פרסמה הממונה הליך חדש לבחירת קרנות ברירת מחדל נבחרות, שבאמצעותו אמורות להיבחר לפחות 4 קרנות שיהיו, החל מחודש נובמבר, 2019, קרנות ברירת מחדל הנבחרות לתקופה של שלוש שנים. במסגרת זו קבעה הממונה, כי דמי הניהול שיוגשו במסגרת ההליך לא יפחתו מ- 1% מההפקדות ו-

0.05% מהצבירה, תוך מתן העדפה לקרנות פנסיה קטנות. עוד נקבע בהליך, כי קרנות ברירת המחדל הנבחרות יחויבו לגבות דמי ניהול בשל מקבלי קצבה חדשים שיפרשו מהן במהלך תקופת שלוש השנים האמורות שלא יעלו על 0.3%. ההכרזה על קרנות ברירת המחדל הנבחרות אמורה להתבצע עד ליום 1 בספטמבר 2018. יצוין, כי התאחדות החברות לביטוח חיים בע"מ הגישה עתירה לבג"צ למתן צו על תנאי המורה לממונה לבוא וליתן טעם מדוע לא יבוטל ההליך לקביעת הקרנות הנבחרות ובנוסף, ליתן צו ביניים המשעה את תוקפו של ההליך עד להכרעה בעתירה. בהמשך לאמור, קבע בית המשפט כי העתירה תיקבע לדיון בהקדם וכן, כי בשלב זה, ועד להחלטה אחרת, לא תפורסם זהות קרנות הפנסיה שנקבעו כקרן נבחרת. לבחירת קרנות ברירת המחדל, על היתרונות התחרותיים שמוענקים להם במסגרת הליך הבחירה, צפויה להיות השפעה על דמי הניהול ועל היקף הלקוחות בשאר הקרנות הפעילות בענף, ובכללן קרנות הפנסיה של הקבוצה, ועל תוצאותיהן העסקיות. ההשפעה כאמור מתעצמת, בין היתר, גם על רקע הנחיות הרשות בדבר פגיעתם האוטומטית, בחודש מרס 2019, של הסדרי ברירת המחדל שהיו בתוקף במועד פרסום חוזר קרנות ברירת המחדל. **הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור אי הודאות לגבי תוצאות הליך בחירת הקרנות והבג"צ שהוגש כאמור, וכן התנהגות הגופים המוסדיים המתחרים, העדפות העמיתים והתנהגות המעסיקים והשלכות רפורמות נוספות בתחום.**

- בחודש יולי 2018, פרסמה הממונה תיקון לחוזר "מסמך הנמקה", במסגרתו נקבע, בין היתר, כי בעת מתן המלצה ללקוח בקשר עם מוצר פנסיוני, ברירת המחדל תהא מילוי מסמך הנמקה מלא, למעט המקרים שצוינו במפורש בחוזר. כמו כן, הובהר כי גם במקרה של ביטול המלצה של בעל רישיון על ידי בעל רישיון אחר ("הליך שימור") יש למלא מסמך הנמקה מלא, שכן מדובר בהמלצה חדשה. בנוסף, עודכנו ההוראות למילוי מסמך הנמקה, לרבות פירוט תנאי ועלות הכיסוי הביטוחי וכן התווסף נספח למסמך הנמקה הכולל פרמטרים אחידים לחישוב והמחשת היתרה והקצבה הצפויה של הלקוח. בנוסף, הובהר כי בעת המלצה לרכישת תכנית ביטוח לאובדן כושר עבודה יש לפעול בהתאם להוראות חוזר שיווק תכניות מפני אובדן כושר עבודה (חוזר מס' 1-8-2018). מועד התחילה שנקבע להוראות החוזר הינו 15 באוקטובר 2018, למעט ההוראות הפרטניות למילוי מסמך הנמקה והנספח לו, אשר יכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019. להערכת הקבוצה, יכול ויהיה לתיקון השפעה על פעילות מערך השימור של הקבוצה, בין היתר, בשל הצורך בהתאמת תהליכי העבודה של מערך השימור ואולם, בשלב זה, הקבוצה אינה יכולה להעריך את מלוא ההשפעה של הוראות החוזר על פעילותה ועל תמהיל המכירות הפנסיוני. **הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור אי הודאות לעניין התנהגות הלקוחות והמתחרים.**

- בחודש יולי 2014, פרסמה הממונה חוזר בעניין מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה, אשר במסגרתו קובעת הממונה את האופן בו ייגבו דמי הניהול על ידי החברה המנהלת במקרה שבו ניתנה הנחה בדמי ניהול לפנסיונרים, וכן קובע, כי הנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו ולמשך כל תקופת תשלום הקצבה, ותחול גם על שאיריו, ככל שקיימים. בחודש יולי 2017, נכנסה לתוקף רפורמת האג"ח המיועדות, שבמסגרתה עלה שיעור ההקצאה של האג"ח המיועדות למקבלי קצבה מ- 30% ל- 60%, ובחודש ינואר 2018, נכנסו לתוקף תיקוני חוזרים המשלימים את רפורמה זו. החל מינואר 2018, השילוב של רפורמת האג"ח המיועדות ביחד עם החוזרים הנ"ל, צפוי להביא למצב שבו, בניגוד למצב שהיה עד לתום שנת 2017 - פרישה לפנסיית זקנה לא תייצר גרעון אקטוארי לקרן הפנסיה, ולכן עשויה להתפתח תחרות משמעותית במקטע זה של דמי הניהול. **הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על מידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח ואשר עשויה שלא להתממש באשר הינה תלויה במידה רבה בהתנהגות המתחרים, המפייצים והלקוחות.**

1.3.15.3 ביטוח אלמנטרי

1.3.15.3.1 חוקים, תקנות והצעות חוק

- חברות הביטוח מממנות את חלקן בהפסדי הפול בגין מימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול, באמצעות העמסת הפסדי הפול על יתר מבטחי חברת הביטוח שלא במסגרת הפול. בהתאם להסדר התחיקתי, מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים כאמור, נקבע כשיעור מ"עלות הסיכון הטהור" (כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי), ומוגבל בטווח. במסגרת תיקון לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018, שפורסם בחודש יולי 2018, עודכן הטווח האמור כך שמרכיב העמסה יכול לנוע בין 5.5% ל- 8% (חלף 6.5% עד כה), ולמשך שנתיים מיום 1 ביולי 2018, הטווח יוכל לנוע בין 5.5% ל- 8.5%.

- בהמשך להוראות הפרק המתייחס לביטוח לאומי, בתזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018, התפרסמה בפברואר 2018 הצעת חוק לתיקון חוק הביטוח הלאומי. במסגרת הצעת החוק, מוצע, בין היתר, להוסיף את סעיף 328א ובמסגרתו לבטל את תחולתם של סעיפים 328(א) ו- 328(א2) על מבטחים, ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, וכן את חובת הדיווח כאמור, ולהוסיף לו הוראות שלפיהן המבטחים יעבירו למל"ל מידי שנה, סכום שנתי שיקבע בתקנות שיותקנו תוך 30 יום מיום פרסומו של החוק. התקנות אמורות לקבוע גם הוראות לעניין אופן עדכון הסכום האמור, אופן חלוקתו של הסכום בין המבטחים וכן את הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למל"ל בגין תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1.1.2014 ועד יום 31.12.2018. תחילתו של התיקון, אם ייכנס לתוקף, במועד פרסומו של החוק או במועד כניסתו לתוקף של התקנות, לפי המאוחר. כמו כן, יחול התיקון לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה ואילך וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1 בינואר 2014 ועד יום התחילה ואשר המל"ל לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי בגינן.

בחודש ינואר 2018, לאחר פרסום תזכיר החקיקה ולפני פרסום הצעת החוק, פרסם משרד האוצר מתווה בקשר עם יישום תזכיר החקיקה, לרבות לעניין הסכום ודרך חישובו. איגוד חברות הביטוח שלח למשרד האוצר, התייחסות ראשונית ליוזמה האמורה, הכוללת בין היתר התנגדות לתחולה הרטרואקטיבית ולהיבטים נוספים במתווה האוצר. לא ניתן בשלב מקדמי זה להעריך את השלכות תזכיר החוק אם ייכנס לתוקף, אשר יושפעו, בין היתר, מן המתווה הסופי שייקבע, הסכום ו/או השיעור שייקבע לעניין זה. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור המתווה הסופי שייקבע ובפרט לעניין התחולה כאמור.

1.4 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

1.4.1 שוק ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

1.4.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו במהלך החודשים האחרונים תומכים בהערכה שקצב הצמיחה של המשק הישראלי ברבעון השני התמתן. כך, למשל, על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה צמח המשק ברבעון השני בשיעור של כ- 2.0% במונחים שנתיים, תוך התמתנות כמעט בכל מרכיבי התוצר. בלטו לשלילה בעיקר רכיב היצוא (סחורות ושירותים, ללא יהלומים ומכירת חברות הזנק) שירד בשיעור שנתי של כ- 4.4%, רכיב ההשקעות (ההשקעות בבניה למגורים ירדו בשיעור שנתי של כ- 9.6% כאשר יתר ההשקעות ירדו בשיעור שנתי של כ- 5.6%) וכן הצריכה של מוצרי קיימא לנפש שירדה בשיעור חד של כ- 4.3%.

קצב הצמיחה הנמוך יותר ברבעון השני של 2018 נובע הן משיעור הצמיחה הגבוה יחסית ברבעון הראשון של 2018 (כ-4.8% במונחים שנתיים), כתוצאה מהיבוא המוגבר של כלי רכב והן כתוצאה מהעובדה שהמשק מתקרב לתוצר הפוטנציאלי, ולפיכך קיים חשש שמא המשק הישראלי לא ימשיך לצמוח לאורך זמן בקצב גבוה מהפוטנציאל.

בנוסף, מסתמנת האטה משמעותית ומתמשכת בהשקעה בבנייה למגורים ברבעונים האחרונים, אשר משתקפת ברמה הנמוכה יחסית של התחלות הבנייה בשנת 2017 ובמחצית הראשונה של שנת 2018, ובמידה וזו תימשך, היא עלולה להשפיע גם על הפעילות ברמה המצרפית.

יחד עם זאת, תחזית המאקרו של חטיבת המחקר של בנק ישראל צופה צמיחה נאה של המשק הישראלי בשיעור של כ-3.7% בשנת 2018 ובשיעור של כ-3.5% בשנת 2019.

בשוק העבודה נמשכת תמונה חיובית של גידול בתעסוקה ובשכר כאשר האבטלה במשק הישראלי עמדה, בסוף הרבעון השני של שנת 2018, על שיעור מנוכה עונתיות של כ-3.9%. שיעורי ההשתתפות והתעסוקה נותרו ברמות גבוהות. השכר במשק הישראלי הוסיף לעלות (אם כי בחודשים האחרונים ניכרת התמתנות בקצב העלייה) כאשר במקביל יחס המשרות הפנויות למספר המובטלים נותר גבוה יחסית.

סביבת האינפלציה ממשיכה לעלות בהדרגה בתמיכת המדיניות המוניטרית המרחיבה. ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני 2018 נרשמה אינפלציה בשיעור של 1.3%, מעל ליעד האינפלציה התחתון של בנק ישראל (כ-1%). בעקבות כך ניכרת עלייה בציפיות הכלכלנים ובציפיות שוק ההון לאינפלציה בשנה הקרובה.

קיימים מספר גורמים שתומכים בעליית האינפלציה ובראשם מצבו ההדוק של שוק העבודה שבא לידי ביטוי בעלייה מתמשכת של השכר במשק, שבשנה האחרונה גם תורגמה לעלייה בעלות העבודה ליחידת תוצר; העלייה באינפלציה בעולם שבאה לידי ביטוי בעלייה באינפלציה של מוצרי המחירים הסחירים; והפיחות בשער החליפין של השקל בתקופת הדוח לעומת ייסוף שחל בשער השקל למול המטבעות הזרים בתקופות קודמות.

רמת הריבית הנומינלית, אשר נקבעת על ידי בנק ישראל, ממשיכה להיות ברמת שפל היסטורי של 0.1%. בשילוב עם פעילות בנק ישראל בשוק המט"ח, הרי שהמדיניות המוניטרית ממשיכה להיות מרחיבה מאוד. יחד עם זאת, על רקע העלייה בשיעור האינפלציה, הפיחות בשער החליפין של השקל ועל רקע שיעורי האבטלה הנמוכים במשק, אין לפסול העלאת ריבית ומדיניות מוניטרית מרסנת יותר במהלך השנה הקרובה.

הנתונים במחצית הראשונה של שנת 2018 בשוק הדיור ממשיכים להצביע על האטה בפעילות בתחום זה: מחירי הדירות התייצבו בחודשיים האחרונים שעבורם התפרסמו נתונים (אפריל ומאי) לאחר שירדו ב-2.4% מרמת השיא ששררה בחודש אוגוסט אשתקד וניכרת האטה משמעותית במספר התחלות הבנייה ובהשקעה בבנייה למגורים. לעומת זאת, שיעור העלייה השנתי של מחירי השכירות (בחוזים חדשים ומתחדשים) המשיך לעלות בחודש יוני 2018, והגיע ל-2.7%. כמו כן, היקף העסקאות ממשיך לרדת, במיוחד בקרב משפרי דיור ובקרב משקיעים.

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית מוסיפים להיות חיוביים, אם כי נראה שהצמיחה מאבדת מעוצמתה וקצב צמיחת הסחר העולמי רשם האטה מסוימת בחודשים האחרונים. גם הירידה במדד מנהלי הרכש הגלובליים מאותתת על היחלשות מסוימת של קצב הצמיחה.

במהלך החודשים האחרונים שב והתגבר הסיכון להחרפת "מלחמת סחר" וגבר המתח הפוליטי באירופה. האינפלציה בארה"ב ממשיכה להתבסס סביב היעד בשעה שבשאר המשקים המפותחים היא עודנה מתונה אך עולה בהדרגה.

המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה תוך עלייה הדרגתית בשכר; גם ברבעון השני מסתמן עד כה קצב צמיחה גבוה. ה-Fed ממשיך בתוואי העלאות הריבית, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2018 הוא העלה את הריבית פעמיים, וצפוי להעלותה עוד פעמיים במהלך 2018. באירופה, לאחר צמיחה מתונה ברבעון הראשון, גם נתוני המקרו לרבעון השני מצביעים על צמיחה מתונה. ה-ECB הודיע על תכנית להפסקת רכישות האג"ח בסוף 2018, אך מנוסח הודעתו ניתן להבין כי לא צפויה העלאה בריבית לפני הסתיי של 2019. המדיניות המוניטרית ביפן מוסיפה להיות מאוד מרחיבה. במשקים המתעוררים

חל גידול בסיכון הפיננסי שהתבטא ביציאות הון ובהיחלשות המטבעות שנבעו מעליית התשואות בארה"ב. מחיר הנפט הוסיף לעלות וחלה ירידה במחירי הסחורות.

1.4.3 שוקי האג"ח והמניות

המחצית הראשונה של שנת 2018 התאפיינה בעיקר בירידות של שוקי המניות כאשר מדד MSCI World ירד בכ- 0.7%.

בבורסה לני"ע בישראל, מדד ת"א 35 הציג עליה של כ- 0.5%, מדד ת"א 125 ירד בכ- 0.1% ומדד ה- SME-60 (מדד מניות היתר) ירד בכ- 8.7%. בלט לחיוב מדד הבנקים שהציג עלייה של כ- 3.1% ובלטו לשלילה מדד חברות הביטוח ומדד חברות הנדל"ן שירדו כל אחד בכ- 5.5%.

מדדי המניות האירופיים הציגו בדרך כלל ירידות בהובלת מדד הבנקים האירופאי שירד בשיעור חד של כ- 15.4% במחצית הראשונה של שנת 2018. כך למשל, מדד היורוסטוקס 50 ירד בכ- 3.1%, מדד הפוטסי האנגלי ירד בכ- 0.7% ומדד הדאקס הגרמני ירד בכ- 4.7%. בארה"ב, לעומת זאת, מדד הנאסד"ק הציג עלייה נאה במחצית הראשונה של שנת 2018 בשיעור של כ- 10.1% ומדד ה- S&P 500 עלה בכ- 1.7%. מנגד, מדד הדאו ג'ונס ירד בשיעור של כ- 1.8%.

בשוקי המניות של המשקים המתעוררים נרשמו ירידות חדות במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018. מדד המניות של המדינות המתפתחות (MSCI EM) ירד בכ- 7.7% בהובלת שוק המניות הסיני שירד בשיעור של כ- 13.3%.

על רקע שיפור בנתונים הכלכליים בארה"ב, עלייה במחירי הסחורות, סימנים לעלייה בשיעור האינפלציה בארה"ב ולצמצום מאזן ה"פד", המשיכו תשואות האג"ח הממשלתי האמריקאי לעלות במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018, כאשר האג"ח הממשלתי האמריקאי ל- 10 שנים אף חצה במהלך התקופה את רמת ההתנגדות הקריטית של ה- 3%, שיא של כ- 4 שנים. לעליית התשואות בשוק האג"ח האמריקאי, כמו גם לעליה בציפיות האינפלציה, קיימת השפעה גם על עליית התשואות בשוק האג"ח הממשלתי בישראל כאשר מדד האג"ח הממשלתי השקלי ירד במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018 בשיעור של כ- 1.0%, ומדד האג"ח הממשלתי הצמוד ירד בשיעור של כ- 0.2%. מרווחי האשראי המשיכו לרדת כאשר מדד התל בונד 20 והתל בונד 40 עלו בשיעור של כ- 0.2-0.3% כל אחד.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018, פוחת שער היציג של השקל מול הדולר בשיעור של כ- 5.3%, כאשר מול האירו פוחת השקל בכ- 2.5% ומול היין היפני בכ- 7.0%. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו, נכון לסוף חודש יוני 2018, בכ- 115 מיליארד דולר.

1.4.4 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

במהלך חודש אוגוסט 2018 הודיעה חברת הדירוג S&P על העלאת דירוג האשראי של ישראל לדירוג (AA-), הרמה הגבוהה אי פעם. העלאת דירוג האשראי, נבעה, בין היתר כתוצאה משיפור ביחס החוב הציבורי לתוצר של מדינת ישראל שירד לשיעור של כ- 60.9%.

ההשפעה ההולכת וגדלה של הנשיא ארדואן על הכלכלה, וקריאותיו החוזרות והנשנות להוריד את הריבית כמו גם סירובה של טורקיה לאולטימטום שהציב נשיא ארה"ב לשחרורו של הכומר האמריקני שנעצר בחשד למעורבות בניסיון ההפיכה לפני כשנתיים והודעתו של הנשיא טראמפ על הכפלת שיעורי המכס על יבוא פלדה ואלומיניום מטורקיה הובילו למשבר כלכלי חריף בטורקיה, דבר שהביא לקריסתה של הלירה הטורקית.

2. המצב הכספי

2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

2.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

ליום			באלפי ש"ח
31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2018	30 ביוני 2018	
25,391,318	23,971,145	26,635,676	נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
18,480,653	17,669,584	18,797,204	השקעות פיננסיות אחרות
7,790,475	8,313,562	8,321,711	נכסים אחרים
51,662,446	49,954,291	53,754,591	סך כל הנכסים
3,628,193	3,478,773	3,646,036	הון
			התחייבויות:
18,788,523	18,576,728	19,485,697	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
25,339,728	23,779,440	26,334,578	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)
1,783,905	2,118,910	2,117,339	התחייבויות פיננסיות
2,122,097	2,000,440	2,170,941	התחייבויות אחרות
51,662,446	49,954,291	53,754,591	סך כל ההון וההתחייבויות

(* חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות).

סך הנכסים של הקבוצה נכון ליום 30 ביוני, 2018 עומד על סך של 53,755 מיליוני ש"ח לעומת סך של 51,662 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו.

סך ההתחייבויות של הקבוצה נכון ליום 30 ביוני, 2018 עומד על סך של 50,109 מיליוני ש"ח לעומת סך של 48,034 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך ההתחייבויות נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח.

2.1.2 נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה:

ליום 31 בדצמבר 2017	% שינוי	ליום 30 ביוני		במיליוני ש"ח
		2017	2018	
25,391	11.1%	23,971	26,636	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה
104,125	17.0%	94,568	110,670	עבור עמיתי קרנות פנסיה
25,113	12.7%	23,183	26,130	עבור עמיתי קופות גמל
154,629	15.3%	141,722	163,436	סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה(**)

(* הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה).)

2.1.3 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 30 ביוני 2018, הסתכם בכ- 3,634 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 3,616 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח ובניכוי דיבידנד שחולק בסך של 50 מיליוני ש"ח.

2.1.4 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח - מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 2017-1-9 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II". מטרת החוזר הינה לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הדירקטיבה EC/2009/138 שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת, החל מינואר 2016, בכל המדינות החברות בו (להלן: "משטר סולבנסי"). החוזר האמור החיל על חברות הביטוח בקבוצה את החובה לקיים משטר כושר פירעון כלכלי. בחוזר נקבע, בין היתר, כי משטר כושר הפירעון החשבונאי לא יחול על חברת ביטוח אשר קיבלה את אישורו של הממונה כי ביצעה ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, וזאת החל ממועד האישור ואילך ובכפוף לביטול תקנות ההון הישנות.

בחודש דצמבר 2017, פורסם חוזר שעניינו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים, ביקורת על ידי רואה החשבון המבקר ודרישות הגילוי לגביו (להלן: "חוזר הגילוי").

בהמשך לאמור, קיבלו חברות הביטוח בקבוצה, בחודש דצמבר 2017, את אישור הממונה כי ביצעו ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי בהתאם להוראות חוזר הגילוי, וכפועל יוצא מכך, ועל רקע ביטול תקנות ההון הישנות (כמפורט בסעיף 1.3.15.1.1 לעיל), מנורה מבטחים ביטוח ושומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") עברו למשטר כושר פירעון כלכלי בלבד.

בחודשים פברואר ומרס 2018, החליטו דירקטוריוני מנורה מבטחים ביטוח ושומרה, בהתאמה, על "הון יעד" לצורך חלוקת דיבידנד. הון היעד כולל תוספת להון העצמי מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR). הון היעד שנקבע על ידי החברות, הינו בשיעור של 110% ו- 102% מיחס כושר הפירעון הנדרש נכון ליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה, אשר הולך ומתעצם בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7% במנורה ביטוח וכ- 0.86% בשומרה). בהתאם, מתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד הון היעד בחברות הנ"ל על שיעור של 115% ו- 108% מיחס כושר הפירעון האמור, בהתאמה. מובהר, כי אין ודאות שחברות הביטוח המאוחדות תעמודנה ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

לפירוט אודות מדיניות, דרישות הון ומשטר ההון החל על החברה, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

דרישות הון לפי משטר הסולבנסי (באלפי ש"ח)

יחס כושר פירעון וסף הון

מנורה ביטוח		מנורה ביטוח		יחס כושר פירעון	
ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:				ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:	
4,077,276	4,440,212	4,188,398	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,923,618	2,232,785	3,366,630	3,602,956	הון נדרש לכושר פירעון	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
2,153,658	2,207,427	821,768	837,256	עודף	עודף (*)
		124.4%	123.2%		יחס כושר פירעון (%)

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות.

(א) בחודש פברואר 2018 ביצעה מנורה ביטוח גיוס הון רובד 2 בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח.

(ב) בחודש יולי 2018 ביצעה מנורה ביטוח פדיון קרן של הון רובד 2 בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח.

בהתחשב בסך השינויים ההוניים האמורים עד חודש אוגוסט 2018, מועד הפרסום לראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017, עודף ההון היה גדל בכ- 210 מיליוני ש"ח לכ- 1,048 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 129%.

ב. סף ההון (MCR)

865,628	1,003,025	סף הון (MCR)
3,288,593	3,579,980	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

שומרה ביטוח

א. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:				ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:	
477,532	560,250	477,532	560,250	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
289,081	310,909	494,497	494,951	הון נדרש לכושר פירעון	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
188,451	249,341	(16,965)	65,299	עודף	עודף (*)
		96.6%	113.2%		יחס כושר פירעון (%)

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות.

בחודש יוני 2018 בוצע פירעון של מכשיר הון משני נחות ששווי ליום 31.12.2017 הינו בסך של כ- 36 מיליון ש"ח. לאחר פעולה זו, יחס כושר הפירעון של החברה הנו בשיעור של כ- 106%, עודפי ההון הינם בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח.

ב. סף ההון (MCR)

130,086 139,909

סף הון (MCR)

467,533 552,107

הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012, והחוזרים מכח התקנות האמורות, למנורה מבטחים פנסיה וגמל ולמנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים מהנדסים"), נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 189 מיליוני ש"ח וסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, בהתאמה. לאחר תאריך הדוח חילקה מנורה מבטחים מהנדסים דיבידנד בסך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח.

לחברה חברה נכדה נוספת (מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ) אשר חלות עליה הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להן, לפי העניין (ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים).

3. תוצאות פעילות

3.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
7,159,976	7.3%	1,730,250	1,856,474	12.0%	3,475,875	3,894,353	פרמיות שהורווחו ברוטו
6,283,620	6.9%	1,508,824	1,613,472	12.3%	3,043,368	3,418,544	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,576,755	(21.2%)	654,369	515,892	(32.2%)	1,076,882	729,658	הכנסות מדמי ניהול
916,897	1.9%	204,720	208,703	0.8%	422,413	425,653	הכנסות מעמלות
192,466	(4.5%)	50,274	47,997	6.2%	97,736	103,830	הכנסות אחרות
49,581	(74.1%)	16,495	4,279	(79.0%)	27,442	5,750	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
7,288,307	(1.7%)	1,730,646	1,701,560	3.3%	3,263,080	3,372,330	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,412,243	4.1%	348,930	363,149	3.3%	698,897	722,283	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
765,968	(3.2%)	184,491	178,665	(3.3%)	377,470	365,187	הוצאות מימון
110,113	20.9%	35,498	42,903	13.0%	56,958	64,346	חלק ברווחי חברות כלולות
188	(55.3%)	5,623	2,516	(51.1%)	7,199	3,522	רווח לפני מיסים על הכנסה מיסים על הכנסה
442,876	(24.3%)	140,740	106,582	(41.6%)	278,635	162,811	רווח נקי
159,317	(36.6%)	47,662	30,229	(52.6%)	104,592	49,552	רווח כולל
283,559	(18.0%)	93,078	76,353	(34.9%)	174,043	113,259	
343,240	(37.0%)	85,416	53,838	(51.1%)	142,841	69,843	

3.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
1,663,354	0.4%	414,780	416,646	1.8%	816,686	831,429	רכב רכוש
831,262	(3.5%)	206,279	199,137	(1.5%)	408,580	402,478	רכב חובה
603,175	(3.1%)	150,889	146,169	(3.5%)	300,489	289,990	ענפי רכוש ואחרים
343,434	(4.7%)	86,804	82,738	(5.3%)	172,957	163,857	ענפי חבויות אחרים
3,441,225	(1.6%)	858,752	844,691	(0.6%)	1,698,712	1,687,755	סך תחום ביטוח כללי
2,161,403	4.9%	545,124	571,626	6.0%	1,066,345	1,129,802	פרמיות שוטפות בגין חוזי ביטוח חיים
852,692	43.2%	151,912	217,527	79.4%	368,847	661,681	פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי ביטוח חיים
3,014,095	13.2%	697,036	789,153	24.8%	1,435,192	1,791,483	סך פרמיות בגין חוזי ביטוח חיים
1,010,581	38.8%	207,235	287,640	17.6%	486,684	572,464	פרמיות בגין חוזי השקעה (*)
4,024,676	19.1%	904,271	1,076,793	23.0%	1,921,876	2,363,947	סך פרמיות בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
704,656	27.6%	174,462	222,630	21.4%	341,971	415,115	תחום בריאות
8,170,557	10.7%	1,937,485	2,144,114	12.7%	3,962,559	4,466,817	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
7,159,976	7.3%	1,730,250	1,856,474	12.0%	3,475,875	3,894,353	סה"כ פרמיות בדוח רווח והפסד (*)

(*) פרמיות בגין חוזי השקעה נזקפות ישירות להתחייבויות הביטוחיות ואינן נרשמות כפרמיות בדוחות הכספיים.

3.3 רווח כולל מתחומי פעילות:

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:							
227,960	47.6%	52,807	77,917	(16.3%)	121,216	101,502	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
28,193		10,955	(35,334)		15,530	(63,539)	בריאות
172,328	(15.4%)	54,005	45,677	13.5%	86,337	98,001	ביטוח כללי
428,481	(25.1%)	117,767	88,261	(39.1%)	223,083	135,964	סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
97,288		12,410	(14,268)		6,367	(37,515)	רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
525,769	(43.2%)	130,177	73,992	(57.1%)	229,450	98,449	סה"כ רווח כולל לפני מס
182,529	(55.0%)	44,761	20,154	(67.0%)	86,609	28,606	מיסים על הכנסה
343,240	(37.0%)	85,416	53,838	(51.1%)	142,841	69,843	רווח כולל
מיוחס ל:							
339,094	(36.6%)	84,040	53,243	(51.5%)	140,802	68,309	בעלי מניות בחברה
4,146	(56.8%)	1,376	595	(24.8%)	2,039	1,534	זכויות שאינן מקנות שליטה
343,240	(37.0%)	85,416	53,838	(51.1%)	142,841	69,843	רווח כולל

(* כולל בעיקר תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר בניכוי הוצאות מימון.)

השינויים העיקריים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמיית אי נזילות:** הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח חיים ובריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. כתוצאה משינויים בריבית בתקופת הדוח, הקבוצה הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 41 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וגידול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). בתקופה המקבילה אשתקד, הקטינה הקבוצה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, קיטון בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות וגידול של מיליון ש"ח בביטוח כללי).

ברבעון השני של השנה הקבוצה הקטינה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 110 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 67 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, קיטון בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות וקיטון של כ- 10 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). ברבעון המקביל אשתקד, הקטינה הקבוצה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וקיטון של כ- 5 מיליוני ש"ח בביטוח כללי).

ב. **שינוי אומדן בהתחייבויות ביטוחיות בענף סיעוד במגזר הבריאות:** בתקופת הדוח, בוצע שינוי אומדן של ההתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מבחינת לוחות התמותה שמשמשים לבחינת תוחלת החיים של מבוטחי ביטוח סיעודי במגזר הבריאות. כתוצאה מכך, הגדילה הקבוצה את התחייבויות הביטוחיות. ההשפעה הינה גידול בעתודות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס). לפרטים נוספים ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

ג. **ירידה במרווח הפיננסי:** בתקופת הדוח חלה ירידה במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התשואה המובטחת למבוטחים) אשר השפיעה על תוצאות הקבוצה. הירידה ברווח, כתוצאה מהאמור, לעומת התקופות המקבילות לשישה ושלושה חודשים אשתקד הינה בסך של כ- 47 מיליוני ש"ח ו- 48 מיליוני ש"ח, לפני מס (כ- 31 מיליוני ש"ח לאחר מס), בהתאמה.

ד. **ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי:** בחודש יוני 2016, עודכנו תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978, וזאת בהמשך להמלצות ועדה בין משרדית בראשות השופט (בדימוס) וינוגרד. במסגרת התיקון עודכנו תוחלת החיים ושיעור הריבית לצורך היוון הקצבה השנתית אשר נקבע על שיעור של 2% במקום 3% עובר לתיקון. מאחר ולביטוח הלאומי קיימת זכות להשבת גמלאות ששילם או עתיד לשלם בהתאם לחוק הביטוח הלאומי, הקבוצה מעריכה כי

התשלומים שיהיה עליה לשלם במסגרת תביעות שיבוב שמגיש המוסד לביטוח לאומי יגדלו ויכול שהדבר ישפיע גם על גובה הסכומים שיהיה עליה לשלם לנפגעים בתביעות אחרות.

כתוצאה מהעדכון האמור, הגדילה הקבוצה את ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי, בענפי ביטוח רכב חובה וענפי חבויות אחרים בתקופה של שישה חודשים אשתקד בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, לפני מס, בהתאמה.

ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 38 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם ברבעון השני של השנה בכ- 14 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הירידה ברווח נובעת מירידה בהכנסות מהשקעות בתקופות הדוח לעומת התקופות המקבילות אשתקד ומגידול בהוצאות המימון ביחס לתקופות המקבילות אשתקד, הנובע בעיקר מעלייה בשיעור המדד.

3.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

3.4.1 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח:

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
3,014,095	13.2%	697,036	789,153	24.8%	1,435,192	1,791,483	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,263,555	(23.6%)	546,407	417,592	(37.0%)	916,486	577,304	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
906,547	2.0%	203,937	208,048	2.7%	413,072	424,343	הכנסות מדמי ניהול
23,562	(16.5%)	8,937	7,461	(17.1%)	16,997	14,087	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,802,517	(6.4%)	1,107,885	1,036,461	2.3%	2,047,201	2,094,939	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
514,564	2.1%	127,829	130,493	2.2%	261,389	267,190	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
515,330	1.7%	128,015	130,203	5.8%	250,630	265,242	
233,827	49.6%	58,937	88,183	(28.6%)	149,414	106,668	רווח לפני מס
227,960	47.6%	52,807	77,917	(16.3%)	121,216	101,502	רווח כולל לפני מס

תוצאות פעילות ביטוח חיים

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
3,014,095	13.2%	697,036	789,153	24.8%	1,435,192	1,791,483	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,007,929	(30.2%)	452,311	315,519	(43.9%)	769,308	431,528	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	(23.0%)	57,451	44,232	(16.2%)	123,926	103,789	הכנסות מדמי ניהול
23,562	(16.5%)	8,937	7,461	(17.1%)	16,997	14,087	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,571,870	(8.4%)	1,011,647	926,308	2.0%	1,906,137	1,944,832	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
363,373	(0.6%)	90,750	90,244	6.1%	180,876	191,972	הוצאות הנהלה וכלליות
214,722	0.5%	51,720	51,960	1.9%	104,488	106,447	
68,352	81.1%	28,206	51,073	(69.7%)	81,662	24,703	רווח לפני מס
62,594	85.2%	22,043	40,819	(63.7%)	53,508	19,438	רווח כולל לפני מס

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 1,791 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,435 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 25%. הפרמיות השוטפות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,130 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות שוטפות בסך של כ- 1,066 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 6%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 662 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 369 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 79%. הגידול בפרמיות החד פעמיות נובע בעיקר ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי.

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו ברבעון השני של השנה לסך של כ- 789 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 697 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 13%.

ברבעון השני של השנה הסתכמו הפרמיות השוטפות בביטוח חיים בסך של כ- 572 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 545 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 5.0%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו ברבעון השני של השנה בסך של כ- 218 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 152 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 43%. הגידול בפרמיות החד-פעמיות נובע בעיקר ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 572 מיליוני ש"ח לעומת כ- 487 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 18%. ברבעון השני של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 288 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 207 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, עליה של כ- 39%.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 395 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 375 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.92% לעומת שיעור של כ- 3.08%, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 196 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 181 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון השני של השנה הינו כ- 2.87% לעומת כ- 2.98%, ברבעון המקביל אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 372 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 632 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וברבעון השני של השנה הסתכמו הפדיונות בסך של כ- 171 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 283 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מקיטון בדמי הניהול בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח (מתוכם קיטון בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים אשר נגבו בתקופת הדוח כתוצאה מתשואה חיובית קטנה יותר בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד ומנגד, מעליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מגידול בתיק המנוהל), מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות ובהוצאות עמלות, הוצאות שיווק, והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח כתוצאה מגידול בהיקף העסקים, ומהתפתחות אקטוארית שלילית בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח. מנגד, חלה עליה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הקטינה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן ובגין נאותות העתודה בביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, ומעליה במרווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 41 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הגידול ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים ברבעון השני של השנה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובע בעיקרו מעליה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הקטינה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן ובגין נאותות העתודה בביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח. מנגד חלה ירידה במרווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בדמי הניהול בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח (מתוכם קיטון בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים כתוצאה מתשואה ריאלית שלילית שהושגה במהלך הרבעון בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לתשואה החיובית שהושגה ברבעון המקביל אשתקד ומנגד, עליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד).

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 ביוני 2018, הסתכמו בסך של כ- 26,265 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 23,716 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017, עלייה של כ- 2,549 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 11%.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	
7.40%	0.70%	(0.35%)	2.02%	0.30%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.74%	0.46%	(0.43%)	1.46%	0.00%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	1.60%	0.84%	2.73%	1.19%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.06%	1.36%	0.77%	2.16%	0.89%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	
7.40%	0.70%	(0.35%)	2.02%	0.30%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
6.31%	0.45%	(0.59%)	1.50%	(0.20%)	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	1.60%	0.84%	2.73%	1.19%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.63%	1.35%	0.59%	2.21%	0.69%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנוקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	במיליוני ש"ח
1,333.1	278.2	167.7	460.2	177.0	רווחי ההשקעה הנומינליים שנוקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
192.0	47.3	51.4	93.7	102.2	דמי ניהול קבועים
121.0	10.4	(7.2)	30.2	1.6	דמי ניהול משתנים
313.0	57.7	44.3	123.9	103.8	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 104 מיליוני ש"ח לעומת כ- 124 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 20 מיליוני ש"ח. הירידה בדמי הניהול נובעת בעיקר מגביית דמי ניהול משתנים בתקופת הדוח בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 30 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מתשואה ריאלית נמוכה יותר שנוקפה למבוטחים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מדמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 58 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה

אשתקד. הירידה בדמי הניהול נובעת בעיקר מהתשוואה הריאלית השלילית שהושגה ברבעון השני של השנה לעומת התשוואה החיובית שהושגה ברבעון המקביל אשתקד.

תוצאות פעילות הפנסיה

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
479,994	12.2%	118,582	133,015	10.8%	234,033	259,227	הכנסות מדמי ניהול
117		42	-		56	-	הכנסות אחרות
2,882	(36.3%)	870	554	(81.3%)	1,013	189	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
119,170	4.0%	29,769	30,961	(11.6%)	65,641	58,042	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
226,346	5.3%	57,081	60,095	12.2%	109,442	122,810	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
137,477	30.2%	32,644	42,514	30.9%	60,019	78,565	רווח לפני מס
137,405	30.2%	32,658	42,507	31.1%	59,980	78,641	רווח כולל לפני מס

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל עבור עמיתי קרנות הפנסיה החדשות, נכסים בסך של כ- 110,670 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 94,568 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני, 2017, גידול של כ- 17%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 5,629 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 5,057 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. ברבעון השני של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 2,877 מיליוני ש"ח לעומת גבייה של כ- 2,599 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%.

בתקופת הדוח, נרשם רווח כולל לפני מס בפעילות הפנסיה בסך של כ- 79 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 60 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקרו מעליה בדמי הניהול בסך 25 מיליוני ש"ח, בעיקר כתוצאה מעליה בהיקף הנכסים המנוהלים, מירידה בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, ומנגד, מעליה בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח.

ברבעון השני של השנה, נרשם רווח כולל לפני מס בפעילות הפנסיה בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 33 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקרו מעליה בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ומנגד עליה בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

תוצאות פעילות קופות הגמל

תוצאות הפעילות בענף הגמל המתבצעת בחברות מאוחדות, מנורה מבטחים פנסיה וגמל ומנורה מבטחים מהנדסים.

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
113,528	10.4%	27,904	30,801	11.3%	55,113	61,327	הכנסות מדמי ניהול
252,744	8.9%	93,226	101,519	(0.4%)	146,165	145,587	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
395		-	-		-	-	הכנסות אחרות
230,647	14.5%	96,238	110,153	6.4%	141,064	150,107	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
32,021	27.1%	7,310	9,288	15.5%	14,872	17,176	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
75,527	(6.2%)	19,447	18,243	(3.6%)	37,513	36,153	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
474	(18.8%)	48	39	(18.5%)	96	78	הוצאות מימון
27,998	182.4%	(1,913)	(5,403)	(56.0%)	7,733	3,400	רווח (הפסד) לפני מס
27,961	185.6%	(1,894)	(5,409)	(55.7%)	7,728	3,423	רווח (הפסד) כולל לפני מס

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת עבור עמיתי קופות הגמל, נכסים בסך של כ- 26,130 מיליוני ש"ח, מתוכם סך של כ- 4,738 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה, לעומת נכסים בסך של כ- 23,183 מיליוני ש"ח, מתוכם 4,727 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה נכון ליום 30 ביוני, 2017, גידול של כ- 13%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 1,236 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 997 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 24%. ברבעון השני של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 625 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 527 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עליה של כ- 19%.

בתקופת הדוח נרשם רווח כולל לפני מס בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 5 מיליוני ש"ח. השינוי ברווח נובע מקיטון במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התחייבויות לעמיתים) בקופות גמל מבטיחות תשואה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח ומגידול בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, ומנגד גידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח.

ברבעון השני של השנה נרשם הפסד בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהפסד נובע מקיטון במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התחייבויות לעמיתים) בקופות גמל מבטיחות תשואה בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח ומנגד גידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

3.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי נחלקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות ברוטו	1,786,272	1,847,364	(3.3%)	728,718	790,688	(7.8%)	3,436,292
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	118,759	83,751	41.8%	79,379	67,868	17.0%	140,144
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	59,881	57,021	5.0%	26,718	29,951	(10.8%)	119,598
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	1,003,467	1,066,015	(5.9%)	509,984	544,736	(6.4%)	2,168,909
הוצאות הנהלה וכלליות	322,990	325,153	(0.7%)	165,799	166,237	(0.3%)	668,582
רווח לפני מס	139,421	85,235	63.6%	72,388	56,748	27.6%	120,753
רווח כולל לפני מס	98,001	86,337	13.5%	45,677	54,005	(15.4%)	172,328

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב חובה

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות ברוטו	421,525	446,245	(5.5%)	174,203	195,220	(10.8%)	824,369
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	57,302	42,279	35.5%	39,015	35,842	8.9%	67,277
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	330,820	367,621	(10.0%)	185,579	198,692	(6.6%)	728,807
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	40,901	39,132	4.5%	20,835	20,740	0.5%	83,373
הוצאות הנהלה וכלליות	18,595	18,841	(1.3%)	7,941	9,260	(14.2%)	38,964
רווח (הפסד) לפני מס	15,683	1,698	823.6%	(3,502)	(697)	402.4%	(14,619)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(7,972)	961	(93.7%)	(17,864)	(3,511)	408.8%	16,065

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 422 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 446 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 6%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 174 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 195 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 11%. הירידה בפרמיות נובעת בעיקר משינוי בתמהיל המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כמיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 9 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 8 מיליון ש"ח, מהרעה בתוצאות החיתומיות כולל התפתחות תביעות בגין שנים קודמות (בניכוי עמלת מבטח משנה) ביחס לתקופה מקבילה אשתקד בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח לפני מס ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהפסד לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 8 מיליון ש"ח, מהרעה בתוצאות החיתומיות כולל התפתחות תביעות בגין שנים קודמות (בניכוי עמלת מבטח משנה) ביחס לתקופה מקבילה אשתקד בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח לפני מס בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב רכוש

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
1,686,311	(6.8%)	405,553	377,906	(2.9%)	921,968	895,363	פרמיות ברוטו
34,723	10.0%	15,971	17,570	25.6%	21,482	26,975	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,584		(1,269)	1,968	174.2%	1,798	4,930	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
1,105,632	(5.1%)	273,794	259,919	(2.4%)	545,262	531,949	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
362,376	3.3%	89,380	92,338	1.6%	175,950	178,764	הוצאות הנהלה וכלליות
49,006	(15.9%)	12,340	10,373	(14.3%)	24,824	21,263	
126,072	48.4%	38,247	56,762	51.2%	63,668	96,291	רווח לפני מס
135,851	37.8%	37,782	52,061	39.5%	63,863	89,061	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 895 מיליוני ש"ח לעומת כ- 922 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 3%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בסך של כ- 378 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 406 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 7%. הקיטון בפרמיות נובע מירידה במספר המבוטחים כתוצאה מהתגברות התחרות בשוק.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 89 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 64 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 38 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

1-12/2017		4-6/2017		4-6/2018		1-6/2017		1-6/2018		
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	
66%	67%	66%	65%	62%	62%	67%	67%	64%	65%	Loss Ratio
94%	94%	96%	93%	90%	90%	95%	95%	91%	92%	Combined Loss Ratio

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי רכוש ואחרים:

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
595,715	(5.7%)	127,240	119,949	(1.2%)	295,027	291,530	פרמיות ברוטו
11,247	12.6%	4,058	4,570	24.9%	5,827	7,276	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
85,888	(41.7%)	24,195	14,108	(29.4%)	44,258	31,267	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
90,754	(33.4%)	25,223	16,807	(7.8%)	48,446	44,677	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
155,839	(5.2%)	39,160	37,134	(3.9%)	76,782	73,764	הוצאות הנהלה וכלליות
22,750	(13.4%)	5,787	5,010	(6.7%)	11,132	10,382	
69,420	(4.2%)	17,402	16,679	(17.0%)	32,234	26,760	רווח לפני מס
71,151	(9.9%)	17,572	15,825	(20.6%)	32,506	25,814	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 292 מיליוני ש"ח לעומת כ- 295 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 1%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 120 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 127 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 6%. הירידה בפרמיות נובעת מתהליכי טיוב בתיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 32 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 6 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מעמלות מבטחי משנה בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח ומשיפור חיתומי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 18 ברבעון המקביל אשתקד. השינוי ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מעמלות מבטחי משנה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח ומשיפור חיתומי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

ענפי ביטוח רכוש אחרים

1-12/2017		4-6/2017		4-6/2018		1-6/2017		1-6/2018		
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	
35%	61%	42%	83%	23%	62%	39%	84%	32%	65%	Loss Ratio
76%	91%	79%	113%	79%	94%	78%	114%	83%	97%	Combined Loss Ratio

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי חבויות אחרים:

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
329,897	(9.6%)	62,675	56,660	(3.4%)	184,124	177,854	פרמיות ברוטו
26,897	51.9%	11,997	18,224	92.1%	14,163	27,206	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
12,069	(18.7%)	3,086	2,508	34.8%	5,785	7,800	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
243,716	1.4%	47,027	47,679	(8.3%)	104,686	96,021	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
66,994	(8.6%)	16,957	15,492	(11.2%)	33,289	29,561	הוצאות הנהלה וכלליות
15,046	(40.2%)	3,768	2,252	(33.6%)	7,987	5,300	
(60,120)	36.4%	1,796	2,449		(12,365)	687	רווח (הפסד) לפני מס
(50,739)		2,162	(4,345)	(19.0%)	(10,993)	(8,902)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 178 מיליוני ש"ח לעומת כ- 184 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 3%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 57 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 63 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 10%. הירידה בפרמיות נובעת מתהליכי טיוב בתיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס של כ- 11 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, משיפור בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, מעליה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ומעלייה בהכנסות עמלות ממבטחי משנה בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. מנגד חלה הרעה חיתומית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח (בעיקר בשל התפתחויות בגין שנים קודמות).

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 2 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. השינוי ברווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מהרעה חיתומית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד (בעיקר בשל התפתחויות בגין שנים קודמות) בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, ומנגד משיפור בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח וכתוצאה מהשפעת ריבית חסרת סיכון על ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

3.4.3 תוצאות פעילות תחום ביטוח בריאות

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
704,656	27.6%	174,462	222,630	21.4%	341,971	415,115	פרמיות שהורווחו ברוטו
33,576	12.9%	11,123	12,563	2.0%	17,861	18,215	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
13,619	2.3%	3,796	3,885	(3.4%)	7,879	7,614	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשווקים
316,881	98.8%	78,025	155,115	82.8%	149,864	273,924	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
237,535	22.0%	57,691	70,385	20.7%	115,230	139,069	הוצאות הנהלה וכלליות
37,844	11.4%	8,916	9,928	8.0%	17,941	19,379	רווח (הפסד) לפני מס
28,730		11,740	(33,525)		19,365	(62,712)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
28,193		10,955	(35,334)		15,530	(63,539)	מס

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 415 מיליוני ש"ח לעומת כ- 342 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 21%. ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 223 מיליוני ש"ח לעומת כ- 174 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 28%. העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 64 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע בעיקר, משינוי באומדנים אקטואריים בענף ביטוח סיעודי אשר כתוצאה מהם הגדילה הקבוצה את התחייבויותיה הביטוחיות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח, לפני מס. כמו כן, חלה עלייה בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח כתוצאה מהגידול במכירות ובהתאם חל גידול ברווח החיתומי בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 35 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נובע בעיקר משינוי באומדנים אקטואריים בענף ביטוח סיעודי אשר כתוצאה מהם הגדילה הקבוצה את התחייבויותיה הביטוחיות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח לפני מס. כמו כן חלה עלייה בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח. מנגד, כתוצאה מהגידול במכירות, חל גידול ברווח החיתומי בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח.

4. תזרים מזומנים

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
							תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות):
701,629	536.3%	(62,200)	(395,749)		75,532	(594,968)	שוטפת
(242,535)		28,837	(56,284)	9.4%	(128,858)	(140,971)	השקעה
(247,081)	(97.8%)	(56,442)	(1,217)		(60,055)	248,345	מימון
(33,251)		(27,989)	13,472		(41,043)	18,091	הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
178,762	273.3%	(117,794)	(439,778)	204.0%	(154,424)	(469,503)	גידול (קטיון) ביתרת המזומנים
2,906,317	(5.3%)	2,573,131	2,436,814	(5.3%)	2,573,131	2,436,814	יתרת מזומנים לתום תקופה

5. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 2,020 מיליוני ש"ח לעומת 1,733 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,877 מיליוני ש"ח. לחברה (בסולו) התחייבויות פיננסיות המסתכמות, נכון לתאריך הדוח, לסך של כ- 695 מיליוני ש"ח שמקורן בהנפקת שלוש סדרות אג"ח ואשר פירעונן פרוס על פי לוחות הסילוקין על פני 8 שנים. החברה רואה חשיבות לשמירה על נכסים פיננסיים זמינים בהיקף הנדרש לצורך פירעון תשלומי האג"ח וכן לצורך מתן מענה לצרכיה השוטפים ולפעילות החברות המוחזקות. לעניין זה יצוין, כי לחברה נכסים פיננסיים נזילים, נכון לתאריך הדוח, בהיקף של כ- 395 מיליוני ש"ח, ונכון למועד אישור הדוח, קווי אשראי בלתי מנוצלים בבנקים בסך של כ- 60 מיליוני ש"ח, העומדים לרשותה לצרכי פעילותה השוטפת.

במסגרת דירוג אגרות החוב שגייסה, הצהירה החברה על כוונתה לשמור על נכסים נזילים וקווי אשראי בשיעור של 100% מהחזרי החוב (קרן וריבית) שנה מראש, בהתאם ללוח הסילוקין של אגרות החוב.

לעניין תשלומי קרן לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 11.4 להלן.

חלק ב' - דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

6. חשיפה לסיכוני שוק

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, הדיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות ביטוח. במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2018 לא חל שינוי מהותי בחשיפות החברה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2017.

חלק ג' היבטי ממשל תאגידי

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

זהות האורגנים המופקדים על בקרת-על בתאגיד:

האורגנים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הינם המנכ"ל ומנהל הכספים, ברמת ההנהלה, וכן הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה, כהגדרתה בתקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010, שהינה ועדת המאזן שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה, בין היתר, לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה, ובכלל זה, ההערכות והאומדנים אשר נעשו בקשר עם הדוחות הכספיים, הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי, שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של התאגיד (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן איננה ועדת הביקורת של החברה.

חברי הוועדה

נכון למועד פרסום הדוח, בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים, אשר כולם משמשים כדירקטורים בחברה, כלהלן: ה"ה חזי צאיג (דח"צ וי"ר ועדת מאזן), יונל כהן, שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית וחיים אהרון (דח"צ), שהינו בעל כשירות מקצועית. לכל חברי הוועדה יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים. לפרטים בדבר כישוריהם וניסיונם של הדירקטורים אשר בהסתמך עליהם רואה אותם החברה כמי שיש בידם את היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ראו דוח פרטים נוספים בדוח התקופתי. כל חברי ועדת המאזן חתמו על הצהרות, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010. יצוין, כי ה"ה צאיג הינו חבר במקביל בוועדת המאזן של מנורה מבטחים ביטוח. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

הליך אישור הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה נדונו בישיבת ועדת המאזן אשר התקיימה ביום 20 באוגוסט 2018. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה, כמפורט להלן: ה"ה ארי קלמן, מנכ"ל; ערן גריפל, יו"ר הדירקטוריון; שי קומפל, מנהל הכספים; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ואתי הירשמן, מבקרת הפנים. כמו כן, נכחו רואי החשבון המבקרים ונושאי משרה ומנהלים בחברה הבת - מנורה מבטחים ביטוח, כלהלן - ה"ה יהודה בן אסאייג, מנכ"ל; אילן שגב, מנהל הכספים; דן בר-און, האקטואר הראשי; נעמה חשמונאי אקטוארית ממונה (ביטוח כללי); רגינה אדין-חייקין, אקטוארית ממונה (ביטוח חיים); רותי כהן יהודיוף, מנהלת הסיכונים ונציגת מזכירות חברה.

טיוטת הדוח הכספי הביניים של החברה ליום 30 ביוני 2018, לרבות דוח הדירקטוריון, והדוחות הכספיים, נמסרו לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון בעוד מועד, מספר ימים לפני מועד אישורם.

ועדת המאזן בחנה, באמצעות הצגה מפורטת של נושאי המשרה בחברה, את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, ובכלל זה, הוצגו ונבחנו הערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הליכי הבקורות הפנימיות הקשורות לדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים מהותיים ונתוני הדוחות הכספיים של החברה. בנוסף, הוצגו נתונים הנכללים בדוחות הכספיים לרבות מידע הנוגע למצב הכספי והתפעולי של החברה.

במסגרת הדיונים הנ"ל נבחנה אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

חברי הוועדה בחנו את שיקול דעת ההנהלה שהופעל בסוגיות השונות ולאחר שמיעת עמדת רואה החשבון המבקר של החברה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי החברה יישמה מדיניות חשבונאית נאותה והשתמשה באומדנים והערכות נאותים. הוועדה גיבשה את המלצותיה בנושאים השונים שנדונו והמליצה לדירקטוריון לאשר את דוח הביניים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018.

חלק ד'- גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב

8. פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד

לא חל שינוי מהותי ביחס לאמור בסעיף 8 לדוח הדירקטוריון בדוח התקופתי.

חלק ה'- הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

9. דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לא חלו שינויים מהותיים באומדנים חשבונאיים קריטיים, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2017, למעט שינוי באומדנים אקטואריים בביטוח הסיעודי כנזכר בסעיף 3.3 ב' לעיל.

10. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הגופים המוסדיים בקבוצה מקיימים את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", הכל בהתאם להנחיות הממונה. בהקשר זה, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בהתאם ובהמשך לאמור, הנהלות הגופים המוסדיים, בשיתוף עם המנכ"לים וסמנכ"לי הכספים שלהם, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו. בנוסף, במהלך הרבעון, המסתיים ביום 30 ביוני, 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

11. אירועים לאחר תאריך המאזן

11.1 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2018, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, לרבות עבור בעל השליטה בחברה, בגבול אחריות מצטבר לקבוצת מנורה מבטחים בגובה של 110 מיליון דולר, המורכב מפוליסת בסיס בגבול אחריות של 15 מיליון דולר לכל אחת מחטיבות הקבוצה (מנורה מבטחים החזקות וחברות הבנות שאינן חטיבות בפני עצמן, מנורה מבטחים ביטוח וחברות הבנות שלה, מנורה מבטחים פנסיה וגמל וחברות הבנות שלה), וכן כיסוי משותף בפוליסת מטריה, לכלל החטיבות בקבוצת מנורה מבטחים בגבול אחריות כולל של 95 מיליון דולר נוספים וזאת, בהתאם לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), התש"ס-2000 ובהתאם למדיניות התגמול בחברה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 23 באוגוסט 2018.

11.2 פטירת דירקטור

בחודש יולי 2018, הלך לעולמו ה"ה שלמה מילוא ז"ל, אשר כיהן כדירקטור וחבר ועדת תגמול של החברה, וכן כדירקטור וחבר ועדת ביקורת של מנורה מבטחים ביטוח. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים מיום 2 ביולי 2018 (אסמכתאות: 2018-01-063199 ו- 2018-01-063208).

11.3 אסיפת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') של החברה

בחודש יולי 2018, דנה אסיפת בעלי אגרות החוב (סדרה ג') בדוח השנתי על ענייני הנאמנות וכן אישרה את המשך כהונת משמרת חברה לשירותי נאמנות בע"מ כנאמן לתקופה שעד פירעון המלא והסופי של אגרות החוב (סדרה ג') של החברה. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 18 ביולי 2018 (אסמכתא: 2018-01-065670).

11.4 תשלומי קרן וריבית אג"ח סדרות א' ו- ב'

בחודש יולי 2018, שילמה החברה תשלום ראשון של קרן אגרות החוב (סדרה ב') ותשלום נוסף של אגרות החוב (סדרה א') בסך כולל של כ- 50 מיליוני ש"ח, וכ- 72 מיליוני ש"ח ע.ג., בהתאמה. ראה דיווחים מיידיים מיום 1 ו- 15 ביולי 2018 (אסמכתאות: 2018-01-062878 ו- 2018-01-067240, בהתאמה).

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת הקבוצה והחברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי הקבוצה.

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
י"ר הדירקטוריון

רמת גן, 23 באוגוסט, 2018

פרק ב': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

לפי תקנה 38ג(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. ארי קלמן, מנהל כללי;

2. שאר חברי ההנהלה:

שי קומפל, מנהל כספים

יוני טל, מנהל השקעות ראשי

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקרות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, שומרה חברה לביטוח בע"מ ומנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ, חברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים, שחלות עליהן הוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברות הבנות האמורות, מיישם התאגיד את הוראות הממונה שלהלן: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", לרבות התיקונים לחוזרים האמורים.

בדוח הרבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח הרבעוני לתקופה שנסתיימה ביום 30.06.2018 (להלן - "הדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון"), נמצאה הבקרה הפנימית כאפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון וההנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שנמצאה בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון;

למועד הדוח, בהתבסס על האמור בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל, הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים

הצהרת מנהל כללי

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד") לרבעון השני של שנת 2018 (להלן - "הדוחות");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכת העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רמת גן, 23 באוגוסט, 2018

ארי קלמן, מנהל כללי

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד") לרבעון השני של שנת 2018 (להלן - "הדוחות" או "הדוחות לתקופת הביניים");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתי את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רמת גן, 23 באוגוסט, 2018

שי קומפל, מנהל כספים

פרק ג': דוחות כספיים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 94	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
95 - 99	נספח - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2018 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלה לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברות מאוחדות אשר נכסיהן הכלולים באיחוד אינם מהותיים ביחס לכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 ביוני, 2018 והכנסותיהן הכלולות באיחוד אינן מהותיות ביחס לכלל ההכנסות המאוחדות לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. וכן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים אלה של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של 26,505 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני, 2018, ואשר חלקה של הקבוצה ברווחי החברות הנ"ל הסתכם לסך של 12,985 אלפי ש"ח ולסך של 4,751 אלפי ש"ח לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן החברות נסקר על-ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 30 ביוני		
	2017	2018	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
972,073	954,032	989,320	נכסים בלתי מוחשיים
2,499	11,560	2,915	נכסי מסים נדחים
1,508,668	1,515,632	1,546,548	הוצאות רכישה נדחות
1,002,419	1,192,492	842,035	רכוש קבוע
429,597	478,691	486,098	השקעות בחברות כלולות
76,818	76,539	68,514	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
244,349	280,736	484,381	נדל"ן להשקעה אחר
1,967,458	1,967,965	2,111,636	נכסי ביטוח משנה
94,010	97,090	115,147	נכסי מסים שוטפים
355,269	185,198	341,930	חייבים ויתרות חובה
786,831	910,166	896,512	פרמיות לגבייה
22,759,485	22,041,475	24,635,537	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה השקעות פיננסיות אחרות:
4,578,129	5,017,600	4,669,996	נכסי חוב סחירים
11,935,770	11,016,126	11,838,661	נכסי חוב שאינם סחירים
374,406	303,325	467,835	מניות
1,592,348	1,332,533	1,820,712	אחרות
18,480,653	17,669,584	18,797,204	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
2,332,089	1,693,467	1,737,177	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
574,228	879,664	699,637	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
76,000	-	-	נדל"ן להשקעה מיועד למכירה
51,662,446	49,954,291	53,754,591	סך כל הנכסים
25,391,318	23,971,145	26,635,676	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 30 ביוני		
	2017	2018	
31 בדצמבר 2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			<u>הון</u>
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
386,000	294,842	339,096	קרנות הון
2,797,661	2,740,527	2,862,874	יתרת עודפים
3,616,075	3,467,783	3,634,384	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
12,118	10,990	11,652	זכויות שאינן מקנות שליטה
3,628,193	3,478,773	3,646,036	סך כל ההון
			<u>התחייבויות</u>
18,788,523	18,576,728	19,485,697	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
25,339,728	23,779,440	26,334,578	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
241,862	198,817	190,118	התחייבויות בגין מסים נדחים
148,628	140,821	147,378	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
5,758	2,343	19,934	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,725,849	1,658,459	1,813,511	זכאים ויתרות זכות
1,783,905	2,118,910	2,117,339	התחייבויות פיננסיות
48,034,253	46,475,518	50,108,555	סך כל ההתחייבויות
51,662,446	49,954,291	53,754,591	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

שי קומפל מנהל כספים	ארי קלמן מנהל כללי	ערן גריפל יו"ר הדירקטוריון	23 באוגוסט, 2018 תאריך אישור הדוחות הכספיים
------------------------	-----------------------	-------------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]
	2017	2018	2017	2018	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	מבוקר		מבוקר		
7,159,976	1,730,250	1,856,474	3,475,875	3,894,353	פרמיות שהורווחו ברוטו
876,356	221,426	243,002	432,507	475,809	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
6,283,620	1,508,824	1,613,472	3,043,368	3,418,544	פרמיות שהורווחו בשייר
2,576,755	654,369	515,892	1,076,882	729,658	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
916,897	204,720	208,703	422,413	425,653	הכנסות מדמי ניהול
192,466	50,274	47,997	97,736	103,830	הכנסות מעמלות
49,581	16,495	4,279	27,442	5,750	הכנסות אחרות
10,019,319	2,434,682	2,390,343	4,667,841	4,683,435	סך כל ההכנסות
7,975,447	1,930,407	1,912,443	3,654,882	3,773,172	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(687,140)	(199,761)	(210,883)	(391,802)	(400,842)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
7,288,307	1,730,646	1,701,560	3,263,080	3,372,330	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,412,243	348,930	363,149	698,897	722,283	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
719,384	173,459	173,121	353,490	354,292	הוצאות הנהלה וכלליות
46,584	11,032	5,544	23,980	10,895	הוצאות אחרות
110,113	35,498	42,903	56,958	64,346	הוצאות מימון
9,576,631	2,299,565	2,286,277	4,396,405	4,524,146	סך כל ההוצאות
188	5,623	2,516	7,199	3,522	חלק ברווחי חברות כלולות
442,876	140,740	106,582	278,635	162,811	רווח לפני מסים על ההכנסה
159,317	47,662	30,229	104,592	49,552	מסים על ההכנסה
283,559	93,078	76,353	174,043	113,259	רווח נקי
279,522	91,788	75,681	171,965	111,833	מיוחס ל:
4,037	1,290	672	2,078	1,426	בעלי המניות של החברה
283,559	93,078	76,353	174,043	113,259	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
4.42	1.45	1.20	2.72	1.77	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		רווח נקי
	2017	2018	2017	2018	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
283,559	93,078	76,353	174,043	113,259	
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
					התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(20,169)	(7,208)	4,700	(18,369)	9,609	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
					הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
7,079	566	573	806	4,623	חלק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות
7,825	(1,983)	(2,732)	695	(2,562)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
					מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
72,037	(12,508)	(32,602)	(50,642)	(67,322)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של רווח (הפסד) כולל אחר
27,883	(1,149)	(11,826)	(11,656)	(25,714)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(7,177)	(2,420)	1,750	(6,823)	3,758	<u>פריטי רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד</u>
51,331	(8,939)	(22,526)	(32,163)	(45,366)	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
					רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
10,145	-	-	-	-	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
711	1,945	13	1,457	2,961	מסים על ההכנסה
10,856	1,945	13	1,457	2,961	פריטי רווח כולל אחר, נטו שלא יועברו לרווח והפסד
2,506	668	2	496	1,011	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
8,350	1,277	11	961	1,950	סך-הכל רווח כולל
59,681	(7,662)	(22,515)	(31,202)	(43,416)	מיוחס ל:
343,240	85,416	53,838	142,841	69,843	בעלי המניות של החברה
					זכויות שאינן מקנות שליטה
339,094	84,040	53,243	140,802	68,309	
4,146	1,376	595	2,039	1,534	
343,240	85,416	53,838	142,841	69,843	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה											
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון מהערכה מחדש	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקת משלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון מניות	
3,628,193	12,118	3,616,075	2,797,661	6,657	124,601	(17,217)	231,798	40,161	332,985	99,429	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
113,259	1,426	111,833	111,833	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי
-	-	-	1,430	-	(1,430)	-	-	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין מימוש רכוש קבוע
9,609	108	9,501	-	-	-	9,501	-	-	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(18,800)	-	(18,800)	-	-	-	-	(18,800)	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(60,192)	-	(60,192)	-	-	-	-	(60,192)	-	-	-	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
4,623	-	4,623	-	-	-	-	4,623	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
2,961	-	2,961	2,961	-	-	-	-	-	-	-	רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(2,562)	-	(2,562)	-	-	-	(2,562)	-	-	-	-	חלק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות
20,945	-	20,945	(1,011)	-	-	(3,758)	25,714	-	-	-	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
(43,416)	108	(43,524)	3,380	-	(1,430)	3,181	(48,655)	-	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
69,843	1,534	68,309	115,213	-	(1,430)	3,181	(48,655)	-	-	-	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
(52,000)	(2,000)	(50,000)	(50,000)	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד שחולק
3,646,036	11,652	3,634,384	2,862,874	6,657	123,171	(14,036)	183,143	40,161	332,985	99,429	יתרה ליום 30 ביוני, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ בלתי מבוקר אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון		
99,429	40,161	175,300	(11,941)	6,657	2,617,601	3,376,981	10,948	3,387,929	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)	
-	-	-	-	-	171,965	171,965	2,078	174,043	רווח נקי	
-	-	-	(18,330)	-	-	(18,330)	(39)	(18,369)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון	
-	-	(1,692)	-	-	-	(1,692)	-	(1,692)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד	
-	-	(32,082)	-	-	-	(32,082)	-	(32,082)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד	
-	-	806	-	-	-	806	-	806	רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת	
-	-	-	-	-	1,457	1,457	-	1,457	חלק ברווח כולל אחר של חברות כלולות	
-	-	695	-	-	-	695	-	695	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר	
-	-	11,656	6,823	-	-	17,983	-	17,983	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר	
-	-	(21,312)	(10,812)	-	-	(31,163)	(39)	(31,202)	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל	
-	-	(21,312)	(10,812)	-	-	(51,997)	(1,997)	(51,997)	דיבידנד שחולק	
99,429	40,161	153,988	(22,753)	6,657	2,740,527	3,467,783	10,990	3,478,773	יתרה ליום 30 ביוני, 2017	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה											
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
בלתי מבוקר											
אלפי ש"ח											
99,429	332,985	40,161	205,887	(14,331)	123,171	6,657	2,787,182	3,581,141	11,557	3,592,698	יתרה ליום 1 באפריל, 2018
-	-	-	-	-	-	-	75,681	75,681	672	76,353	רווח נקי
-	-	-	-	4,777	-	-	-	4,777	(77)	4,700	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(17,134)	-	-	-	-	(17,134)	-	(17,134)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	(18,009)	-	-	-	-	(18,009)	-	(18,009)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	573	-	-	-	-	573	-	573	רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	-	-	-	-	-	13	13	-	13	חלק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות
-	-	-	-	(2,732)	-	-	-	(2,732)	-	(2,732)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	11,826	(1,750)	-	-	(2)	10,074	-	10,074	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	(22,744)	295	-	-	11	(22,438)	(77)	(22,515)	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	-	(22,744)	295	-	-	75,692	53,243	595	53,838	דיבידנד שחולק
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(500)	(500)	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
99,429	332,985	40,161	183,143	(14,036)	123,171	6,657	2,862,874	3,634,384	11,652	3,646,036	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
99,429	332,985	40,161	156,156	(15,896)	116,789	6,657	2,647,462	3,383,743	11,110	3,394,853
-	-	-	-	-	-	-	91,788	91,788	1,290	93,078
-	-	-	-	(7,294)	-	-	-	(7,294)	86	(7,208)
-	-	-	13,692	-	-	-	-	13,692	-	13,692
-	-	-	(17,575)	-	-	-	-	(17,575)	-	(17,575)
-	-	-	566	-	-	-	-	566	-	566
-	-	-	-	-	-	-	1,945	1,945	-	1,945
-	-	-	-	(1,983)	-	-	-	(1,983)	-	(1,983)
-	-	-	1,149	2,420	-	-	(668)	2,901	-	2,901
-	-	-	(2,168)	(6,857)	-	-	1,277	(7,748)	86	(7,662)
-	-	-	(2,168)	(6,857)	-	-	93,065	84,040	1,376	85,416
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,496)	(1,496)
99,429	332,985	40,161	153,988	(22,753)	116,789	6,657	2,740,527	3,467,783	10,990	3,478,773

יתרה ליום 1 באפריל, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 ביוני, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר אלפי ש"ח										
99,429	332,985	40,161	175,300	(11,941)	116,789	6,657	2,617,601	3,376,981	10,948	3,387,929
-	-	-	-	-	-	-	279,522	279,522	4,037	283,559
-	-	-	-	(20,278)	-	-	-	(20,278)	109	(20,169)
-	-	-	159,623	-	-	-	-	159,623	-	159,623
-	-	-	(82,321)	-	-	-	-	(82,321)	-	(82,321)
-	-	-	7,079	-	-	-	-	7,079	-	7,079
-	-	-	-	-	10,145	-	-	10,145	-	10,145
-	-	-	-	-	-	711	711	711	-	711
-	-	-	-	7,825	-	-	-	7,825	-	7,825
-	-	-	(27,883)	7,177	(2,333)	-	(173)	(23,212)	-	(23,212)
-	-	-	56,498	(5,276)	7,812	-	538	59,572	109	59,681
-	-	-	56,498	(5,276)	7,812	-	280,060	339,094	4,146	343,240
-	-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	(2,976)	(102,976)
99,429	332,985	40,161	231,798	(17,217)	124,601	6,657	2,797,661	3,616,075	12,118	3,628,193

יתרה ליום 1 בינואר, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש רכוש קבוע

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק ברווח כולל אחר של חברות כלולות הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		נספח	
	2017	2018	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
701,629	(62,200)	(395,749)	75,532	(594,968)	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(80,346)	(635)	401	(101,430)	(47,558)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
37,673	-	-	-	-	(ה)	החזר השקעות (השקעות) בחברות כלולות תמורה ממימוש חברות מאוחדות
(4,201)	-	-	(4,201)	-	(ד)	מזומנים שנגרעו בגין איבוד שליטה בחברה מאוחדת
(191,031)	(51,836)	(21,373)	(86,046)	(36,950)		השקעה ברכוש קבוע
(138,023)	(32,500)	(35,010)	(63,693)	(66,684)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
101,946	108,884	(4,735)	125,255	(2,683)		תמורות ממימוש (השקעות פיננסיות) על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
(8,475)	-	(1,791)	(5,967)	(3,930)		מתן הלוואות לחברות כלולות
34,918	3,803	5,406	4,787	9,050		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
5,004	1,121	818	2,437	7,784		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(242,535)	28,837	(56,284)	(128,858)	(140,971)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	-	-	250,334		קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(144,105)	(4,946)	(717)	(8,058)	(989)		פירעון התחייבויות פיננסיות
(100,000)	(50,000)	-	(50,000)	-		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(2,976)	(1,496)	(500)	(1,997)	(1,000)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(247,081)	(56,442)	(1,217)	(60,055)	248,345		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(33,251)	(27,989)	13,472	(41,043)	18,091		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
178,762	(117,794)	(439,778)	(154,424)	(469,503)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
2,727,555	2,690,925	2,876,592	2,727,555	2,906,317	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
2,906,317	2,573,131	2,436,814	2,573,131	2,436,814	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו			
שהסתיימה	ביום 31 בדצמבר		ביום 30 ביוני			
ביום	2017	2018	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
	283,559	93,078	76,353	174,043	113,259	(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
						רווח נקי לתקופה
						התאמות לסעיפי רווח והפסד:
	(188)	(5,623)	(2,516)	(7,199)	(3,522)	חלק ברווחי חברות כלולות
	(1,765,011)	(376,840)	(189,572)	(662,699)	(243,975)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
	(116,934)	(50,261)	(126,997)	(52,958)	(151,868)	נכסי חוב סחירים
	(522,618)	(160,443)	(165,171)	(237,124)	(264,126)	נכסי חוב שאינם סחירים
	(25,369)	(9,842)	(11,312)	(20,710)	(13,928)	מניות
	(155,382)	(1,282)	26,624	(138,581)	28,467	אחרות
	(820,303)	(221,828)	(276,856)	(449,373)	(401,455)	
	86,120	30,801	31,770	49,768	47,136	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
	39	114	-	(37)	72	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
	68	-	-	-	-	ירידת ערך רכוש קבוע
	(45)	-	(371)	-	(371)	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
	(42,642)	-	(185)	-	(748)	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
	(397)	-	-	-	-	רווח מצירוף עסקים
	3,297	-	-	-	-	הפסד ממימוש חברות מאוחדות
	4,534	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
						פחת והפחתות:
	59,635	13,185	11,593	29,130	21,428	רכוש קבוע
	108,681	27,751	24,987	56,096	49,436	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u> (המשך)
	ביום 31 בדצמבר		ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
	מבוקר		בלתי מבוקר		
					אלפי ש"ח
2,479,514	488,963	548,506	919,226	994,850	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
680,512	177,911	188,269	468,717	697,174	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(171,104)	(46,511)	(42,551)	(171,611)	(144,178)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(60,176)	(14,170)	3,171	(67,140)	(37,880)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
159,317	47,662	30,229	104,592	49,552	מסים על ההכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(562)	(128)	(127)	(327)	(251)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
-	-	8,926	-	8,926	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(466,356)	(347,587)	(1,322,331)	(574,815)	(1,921,772)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(409)	(64)	(99)	(163)	(161)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
-	-	4,456	-	5,140	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(1,133,994)	(249,824)	112,281	(467,917)	(285,181)	תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(19,650)	36,085	90,619	(142,985)	(109,681)	פרמיות לגבייה
(29,780)	12,990	(4,999)	101,507	16,543	חייבים ויתרות חובה
144,738	(34,430)	42,863	66,621	38,361	זכאים ויתרות זכות
3,650	(2,446)	1,095	(3,411)	1,710	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(780,512)	(463,989)	(740,842)	(752,020)	(1,218,847)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(90,689)	(20,371)	(4,362)	(31,297)	(11,292)	ריבית ששולמה
1,153,004	271,173	241,957	599,073	474,918	ריבית שהתקבלה
(177,623)	(80,187)	(45,393)	(111,576)	(87,395)	מסים ששולמו
66,724	54,894	932	55,252	939	מסים שהתקבלו
247,166	83,202	75,606	142,057	133,450	דיבידנד שהתקבל
1,198,582	308,711	268,740	653,509	510,620	
701,629	(62,200)	(395,749)	75,532	(594,968)	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		מבוקר אלפי ש"ח
	2018		2018		
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	מבוקר		מבוקר		
	<u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>				(ב)
1,832,444	1,888,251	2,246,073	1,832,444	2,332,089	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
895,111	802,674	630,519	895,111	574,228	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>2,727,555</u>	<u>2,690,925</u>	<u>2,876,592</u>	<u>2,727,555</u>	<u>2,906,317</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
	<u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>				(ג)
2,332,089	1,693,467	1,737,177	1,693,467	1,737,177	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
574,228	879,664	699,637	879,664	699,637	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>2,906,317</u>	<u>2,573,131</u>	<u>2,436,814</u>	<u>2,573,131</u>	<u>2,436,814</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
	<u>מזומנים שנגרעו בגין איבוד שליטה בחברה מאוחדת</u>				(ד)
97,110	-	-	97,110	-	נכסים בלתי מוחשיים
5,966	-	-	5,966	-	נכסי מסים שוטפים
(8,422)	-	-	(8,422)	-	חייבים ויתרות חובה
<u>(2,202)</u>	-	-	<u>(2,202)</u>	-	זכאים ויתרות זכות
92,452	-	-	92,452	-	
(96,653)	-	-	(96,653)	-	בניכוי השקעה קיימת בעת איבוד שליטה בחברה מאוחדת
<u>(4,201)</u>	-	-	<u>(4,201)</u>	-	
	<u>תמורה ממימוש של חברות מאוחדות</u>				(ה)
(36,055)	-	-	-	-	חייבים ויתרות חובה
9,105	-	-	-	-	נכסי מסים שוטפים, נטו
287,526	-	-	-	-	רכוש קבוע
7,510	-	-	-	-	נכסי מסים נדחים, נטו
(9,755)	-	-	-	-	זכאים ויתרות זכות
(217,361)	-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות
<u>(3,297)</u>	-	-	-	-	הפסד ממימוש חברות מאוחדות
<u>37,673</u>	-	-	-	-	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תיאור החברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, והמחזיקים (ביחד) בכ- 61.86% ממניות החברה. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, פנסיה וגמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בשליטתה בפעילות של מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבות חיתומית ובפעילות סולארית. כמו כן עוסקת החברה בהשקעות בנדל"ן בחו"ל, במימון ואשראי לעסקים קטנים ובינוניים, במתן התחייבות לפירעון אמצעי תשלום וניהול פעילות קרנות נאמנות באמצעות חברות כלולות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה ז'בוטינסקי 23, רמת גן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2018 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט תקן חדש שנכנס לתוקף ב- 1 בינואר, 2018 כמפורט להלן:

IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB בחודש מאי, 2014.

התקן מחליף, בין היתר, את IAS 18 הכנסות. התקן איננו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על סוכנויות הביטוח ועל חוזים לניהול נכסים (קרנות פנסיה, קופות גמל וחוזי השקעה).

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. החברה בחרה ליישם את הוראות התקן, ככל שחלות עליה, למפרע עם הקלות מסוימות וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה. גישת יישום למפרע חלקי דורשת הכרה בהשפעה המצטברת של יישום התקן על חוזים שטרם הושלמו ליום 1 בינואר 2018 באמצעות התאמה של יתרת הפתיחה של יתרת הרווח לאותו מועד ולא נדרשת הצגה מחדש של מספרי השוואה. לאמור לעיל לא היתה השפעה על יתרת הפתיחה של יתרת הרווח בדוחותיה הכספיים של החברה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים (המשך)

השפעה בסוכנויות הביטוח

בפוליסות בהן לא קיים שירות עוקב יכללו במחיר העסקה גם עמלות נפרעים בהתאם להוראות התקן לגבי תמורה משתנה ויוכרו במועד הפקת הפוליסה חלף הכרה על פני חיי הפוליסה. לשינוי זה אין השפעה ליום 1 בינואר, 2018 מכיוון שהחברה מיישמת את ההקלה לגבי חוזים שהושלמו.

השפעה בחברות המנהלות קרנות פנסיה וגמל

ליישום התקן החדש לא היתה השפעה על מועד הכרה בהכנסה מדמי ניהול ולא על עיתוי ההכרה בהוצאה בגין עלויות להשגת חוזים המנוהלים עבור קרנות פנסיה וגמל.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

ראה באור 7 ס"ק א' ו-ב' להלן בדבר שינויים בריבית ושינוי אומדן והשפעתם על ההתחייבויות הביטוחיות.

ג. תקן חדש שטרם הגיע מועד יישומו- IFRS 16 חכירות

בחודש ינואר 2016 פרסם ה- IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות (להלן - התקן החדש).

בהתאם לתקן החדש, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת.

להלן עיקרי השפעות התקן החדש:

- התקן החדש דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בנכס מול התחייבות בדוח על המצב הכספי (פרט למקרים מסוימים, ראה להלן) באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS 17 חכירות.
- חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות-שימוש. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש (לדוגמה, אחוז מהפדיון) יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכרים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.
- התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

התקן החדש יישם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי, בשלב זה אין בכוונת החברה לאמץ את התקן החדש באימוץ מוקדם.

התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

(א) יישום למפרע מלא - במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקן חדש שטרם הגיע מועד יישומו- IFRS 16 חכירות (המשך)

(ב) גישת יישום למפרע חלקי – לפי גישה זו, לא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, תחושב תוך שימוש בריבית ההיוון הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה. לגבי יתרת נכס זכות-השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

- הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
- הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם קיים, יזקף להון.

בשלב זה, החברה בוחנת את האפשרויות השונות ליישום התקן החדש למפרע.

החברה מעריכה, לאחר בחינת השלכות יישום התקן החדש, כי ליישומו לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לששה חודשים שהסתיימו ביום:

5.3	0.9	0.9	30 ביוני, 2018
(9.1)	0.7	-	30 ביוני, 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

3.9	1.2	1.0	30 ביוני, 2018
(3.7)	0.9	(0.1)	30 ביוני, 2017

(9.8)	0.3	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017
-------	-----	-----	------------------------------------

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

בהתאם להוראות הממונה על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח לביטוח חיים פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות אשר אינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות השקעות בנדל"ן, פעילות סולארית בארץ ובחו"ל, מתן התחייבויות חיתומיות, פעילות של תיווך ביטוחי, מימון ואשראי לעסקים קטנים ובינוניים ומתן התחייבות לפירעון אמצעי תשלום, ניהול פעילות קרנות נאמנות והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה. במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענפי רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,894,353	-	-	1,687,755	415,115	1,791,483
475,809	-	-	344,193	68,976	62,640
3,418,544	-	-	1,343,562	346,139	1,728,843
729,658	(9,130)	24,510	118,759	18,215	577,304
425,653	(603)	1,914	-	-	424,343
103,830	(21,439)	43,687	59,881	7,614	14,087
5,750	-	5,750	-	-	-
4,683,435	(31,173)	75,861	1,522,202	371,968	2,744,577
3,773,172	-	-	1,288,579	346,971	2,137,622
(400,842)	-	-	(285,112)	(73,047)	(42,683)
3,372,330	-	-	1,003,467	273,924	2,094,939
722,283	(21,439)	14,473	322,990	139,069	267,190
354,292	(9,395)	31,960	55,540	19,379	256,808
10,895	-	2,461	-	-	8,434
64,346	(339)	58,013	1,102	1,286	4,284
4,524,146	(31,173)	106,907	1,383,099	433,658	2,631,655
3,522	-	10,481	318	(1,022)	(6,255)
162,811	-	(20,566)	139,421	(62,712)	106,668
(64,362)	-	(16,949)	(41,420)	(827)	(5,166)
98,449	-	(37,515)	98,001	(63,539)	101,502

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
19,485,697	-	-	7,120,998	1,327,426	11,037,273
26,334,578	-	-	-	69,160	26,265,418

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,475,875	-	-	1,698,712	341,971	1,435,192
432,507	-	-	299,825	64,200	68,482
3,043,368	-	-	1,398,887	277,771	1,366,710
1,076,882	(10,706)	69,490	83,751	17,861	916,486
422,413	(619)	9,960	-	-	413,072
97,736	(20,391)	36,230	57,021	7,879	16,997
27,442	(22)	27,404	-	-	60
4,667,841	(31,738)	143,084	1,539,659	303,511	2,713,325
3,654,882	-	-	1,348,106	212,449	2,094,327
(391,802)	-	-	(282,091)	(62,585)	(47,126)
3,263,080	-	-	1,066,015	149,864	2,047,201
698,897	(20,402)	17,527	325,153	115,230	261,389
353,490	(10,983)	42,146	62,784	17,941	241,602
23,980	-	14,952	-	-	9,028
56,958	(353)	50,710	1,309	1,051	4,241
4,396,405	(31,738)	125,335	1,455,261	284,086	2,563,461
7,199	-	6,872	837	(60)	(450)
278,635	-	24,621	85,235	19,365	149,414
(49,185)	-	(18,254)	1,102	(3,835)	(28,198)
229,450	-	6,367	86,337	15,530	121,216

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 ביוני, 2017

בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
18,576,728	-	-	7,005,358	1,117,808	10,453,562
23,779,440	-	-	-	63,453	23,715,987

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018						
וחסכון ארוך טווח	ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
789,153	222,630	844,691	-	-	-	1,856,474
30,745	35,652	176,605	-	-	-	243,002
758,408	186,978	668,086	-	-	-	1,613,472
417,592	12,563	79,379	10,413	(4,055)	515,892	
208,048	-	-	931	(276)	208,703	
7,461	3,885	26,718	20,509	(10,576)	47,997	
-	-	-	4,279	-	4,279	
1,391,509	203,426	774,183	36,132	(14,907)	2,390,343	
1,051,977	195,069	665,397	-	-	-	1,912,443
(15,516)	(39,954)	(155,413)	-	-	(210,883)	
1,036,461	155,115	509,984	-	-	-	1,701,560
130,493	70,385	165,799	7,048	(10,576)	363,149	
125,986	9,928	25,576	15,786	(4,155)	173,121	
4,217	-	-	1,327	-	5,544	
3,543	1,088	563	37,885	(176)	42,903	
1,300,700	236,516	701,922	62,046	(14,907)	2,286,277	
(2,626)	(435)	127	5,450	-	2,516	
88,183	(33,525)	72,388	(20,464)	-	106,582	
(10,266)	(1,809)	(26,711)	6,196	-	(32,590)	
77,917	(35,334)	45,677	(14,268)	-	73,992	

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,730,250	-	-	858,752	174,462	697,036
221,426	-	-	157,174	32,337	31,915
1,508,824	-	-	701,578	142,125	665,121
654,369	(5,395)	34,366	67,868	11,123	546,407
204,720	(251)	1,034	-	-	203,937
50,274	(9,414)	17,004	29,951	3,796	8,937
16,495	(9)	16,459	-	-	45
2,434,682	(15,069)	68,863	799,397	157,044	1,424,447
1,930,407	-	-	689,869	110,395	1,130,143
(199,761)	-	-	(145,133)	(32,370)	(22,258)
1,730,646	-	-	544,736	78,025	1,107,885
348,930	(9,415)	6,588	166,237	57,691	127,829
173,459	(5,476)	15,364	31,155	8,916	123,500
11,032	-	6,517	-	-	4,515
35,498	(178)	31,249	774	818	2,835
2,299,565	(15,069)	59,718	742,902	145,450	1,366,564
5,623	-	4,170	253	146	1,054
140,740	-	13,315	56,748	11,740	58,937
(10,563)	-	(905)	(2,743)	(785)	(6,130)
130,177	-	12,410	54,005	10,955	52,807

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
7,159,976	-	-	3,441,225	704,656	3,014,095
876,356	-	-	620,479	128,160	127,717
6,283,620	-	-	2,820,746	576,496	2,886,378
2,576,755	(22,469)	161,949	140,144	33,576	2,263,555
916,897	(1,132)	11,482	-	-	906,547
192,466	(39,524)	75,211	119,598	13,619	23,562
49,581	(80)	49,143	-	-	518
10,019,319	(63,205)	297,785	3,080,488	623,691	6,080,560
7,975,447	-	-	2,625,059	454,683	4,895,705
(687,140)	-	-	(456,150)	(137,802)	(93,188)
7,288,307	-	-	2,168,909	316,881	4,802,517
1,412,243	(39,536)	31,098	668,582	237,535	514,564
719,384	(22,972)	81,502	125,766	37,844	497,244
46,584	-	28,498	-	-	18,086
110,113	(697)	100,776	2,216	1,529	6,289
9,576,631	(63,205)	241,874	2,965,473	593,789	5,838,700
188	-	3,655	5,738	(1,172)	(8,033)
442,876	-	59,566	120,753	28,730	233,827
82,893	-	37,722	51,575	(537)	(5,867)
525,769	-	97,288	172,328	28,193	227,960

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2017

מבוקר					
אלפי ש"ח					
18,788,523	-	-	6,919,395	1,179,442	10,689,686
25,339,728	-	-	-	63,831	25,275,897

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
421,525	895,363	291,530	177,854	1,786,272
81,926	40,275	175,310	74,158	371,669
339,599	855,088	116,220	103,696	1,414,603
(6,569)	(58,475)	1,003	(7,000)	(71,041)
333,030	796,613	117,223	96,696	1,343,562
57,302	26,975	7,276	27,206	118,759
15,884	4,930	31,267	7,800	59,881
406,216	828,518	155,766	131,702	1,522,202
416,078	561,016	196,672	114,813	1,288,579
(85,258)	(29,067)	(151,995)	(18,792)	(285,112)
330,820	531,949	44,677	96,021	1,003,467
40,901	178,764	73,764	29,561	322,990
18,595	21,263	10,382	5,300	55,540
383	305	194	220	1,102
390,699	732,281	129,017	131,102	1,383,099
166	54	11	87	318
15,683	96,291	26,760	687	139,421
(23,655)	(7,230)	(946)	(9,589)	(41,420)
(7,972)	89,061	25,814	(8,902)	98,001
3,595,198	1,215,930	671,594	1,638,276	7,120,998
3,228,794	1,158,479	174,910	1,174,758	5,736,941

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	
446,245	921,968	295,027	184,124	1,847,364
67,555	37,828	173,402	64,385	343,170
378,690	884,140	121,625	119,739	1,504,194
1,173	(97,593)	(2,815)	(6,072)	(105,307)
379,863	786,547	118,810	113,667	1,398,887
42,279	21,482	5,827	14,163	83,751
5,180	1,798	44,258	5,785	57,021
427,322	809,827	168,895	133,615	1,539,659
399,016	568,123	244,414	136,553	1,348,106
(31,395)	(22,861)	(195,968)	(31,867)	(282,091)
367,621	545,262	48,446	104,686	1,066,015
39,132	175,950	76,782	33,289	325,153
18,841	24,824	11,132	7,987	62,784
462	275	333	239	1,309
426,056	746,311	136,693	146,201	1,455,261
432	152	32	221	837
1,698	63,668	32,234	(12,365)	85,235
(737)	195	272	1,372	1,102
961	63,863	32,506	(10,993)	86,337
3,462,597	1,252,367	704,534	1,585,860	7,005,358
3,236,927	1,198,446	187,167	1,095,097	5,717,637

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
174,203	377,906	119,949	56,660	728,718
37,048	13,936	72,954	24,173	148,111
137,155	363,970	46,995	32,487	580,607
26,688	36,010	10,059	14,722	87,479
163,843	399,980	57,054	47,209	668,086
39,015	17,570	4,570	18,224	79,379
8,134	1,968	14,108	2,508	26,718
210,992	419,518	75,732	67,941	774,183
249,715	270,833	94,911	49,938	665,397
(64,136)	(10,914)	(78,104)	(2,259)	(155,413)
185,579	259,919	16,807	47,679	509,984
20,835	92,338	37,134	15,492	165,799
7,941	10,373	5,010	2,252	25,576
206	147	106	104	563
214,561	362,777	59,057	65,527	701,922
67	21	4	35	127
(3,502)	56,762	16,679	2,449	72,388
(14,362)	(4,701)	(854)	(6,794)	(26,711)
(17,864)	52,061	15,825	(4,345)	45,677

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	ענפי		רכב רכוש	רכב חובה	
	חבויות	ענפי רכוש			
	אחרים (**)	ואחרים (*)			
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
790,688	62,675	127,240	405,553	195,220	פרמיות ברוטו
148,033	24,999	76,566	13,848	32,620	פרמיות ביטוח משנה
642,655	37,676	50,674	391,705	162,600	פרמיות בשייר
58,923	16,847	8,788	7,473	25,815	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
701,578	54,523	59,462	399,178	188,415	פרמיות שהורווחו בשייר
67,868	11,997	4,058	15,971	35,842	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
29,951	3,086	24,195	(1,269)	3,939	הכנסות מעמלות
799,397	69,606	87,715	413,880	228,196	סך כל ההכנסות
689,869	78,387	114,571	282,550	214,361	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(145,133)	(31,360)	(89,348)	(8,756)	(15,669)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
544,736	47,027	25,223	273,794	198,692	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
166,237	16,957	39,160	89,380	20,740	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
31,155	3,768	5,787	12,340	9,260	הוצאות הנהלה וכלליות
774	123	154	166	331	הוצאות מימון
742,902	67,875	70,324	375,680	229,023	סך כל ההוצאות
253	65	11	47	130	חלק ברווחי חברות כלולות
56,748	1,796	17,402	38,247	(697)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(2,743)	366	170	(465)	(2,814)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
54,005	2,162	17,572	37,782	(3,511)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ
מבוקר				
אלפי ש"ח				
824,369	1,686,311	595,715	329,897	3,436,292
131,385	61,835	354,033	121,422	668,675
692,984	1,624,476	241,682	208,475	2,767,617
56,947	(21,241)	299	17,124	53,129
749,931	1,603,235	241,981	225,599	2,820,746
67,277	34,723	11,247	26,897	140,144
17,057	4,584	85,888	12,069	119,598
834,265	1,642,542	339,116	264,565	3,080,488
807,991	1,156,666	373,499	286,903	2,625,059
(79,184)	(51,034)	(282,745)	(43,187)	(456,150)
728,807	1,105,632	90,754	243,716	2,168,909
83,373	362,376	155,839	66,994	668,582
38,964	49,006	22,750	15,046	125,766
707	475	585	449	2,216
851,851	1,517,489	269,928	326,205	2,965,473
2,967	1,019	232	1,520	5,738
(14,619)	126,072	69,420	(60,120)	120,753
30,684	9,779	1,731	9,381	51,575
16,065	135,851	71,151	(50,739)	172,328
3,501,642	1,158,971	630,020	1,628,762	6,919,395
3,227,071	1,109,287	181,120	1,143,400	5,660,878

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	-	1,791,483	1,791,483
-	-	62,640	62,640
-	-	1,728,843	1,728,843
145,587	189	431,528	577,304
61,327	259,227	103,789	424,343
-	-	14,087	14,087
206,914	259,416	2,278,247	2,744,577
150,107	-	1,987,515	2,137,622
-	-	(42,683)	(42,683)
150,107	-	1,944,832	2,094,939
17,176	58,042	191,972	267,190
32,619	117,742	106,447	256,808
3,534	4,900	-	8,434
78	168	4,038	4,284
203,514	180,852	2,247,289	2,631,655
-	-	(6,255)	(6,255)
3,400	78,565	24,703	106,668
23	76	(5,265)	(5,166)
3,423	78,641	19,438	101,502

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק בהפסדי חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,435,192	1,435,192	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	68,482	68,482	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,366,710	1,366,710	פרמיות שהורווחו בשייר
146,165	1,013	769,308	916,486	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
55,113	234,033	123,926	413,072	הכנסות מדמי ניהול
-	-	16,997	16,997	הכנסות מעמלות
-	56	4	60	הכנסות אחרות
201,278	235,102	2,276,945	2,713,325	סך כל ההכנסות
141,064	-	1,953,263	2,094,327	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(47,126)	(47,126)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
141,064	-	1,906,137	2,047,201	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
14,872	65,641	180,876	261,389	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
33,385	103,729	104,488	241,602	הוצאות הנהלה וכלליות
4,128	4,900	-	9,028	הוצאות אחרות
96	813	3,332	4,241	הוצאות מימון
193,545	175,083	2,194,833	2,563,461	סך כל ההוצאות
-	-	(450)	(450)	חלק בהפסדי חברות כלולות
7,733	60,019	81,662	149,414	רווח לפני מסים על ההכנסה
(5)	(39)	(28,154)	(28,198)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
7,728	59,980	53,508	121,216	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	789,153	789,153	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	30,745	30,745	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	758,408	758,408	פרמיות שהורווחו בשייר
101,519	554	315,519	417,592	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
30,801	133,015	44,232	208,048	הכנסות מדמי ניהול
-	-	7,461	7,461	הכנסות מעמלות
132,320	133,569	1,125,620	1,391,509	סך כל ההכנסות
110,153	-	941,824	1,051,977	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(15,516)	(15,516)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
110,153	-	926,308	1,036,461	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
9,288	30,961	90,244	130,493	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
16,476	57,550	51,960	125,986	הוצאות הנהלה וכלליות
1,767	2,450	-	4,217	הוצאות אחרות
39	95	3,409	3,543	הוצאות מימון
137,723	91,056	1,071,921	1,300,700	סך כל ההוצאות
-	-	(2,626)	(2,626)	חלק בהפסדי חברות כלולות
(5,403)	42,513	51,073	88,183	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(6)	(6)	(10,254)	(10,266)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(5,409)	42,507	40,819	77,917	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	697,036	697,036	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	31,915	31,915	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	665,121	665,121	פרמיות שהורווחו בשייר
93,226	870	452,311	546,407	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
27,904	118,582	57,451	203,937	הכנסות מדמי ניהול
-	-	8,937	8,937	הכנסות מעמלות
-	42	3	45	הכנסות אחרות
121,130	119,494	1,183,823	1,424,447	סך כל ההכנסות
96,238	-	1,033,905	1,130,143	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(22,258)	(22,258)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
96,238	-	1,011,647	1,107,885	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
7,310	29,769	90,750	127,829	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
17,382	54,398	51,720	123,500	הוצאות הנהלה וכלליות
2,065	2,450	-	4,515	הוצאות אחרות
48	233	2,554	2,835	הוצאות מימון
123,043	86,850	1,156,671	1,366,564	סך כל ההוצאות
-	-	1,054	1,054	חלק ברווחי חברות כלולות
(1,913)	32,644	28,206	58,937	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
19	14	(6,163)	(6,130)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(1,894)	32,658	22,043	52,807	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	3,014,095	3,014,095	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	127,717	127,717	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	2,886,378	2,886,378	פרמיות שהורווחו בשייר
252,744	2,882	2,007,929	2,263,555	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
113,528	479,994	313,025	906,547	הכנסות מדמי ניהול
-	-	23,562	23,562	הכנסות מעמלות
395	117	6	518	הכנסות אחרות
366,667	482,993	5,230,900	6,080,560	סך כל ההכנסות
230,647	-	4,665,058	4,895,705	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(93,188)	(93,188)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
230,647	-	4,571,870	4,802,517	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
32,021	119,170	363,373	514,564	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
67,241	215,281	214,722	497,244	הוצאות הנהלה וכלליות
8,286	9,800	-	18,086	הוצאות אחרות
474	1,265	4,550	6,289	הוצאות מימון
338,669	345,516	5,154,515	5,838,700	סך כל ההוצאות
-	-	(8,033)	(8,033)	חלק בהפסדי חברות כלולות
27,998	137,477	68,352	233,827	רווח לפני מסים על ההכנסה
(37)	(72)	(5,758)	(5,867)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
27,961	137,405	62,594	227,960	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018	
		קבוצתי	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
				תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
1,791,483	-	16,211	244,174	986,078	246,936	270,137	27,947
572,464	-	-	-	572,394	-	70	-
106,654	(5,107)	-	-	66,614	13,273	37,175	(5,301)
1,944,311	-	12,510	105,067	1,039,943	243,307	374,658	168,826
193,311	150,107	-	-	43,112	22	(33)	103

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת				פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017	
סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	2004 משנת		2003 עד שנת		1990 עד שנת (1)			
		קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	2003	1990		
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
1,435,192	-	13,408	221,518	907,320	14,490	245,398	33,058	פרמיות ברוטו	
486,685	-	-	-	486,672	-	13	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו	
127,389	4,936	-	-	59,008	3,009	64,480	(4,044)	ישירות לעתודות ביטוח	
1,854,644	-	14,157	123,992	1,042,474	20,063	549,769	104,189	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)	
239,683	141,064	-	-	98,424	29	52	114	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	
								תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018	
		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018	
		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018	
סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018	
		קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
789,153	-	7,934	123,862	480,411	28,107	135,162	13,677
287,640	-	-	-	287,575	-	65	-
27,656	(9,153)	-	-	33,876	6,946	10,355	(14,368)
907,857	-	9,787	52,916	533,496	20,553	186,291	104,814
144,120	110,153	-	-	33,934	(6)	(39)	78

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017	
		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות עם מרכיב חסכון			
סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		מספר פוליסות		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
		קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
697,036	-	5,978	112,647	441,729	-	119,753	16,929
207,235	-	-	-	207,232	-	3	-
53,193	(3,238)	-	-	29,929	1,822	27,302	(2,622)
974,219	-	8,678	54,103	525,528	5,655	295,974	84,281
155,924	96,238	-	-	59,587	(12)	32	79

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017	
		סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	פוליסות ללא מרכיב חסכון	מספחים)	לפי מועד הנפקת הפוליסה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
		קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
מבוקר							
אלפי ש"ח							
3,014,095	-	30,395	451,881	1,740,257	187,248	541,850	62,464
1,010,581	-	-	-	1,010,557	-	23	1
385,537	21,200	-	-	121,896	21,958	191,128	29,355
4,383,280	-	32,456	243,604	2,237,843	215,513	1,407,433	246,431
512,425	230,647	-	-	281,443	39	149	147

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות

נתונים לששה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
422,339	(* 42,304)	(* 316,241)	22,460	41,334
	אלפי ש"ח			
346,971	28,658	171,936	19,584	126,793

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 265,196 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 51,045 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לששה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
349,074	(* 39,106)	(* 271,306)	429	38,233
	אלפי ש"ח			
212,449	24,586	144,378	33	43,452

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות
בגין חוזי ביטוח ברוטו

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 238,719 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 32,587 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
212,037	(* 7,613)	(* 161,079)	22,471	20,874
	אלפי ש"ח			
195,069	14,578	94,624	19,141	66,726

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות
בגין חוזי ביטוח ברוטו

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 133,742 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 27,337 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות (המשך)

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי		
	זמן קצר	זמן ארוך בלתי מבוקר אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט	
166,287	8,658 (*)	138,192 (*)	216	19,221	פרמיות ברוטו
110,395	11,326	72,018	171	26,880	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 121,249 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 16,943 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי		
	זמן קצר	זמן ארוך מבוקר אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט	
707,707	70,677 (*)	558,973 (*)	945	77,112	פרמיות ברוטו
454,683	50,770	322,547	706	80,660	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 488,587 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 70,386 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

מכשירים פיננסיים - באור 4:

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 30 ביוני		
	2017	2018	
31 בדצמבר	בלתי מבוקר		
מבוקר	אלפי ש"ח		
76,818	76,539	68,514	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
7,683,089	7,373,328	8,495,715	נכסי חוב סחירים
4,236,327	4,104,517	4,137,423	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
5,352,575	4,948,311	5,933,432	מניות
5,487,494	5,615,319	6,068,967	השקעות פיננסיות אחרות (**)
22,759,485	22,041,475	24,635,537	סך הכל השקעות פיננסיות
2,332,089	1,693,467	1,737,177	מזומנים ושווי מזומנים
222,926	159,664	194,448	אחר
<u>25,391,318</u>	<u>23,971,145</u>	<u>26,635,676</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
<u>498,066</u>	<u>481,653</u>	<u>504,321</u>	(*) כולל נכסים שנמדדו לפי עלות מופחתת
<u>568,072</u>	<u>538,821</u>	<u>565,581</u>	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 30 ביוני, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
8,495,715	-	1,369,029	7,126,686
3,633,102	16,365	3,616,737	-
5,933,432	70,747	20,214	5,842,471
6,068,967	1,488,839	1,655,241	2,924,887
<u>24,131,216</u>	<u>1,575,951</u>	<u>6,661,221</u>	<u>15,894,044</u>

השקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות
 סה"כ

ליום 30 ביוני, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
7,373,328	-	1,018,890	6,354,438
3,622,864	18,006	3,604,858	-
4,948,311	34,363	15,332	4,898,616
5,615,319	1,270,984	1,528,973	2,815,362
<u>21,559,822</u>	<u>1,323,353</u>	<u>6,168,053</u>	<u>14,068,416</u>

השקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות
 סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
7,683,089	-	1,037,496	6,645,593
3,738,261	24,147	3,714,114	-
5,352,575	36,768	29,758	5,286,049
5,487,494	1,314,927	1,395,001	2,777,566
<u>22,261,419</u>	<u>1,375,842</u>	<u>6,176,369</u>	<u>14,709,208</u>

השקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות
 סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות		נכסי חוב שאינם סחירים
	אחרות	מניות	
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147
94,732	90,700	3,011	1,021
236,296	204,722	31,196	378
(125,765)	(119,794)	-	(5,971)
(4,708)	(1,059)	(399)	(3,250)
211	-	171	40
(657)	(657)	-	-
<u>1,575,951</u>	<u>1,488,839</u>	<u>70,747</u>	<u>16,365</u>

יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
 סך רווחים שהוכרו ברווח והפסד
 רכישות
 מכירות
 פדיונות
 העברות אל רמה 3
 העברות מתוך רמה 3
 יתרה ליום 30 ביוני, 2018

<u>104,957</u>	<u>102,323</u>	<u>3,070</u>	<u>(436)</u>
----------------	----------------	--------------	--------------

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
	השקעות פיננסיות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
סה"כ	אחרות			
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
(75,001)	(78,677)	4,979	(1,303)	סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
119,846	119,743	-	103	רכישות
(45,903)	(43,369)	-	(2,534)	מכירות
(1,079)	-	(142)	(937)	פדיונות
(974)	-	-	(974)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,323,353</u>	<u>1,270,984</u>	<u>34,363</u>	<u>18,006</u>	יתרה ליום 30 ביוני, 2017
(67,791)	(70,949)	5,000	(1,842)	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2017

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות מתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות		נכסי חוב שאינם סחירים	
	אחרות	מניות		
1,469,273	1,409,524	39,094	20,655	יתרה ליום 1 באפריל, 2018
48,411	48,434	636	(659)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
142,331	110,908	31,045	378	רכישות
(83,122)	(79,370)	-	(3,752)	מכירות
(496)	-	(199)	(297)	פדיונות
211	-	171	40	העברות אל רמה 3
(657)	(657)	-	-	העברות מתוך רמה 3
<u>1,575,951</u>	<u>1,488,839</u>	<u>70,747</u>	<u>16,365</u>	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
<u>45,474</u>	<u>46,376</u>	<u>666</u>	<u>(1,568)</u>	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
	השקעות פיננסיות		נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ	אחרות	מניות	
1,306,888	1,255,256	30,338	21,294
(36,878)	(39,654)	4,167	(1,391)
74,761	74,761	-	-
(20,577)	(19,379)	-	(1,198)
(841)	-	(142)	(699)
<u>1,323,353</u>	<u>1,270,984</u>	<u>34,363</u>	<u>18,006</u>
			יתרה ליום 1 באפריל, 2017
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
			רכישות
			מכירות
			פדיונות
			יתרה ליום 30 ביוני, 2017
			סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2017
<u>(32,155)</u>	<u>(34,630)</u>	<u>4,188</u>	<u>(1,713)</u>

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
סה"כ				
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
(39,156)	(46,181)	3,144	3,881	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
370,531	359,787	10,559	185	רכישות
(214,174)	(206,377)	(6,461)	(1,336)	מכירות
(2,184)	-	-	(2,184)	פדיונות
3,675	2,751	-	924	העברות אל רמה 3
(69,314)	(68,340)	-	(974)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,375,842</u>	<u>1,314,927</u>	<u>36,768</u>	<u>24,147</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2017
<u>(14,316)</u>	<u>(17,183)</u>	<u>52</u>	<u>2,815</u>	

במהלך שנת 2017 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 30 ביוני, 2018	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
6,759,087	8,749,851
5,079,574	5,416,078
11,838,661	14,165,929

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2017	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
6,700,489	8,576,296
4,315,637	4,654,117
11,016,126	13,230,413

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2017	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	
6,781,872	8,913,501
5,153,898	5,499,087
11,935,770	14,412,588

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 ביוני, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,669,996	-	534,907	4,135,089
467,835	51,895	1,816	414,124
1,820,712	423,817	551,664	845,231
6,958,543	475,712	1,088,387	5,394,444
			נכסי חוב סחירים
			מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
			סה"כ

ליום 30 ביוני, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
5,017,600	-	440,686	4,576,914
303,325	18,727	189	284,409
1,332,533	266,977	500,766	564,790
6,653,458	285,704	941,641	5,426,113
			נכסי חוב סחירים
			מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
			סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,578,129	-	450,642	4,127,487
374,406	24,289	144	349,973
1,592,348	292,268	469,977	830,103
6,544,883	316,557	920,763	5,307,563
			נכסי חוב סחירים
			מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
			סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
24,289	292,268	316,557	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
1,061	(4,340)	(3,279)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
1,593	22,198	23,791	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
25,050	144,038	169,088	רכישות
-	(28,357)	(28,357)	מכירות
(200)	(1,454)	(1,654)	פדיונות
102	320	422	העברות אל רמה 3
-	(856)	(856)	העברות מתוך רמה 3
51,895	423,817	475,712	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
1,092	(989)	103	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
			ליום 30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
274,996	257,942	17,054	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
(3,395)	(4,066)	671	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
(10,429)	(11,502)	1,073	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
33,050	33,050	-	רכישות
(8,447)	(8,447)	-	מכירות
(71)	-	(71)	פדיונות
<u>285,704</u>	<u>266,977</u>	<u>18,727</u>	יתרה ליום 30 ביוני, 2017
			סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
			ליום 30 ביוני, 2017
<u>(1,251)</u>	<u>(1,933)</u>	<u>682</u>	

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
347,018	321,524	25,494	יתרה ליום 1 באפריל, 2018
(124)	(1,124)	1,000	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
14,344	13,960	384	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
138,934	113,884	25,050	רכישות
(23,440)	(23,440)	-	מכירות
(231)	(131)	(100)	פדיונות
67	-	67	העברות אל רמה 3
(856)	(856)	-	העברות מתוך רמה 3
<u>475,712</u>	<u>423,817</u>	<u>51,895</u>	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
758	(261)	1,019	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
17,981	255,312	273,293	יתרה ליום 1 באפריל, 2017
(148)	(2,026)	(2,174)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
965	(5,347)	(4,382)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
-	23,321	23,321	רכישות
-	(4,283)	(4,283)	מכירות
(71)	-	(71)	פדיונות
18,727	266,977	285,704	יתרה ליום 30 ביוני, 2017
(138)	(695)	(833)	סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2017

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
17,054	257,942	274,996	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
3,271	(2,485)	786	ברווח והפסד
(1,418)	4,064	2,646	ברווח כולל אחר
6,944	93,153	100,097	רכישות
(1,348)	(49,463)	(50,811)	מכירות
(214)	-	(214)	פדיונות
-	2,062	2,062	העברות אל רמה 3
-	(13,005)	(13,005)	העברות מתוך רמה 3
24,289	292,268	316,557	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
			סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח
			והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
			ליום 31 בדצמבר, 2017
2,270	7,183	9,453	

במהלך שנת 2017 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 ביוני	
	2017	2018		2017	2018
	שווי הוגן		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
75	123,011	14	75	122,975	13
1,899,075	1,998,226	2,126,531	1,716,041	1,864,816	2,003,552
-	5,292	-	-	2,280	-
14,719	104,299	14,566	14,714	104,428	14,536
2,054	3,724	2,088	1,960	3,644	2,030
1,915,923	2,234,552	2,143,199	1,732,790	2,098,143	2,020,131
35,455	9,094	59,078	35,455	9,094	59,078
15,660	11,673	38,130	15,660	11,673	38,130
51,115	20,767	97,208	51,115	20,767	97,208
1,967,038	2,255,319	2,240,407	1,783,905	2,118,910	2,117,339
1,172,420	1,189,215	1,401,750	1,036,039	1,092,467	1,306,423

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאגידים בנקאיים

אגרות חוב (*)

פיקדון צובר ריבית

התחייבויות בגין חכירה מימונית

הלוואות מבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

סך התחייבויות פיננסיות

מזה כתבי התחייבות נדחים

המהווים הון לצרכי הסולוונסי

(*) לרבות כתבי התחייבות נדחים.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי הוגן.

30 ביוני, 2018				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
97,208	22,929	74,053	226	נגזרים

30 ביוני, 2017				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
20,767	3,755	11,012	6,000	נגזרים

31 בדצמבר, 2017				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
51,115	12,501	38,534	80	נגזרים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. גיוס כתבי התחייבות נדחים

ביום 15 בפברואר, 2018, בהמשך לפרסום דוח דירוג של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') אשר דורגו על ידי מדרוג בע"מ בדירוג A1 (באופק יציב), ולאחר פרסום דוח הצעת מדף, השלימה חברה נכדה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון) גיוס בהיקף של 253,880,000 ש"ח, באמצעות הקצאה לציבור של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של 253,880,000 ש"ח בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד של מנורה גיוס הון.

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') תיפרע בתשלום אחד, בשנת 2032. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית, קבועה, בשיעור של 3.43%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 30 ביוני ו- 31 בדצמבר של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2018 ועד לשנת 2032 (כולל). לחברה אפשרות לפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפדיון מוקדם יהיה ביום 30 ביוני, 2029, ראה דיווח מיידי מיום 14 בפברואר 2018, (אסמכתא: 012504-01-2018) (להלן: "דוח הצעת המדף"). ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.681%.

כמו כן, בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה'), יידחו תשלומי קרן, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה.

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה במנורה ביטוח כהון רובד 2 (הון משני מורכב), לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. מנורה ביטוח התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפרעון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבות מנורה ביטוח לשאת בתשלום מלוא הסכומים כאמור הינה בעלת המאפיינים הבאים: (1) קודמת להתחייבויות מנורה ביטוח כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון רובד 1 (הון ראשוני מורכב); (2) בעלות מעמד שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה מנורה ביטוח מסוג הון משני מורכב ולכתבי התחייבות נדחים שתנפיק מנורה ביטוח מסוג הון רובד 2; ו- (3) נדחית ליתר התחייבויותיה של מנורה ביטוח כלפי נושיה. לפרטים נוספים בדבר תנאי ההנפקה ראה דוח הצעת המדף. שירותי הייעוץ בגין ההנפקה האמורה בוצעו בתנאי שוק על ידי חברה קשורה מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ.

באור 5: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות ההון

יש לעיין בבאור זה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2017.

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה ביטוח ושומרה ביטוח (להלן - חברות הביטוח המאוחדות) כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

כחלק מתהליך יישום משטר סולבנסי, נדרשות חברות הביטוח המאוחדות לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם הן חשופות. דירקטוריוני חברות הביטוח המאוחדות נדרשים לקבוע הון יעד שישקף יחס כושר פירעון ראוי לדעתם לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 5 בפברואר, 2018 וביום 15 במרס, 2018 החליטו דירקטוריוני מנורה ביטוח ושומרה ביטוח, בהתאמה, על הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד בהתאם לסעיף 1(א)(2) למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם ביום 1 באוקטובר 2017, על ידי הממונה, ואשר מטרתו יצירת כרית ביטחון כתנאי לחלוקת דיבידנד כאמור.

הון היעד אשר משמש ככרית ביטחון לחלוקת דיבידנד ונקבע על ידי דירקטוריוני מנורה ביטוח ושומרה ביטוח, הינו בשיעור של 110% ו- 102% מיחס כושר הפרעון הנדרש, בהתאמה, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, בהתאם להוראות הסולבנסי החלות על חברות הביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר אשר פורסמו על ידי הממונה לעניין זה (להלן: "הוראות המעבר").

יצוין, כי בהתאם להחלטה הנ"ל, הון היעד לצורך חלוקת דיבידנד ייבנה בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7% במנורה ביטוח וכ- 0.86% בשומרה ביטוח) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד על שיעור של 115% ו- 108% מיחס כושר הפרעון הנדרש בהתאמה. מובהר כי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה וגמל) ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן - מנורה מהנדסים) מחויבות לעמוד בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

2. משטר ההון החל על חברות הביטוח המאוחדות - כללי

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות חוזר הסולבנסי, לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, זאת בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), אשר אומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הכמותי לפי הדירקטיבה והוראותיה הנלוות, תוך התאמה לשוק בישראל והוא מיושם בישראל החל מיום 30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

בחוזר שפורסם בחודש דצמבר 2017, על עדכוניו (להלן - "חוזר הגילוי") נכללו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברת הביטוח, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של חברת הביטוח ודרישות הגילוי לגביו. בהתאם לחוזר הגילוי, חברת ביטוח אשר מבוקרת בגין יחס כושר פירעון כלכלי, תפרסם את הדוח באתר האינטרנט שלה במועד פרסום הדוח הכספי ליום 30 ביוני, 2018.

הרכב הון עצמי

על פי חישוב שביצעו חברות הביטוח המאוחדות בהתבסס על הנתונים 31 בדצמבר, 2017, נכון ליום 30 ביוני, 2018 למנורה ביטוח ולשומרה ביטוח עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר.

מנורה ביטוח ושומרה ביטוח החליטו לפרסם את דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי גם כחלק מהדוחות הרבעוניים ליום 30 ביוני, 2018.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים, ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, שהטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל, כגון: אופן חישוב ריבית ההיוון, פעולות הנהלה בעת תרחיש קיצון וגורמים נוספים.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

3. דיבידנד מחברות הביטוח

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש ("יחס כושר פירעון") בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון הישנות ויחס כושר פירעון לפי משטר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף להון יעד שקבע דירקטוריון החברה.

בהתאם למכתב, לאחר מועד קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי - חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד אם עמדה ביחס כושר פירעון לפי משטר סולבנסי כאמור לעיל.

על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה, וכן תכנית שרות חוב מעודכנת של חברת האחזקות המחזיקה בחברה שאושרה על ידי דירקטוריון חברת האחזקות; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

בחודש דצמבר 2017 קיבלו חברות הביטוח המאוחדות את אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר הסולבנסי, בהתאם להוראות חוזר גילוי סולבנסי, וכפועל יוצא מכך תקנות ההון הישנות לא חלות עליהן.

החישוב שערכו חברות הביטוח המאוחדות ליום 31 בדצמבר, 2017, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, משקף יחס כושר פרעון כלכלי גבוה מיחס כושר הפרעון הנדרש על פי המכתב.

4. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מבטחים פנסיה וגמל, בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תיקון מס' 2 התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 30 ביוני, 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
181,563	175,811	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון של חברות מנהלות הון עצמי קיים עודף
360,038	365,152	
178,475	189,341	
71,014	74,530	הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין: היקף נכסים מנוהלים הוצאות שנתיות תוספת בגין חברה מנהלת נשלטת (*) הקלות בהתאם לחוזר הממונה
101,254	101,992	
10,000	-	
(705)	(711)	
181,563	175,811	

(*) השלמת המיזוג של חברה לניהול קופת גמל מפעלית ליד קופת התגמולים לעובדים האקדמאים של אוניברסיטת תל אביב (1965) בע"מ לתוך מבטחים פנסיה וגמל, הביאה להקטנה בסך של 10 מיליוני ש"ח של הסכום הנדרש על פי תקנות ההון.

5. דרישת ההון במנורה מהנדסים עומדת על סך של 10 מיליוני ש"ח. ליום 30 ביוני, 2018, ההון העצמי של מנורה מהנדסים מסתכם בכ- 12 מיליוני ש"ח ועודף ההון מסתכם בכ- 2 מיליוני ש"ח.

6. ביום 26 במרס, 2018 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח, המהווים 0.79 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג... הדיבידנד שולם בחודש אפריל 2018.

1. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברת ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו-"שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 6-23, סעיף ג' ס"ק 1-16 וסעיף ד' ס"ק 1 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או לחברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 1-5, להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושלא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום המכונה "תת שנתיות", בנסיונות ובסכום החורגים מהוראות הדין.	ביום 19 ביולי 2016, החליט בית המשפט המחוזי לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. עילת התביעה העיקרית שאושרה היא עשיית עושר ולא במשפט, תוך דחיית עילות נטענות נוספות. הסעד המבוקש הינו החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה וצו עשה המורה לנתבעת לתקן את התנהלותה. ביום 26 בספטמבר 2016, הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון בדבר דחיית הטענה הפרטנית כנגד חלק מהמשיבות (ובכללן מנורה ביטוח), שעניינה גביית "תת שנתיות" בשיעור העולה (לפי הטענה) על המותר בדין. הערעור, כאמור, מצוי בשלב הסיכומים. ביום 3 בנובמבר 2016, הגיש המבקש כתב תביעה מתוקן. ביום 15 בדצמבר 2016, הגישה מנורה ביטוח בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. ביום 8 בינואר 2017, הגישו המשיבות כתב הגנה. ביום 29 במרץ, 2017 ובהמשך לבקשת עיכוב ביצוע שהגישה מנורה ביטוח, קבע בית המשפט העליון כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבר"ע ובערעור. ביום 31 במאי 2018, ניתן פסק דין המקבל את הבר"ע ודוחה את הערעור ואולם, ביום 26 ביוני 2018 הגיש התובע בקשה לדיון נוסף בפסק הדין.	כ- 2.3 מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו למנורה ביטוח כ- 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
2.	04/2008 בי"ד אזורי לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים עיקריים מבוקשים: קביעה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) (1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או (2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלתה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב. ביום 23 בפברואר, 2016, החליט ביה"ד לבקש עמדת הפיקוח בנוגע לתובענה. ביום 22 בדצמבר 2016, ניתנה עמדת הממונה, לפיה הוא מתנגד לבקשת האישור ובעד קבלת הערעור.	מאות מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח בריאות נ' מנורה ביטוח.	הטענה בתובענה היא שבפוליסת ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה מנורה ביטוח תוך קביעה כי שמורות לה כל טענותיה, היה ויוגש ערעור על פסק הדין הסופי. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה מנורה ביטוח כתב הגנה. ביום 8 במאי, 2016 ניתן פסק דין הדוחה את התובענה. ביום 23 ביוני 2016, הגישה התובעת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את התובענה. ביום 19 ביולי 2017, קבע בית המשפט העליון, כי בהסכמת הצדדים (שהתקבלה בעקבות המלצת בית המשפט), תתקבל בקשת מנורה ביטוח לצירוף ראייה נוספת בערעור, ומשכך הוחזר הדיון בקשר עם הראייה הנוספת לבית המשפט המחוזי לצורך מתן פסק דין משלים. כן נקבע כי זכויות הצדדים שמורות להם בהתייחס לפסק דינו המשלים של בית המשפט המחוזי.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובריאות נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	ביום 23 ביוני, 2015, אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית לגבי חלק מהעילות והסעדים שנתבקשו. ביום 29 בספטמבר 2016, הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה. ביום 14 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט על מינוי בודק (ר"ח) לבדיקת הסכם הפשרה.	כ- 225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
5.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא מבוטח של המשיבות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 – 2003, ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים".	ביום 10 ביוני, 2015, הוגש הסדר פשרה על ידי הצדדים, לאישור בית המשפט ("הסדר הפשרה"). ביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסדר הפשרה ועל קבלת התייחסות היועץ המשפטי לממשלה להסדר. ביום 18 באוקטובר, 2015, ובהמשך להגשת חוות דעת הבודק והתנגדות שהוגשה להסדר הפשרה, התקיים דיון בו הביע בית המשפט עמדתו הראשונית לפיה נטייתו הברורה הינה שלא לאשר את ההסדר כפי שהוגש ותוך שהוא ממליץ לצדדים לשפר את תנאי ההסדר באופן משמעותי, בית המשפט ציין כי לאחר קבלת עמדת הנתבעות ועמדת בא כח היועץ המשפטי לממשלה, תינתן החלטה ביחס להסדר הפשרה וככל שיידחה ביחס לבקשות האישור. ביום 25 בפברואר, 2016, הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 21 באפריל, 2016 הגישו הנתבעות תגובתן לעמדת היועץ המשפטי לממשלה ולהצעת בית המשפט. ביום 21 בנובמבר, 2016, דחה בית המשפט את הסדר הפשרה וכן אישר באופן חלקי את התובענה כייצוגית. ביום 12 בינואר, 2017, הגישו המבקשים כתב תביעה בתובענה הייצוגית. ביום 16 במאי 2017, הגישו המשיבות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור ועל דחיית הסדר הפשרה. ביום 12 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט העליון בבקשה לעיכוב ביצוע, לפיה ההליך המתנהל בבית המשפט המחוזי יותלה עד להחלטה אחרת.	סך של כ- 254 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ-2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
6.	04/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח.	גביית דמי ביטוח ביתר ושלא כדין בגין הצמדה לא סימטרית של דמי הביטוח למדד, רק בעליית המדד ולא כאשר המדד יורד מתחת למדד הבסיס. עוד נטען, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת מנורה ביטוח בפוליסות. עילות תביעה: הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת הוראות הממונה, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת המשיבה על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים.	כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי מנורה ביטוח בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו למנורה ביטוח בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שמנורה ביטוח הפחיתה את תשלום דמי הביטוח עקב מדדים שליליים, כאשר המדד היה נמוך ממדד הבסיס בפוליסה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. בית המשפט מינה מומחה מטעמו בתיק. ביום 7 בדצמבר 2016, הוגשה לבית המשפט חוות דעת המומחה. ביום 8 במרס 2017, הגיש המומחה חוות דעת משלימה. בהתבסס על חוות דעת המומחה ובהמלצת בית המשפט, הגישו הצדדים לבית המשפט, ביום 26 ביולי 2017, בקשה לאישור הסדר הפשרה.	כ- 31 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	07/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור אוכלוסיית הפנסיונרים נ' מבטחים פנסיה וגמל וחברות מנהלות נוספות.	העלאת דמי הניהול שמשלמים פנסיונרים לדמי הניהול המרביים המותרים על פי הדין (0.5% מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבו" שמנוע מלנייד את צבירתו לקרנות פנסיה אחרות, וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית (כ-0.3% מהיתרה הצבורה וכ-2% מההפקדות השוטפות שלהם). עוד נטען, כי המשיבות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים. עילות תביעה: שימוש לרעה ובחוסר תום הלב בזכות חוזית, התנהלות קרטליסטית של המשיבות, הפרת חובות נאמנות וזהירות כלפי עמיתי המשיבות, הפרת חובת הגילוי כלפי העמיתים, תנאי מקפח בחוזה אחיד, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה ואי משלוח לעמיתים, ערב יציאתם לפנסיה, הודעה על העלאת דמי הניהול בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה (ב) לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה (ג) לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל עמית בסמוך לפני יציאתו לפנסיה.	כל מי שהינם עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וזכאים לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאים לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 48 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
8.	06/2015 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב רכוש נ' שומרה ביטוח	הפחתת סכום מס הערך המוסף הכלול בערך הנזק באופן גורף לכל הניזוקים אשר אינם מתקנים בפועל את הנזק אשר נגרם לרכבם. עילות התביעה: תרמית- לפי סעיף 56 לפקודת הניזקין (נוסח חדש), תשכ"ח 1698, הפרת חובה חקוקה- לפי סעיף 63 לפקודת הניזקין (נוסח חדש), תשכ"ח 1968, הפרת הוראות חוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג 1973, תנאי מקפח- ס' 1(4) לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג 1982. סעדים עיקריים מבוקשים: קביעה כי הימנעות הנתבעת מלצרף את סכום המע"מ במסגרת תשלום תגמולי ביטוח במקרים בהם הנזק לא תוקן, מנוגדת לדין, למעט מקרים בהם מדובר בניזוק שזכאי לניכוי מלוא מס תשומות, וכן להורות לנתבעת לחדול מהפחתת המע"מ מתגמולי הביטוח המשולמים לניזוקים שאינם זכאים בניכוי מלוא מס התשומות כאמור, בין אם הנזק תוקן ובין אם לאו, וכן להעביר לחברי הקבוצה הראשית והמשנית את הכספים שלא שולמו להם, לכאורה, שלא כדין בתוספת ריבית מיוחדת על פי סעיף 28א לחוק חוזה ביטוח.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי, שלא תיקן את הנזק עובר למועד תשלום תגמולי הביטוח, ואשר שולמו לו תגמולי ביטוח לאחר שהופחתו מהם ו/או שלא נכללו בהם סכומי המע"מ החלים על עלות תיקון הנזק, או חלק מהם, במפורש או במשתמע ("הקבוצה הראשית") וכן כל מבוטח, מוטב או צד שלישי, שלא תיקן את הנזק עובר למועד תשלום תגמולי הביטוח, ואשר שולמו לו תגמולי ביטוח לאחר שהופחתו מהם ו/או שלא נכללו בהם סכומי המע"מ החלים על עלות תיקון הנזק, או חלק מהם, במפורש או במשתמע והוא זכאי לניכוי שיעור חלקי ממס התשומות ("הקבוצה המשנית").	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 45 מיליון ש"ח

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' מנורה ביטוח	התעלמותה (לפי הטענה) של הנתבעת במודע ובמכוון, כמדיניות, מחובתה על פי דין ומכוח ההלכה הפסוקה, כאשר היא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית כדין. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, קיפוח, הפרת הוראות הממונה והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: להצהיר ולקבוע כי הנתבעת מפרת את חובתה לצרף ריבית והצמדה כדין לתגמולי ביטוח המשולמים על ידה ולהורות לה לתקן את מדיניותה באופן מיידי מכאן ואילך; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה כדין כהגדרתה בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 או בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית שנקבעה בפוליסה (הגבוה מביניהם), בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל, או לחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לנתבעת ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום חסר שבוצע על ידה, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בחסר ועד למועד בו תשלם הנתבעת לחברי הקבוצה את הריבית הצמודה; בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי, להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. יצוין, כי על פי הנטען בבקשה, תובענות בגין אותה עילה וכן בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות הוגשו כנגד חברות ביטוח נוספות ואושרו כייצוגיות ובשלבן הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. ביום 3 באוגוסט 2016, התקיים דיון בפני בית המשפט העליון בו הסכימו החברות הנוספות על מחיקת בקשת רשות הערעור תוך שמירה על זכויותיהן. בהמשך לאמור, הגישו המבקשות ביום 21 במרס 2017, בקשה לאישור התובענה כייצוגית ללא צורך בחקירות וסיכומים. מנורה ביטוח הגישה התנגדות לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-50 מיליוני ש"ח לכל הפחות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
10.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח נ' מנורה ביטוח וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות	גביית דמי ניהול גבוהים בהרבה מן הראוי, בשל כך שהנתבעות חולקות את דמי הניהול עם הסוכנים וכשהן משלמות לסוכנים שיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן, ובכך לפי הטענה, הן גורמות לסוכנים להימצא בניגוד עניינים, תוך הפרת חובת הנאמנות שלהן כלפי חברי הקבוצה. עילות התביעה: הפרת חובת הנאמנות שהן חבות מכוח חוק הגמל; פעולה בניגוד אינטרסים מול הסוכנים; הפרת תקנון הקרן; רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט וחוסר תום לב בקיום חוזה. סעדים עיקריים מבוקשים: סעד הצהרתי לפיו הנתבעות חייבות לשנות את הסדר התגמול עם הסוכנים ולהתאימו לחוק; קביעת דמי הניהול הנכונים ואת העמלה הראויה שיש לשלם לסוכנים וחייב הנתבעות בהחזרת דמי הניהול שנגבו על ידן ביתר.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה בקשה לסילוק על הסף בשל העדר יריבות. ב"כ התובעים הודיע כי "מתוך פליטת קולמוס וטעות סופר" הוגשה הבקשה כנגד מבטחים פנסיה וגמל ולא כנגד מנורה ביטוח. מנורה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 באפריל 2017 קבע בית המשפט כי התביעה נגד מנורה מבטחים פנסיה וגמל תמחק ובמקומה תבוא מנורה מבטחים ביטוח.	לפי הערכה כ- 2 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
11.	09/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב (מקיף) נ' מנורה ביטוח וכנגד חברות ביטוח נוספות	גביית דמי הביטוח ביתר בגין ביטוח רכב מקיף, המחושבים לפי שווי רכב גבוה משווי הרכב בפועל כפי שהוא משוקלל על ידי הנתבעת בעת מקרה ביטוח של אובדן גמור, במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", ובפרט כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוק חוזה הביטוח, היות החוזה פסול ולא חוקי ונוגד את תקנות הציבור, חוסר תום לב, גזל לפי דיני הנזיקין ועוד. סעדים עיקריים מבוקשים: לחייב את המשיבות להשיב את הסכומים שנגבו ביתר בניגוד לדין מהמבוטחים, בצירוף ריבית כדין; להצהיר כי המשיבות אינן רשאיות לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; ליתן צו מניעה האוסר על המשיבות להמשיך בפרקטיקה של הגבייה ביתר כאמור וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו, בשבע השנים האחרונות, ביטוח מקיף מאת המשיבות בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, שבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג אובדן גמור או אובדן גמור להלכה יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 27 בדצמבר 2017, ניתן פסק-דין בו דחה בית המשפט את בקשת האישור. בהמשך לאמור, ביום 8 בפברואר 2018, הגישה התובעת הייצוגית ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור.	כ-550 מיליון ש"ח לכל הנתבעות.
12.	10/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בפוליסות ביטוח נ' שומרה ביטוח	תובענה שעניינה, עילותיה וסעדים עיקריים מבוקשים בגינה דומים לאלה המפורטים בסעיף 9 לעיל.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק דין בתובענה, תגמולי ביטוח מן הנתבעת, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ראה פירוט בסעיף 9 לעיל. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-20 מיליוני ש"ח לכל הפחות

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	12/2015 בית דין אזורי לעבודה - ת"א	עמיתי קרנות פנסיה וקופות גמל נ' מנורה פנסיה וגמל וכנגד 3 חברות מנהלות נוספות.	גביית דמי ניהול, בניגוד ובחריגה מתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, (להלן: "מגבלות ההשקעה"). עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט של גביית דמי הניהול שלא כדין, רשלנות, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת תום הלב והפרת חוזה. סעדים עיקריים מבוקשים: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות במקרים של חריגה ממגבלות ההשקעה, פיצוי חברי הקבוצה בגין הנזק הנוסף שנגרם להם כאמור עקב החריגה ממגבלות ההשקעה, מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין ופסיקת גמול למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	עמיתי קרנות פנסיה הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות בתקופה שמיום 1 בינואר, 2009 ועד ליום 4 ביולי, 2012.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. ביום 24 בנובמבר 2016, קיבל בית המשפט את עמדת הנתבעות, ואישר העברת התובענה לבית הדין האזורי לעבודה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	לא כומת.
14.	02/2016 ב"ה"ד האזורי לעבודה בת"א	עמותת אופק לקידום אנשים עם צרכים מיוחדים נ' מבטחים פנסיה וגמל וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות.	העלאת דמי ניהול לשיעור המקסימלי המותר על פי דין ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, וזאת מעת שמתחילים לקבל קצבה, כאמור, ואין עוד ביכולתם לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, ומבלי שניתנה להם הודעה מראש על כך. עילות התביעה: הפרת חובת הגילוי היזום על הנתבעות, הפרת חובות הנאמנות, השליחות והזהירות, תוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, שכשלעצמה מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות שלא כדין, (ב) איסור על הנתבעות לגבות כל שיעור שהוא של דמי ניהול בגין קצבאות הנכות והשאיירים או לחילופין לחייב את הנתבעות להפחית את דמי הניהול הנגבים ממקבלי קצבאות הנכות והשאיירים לשיעור הראוי, (ג) ביטול הוראת התקנון המאפשרת לנתבעות לקבוע את דמי הניהול, מעת לעת, באופן חד צדדי על פי שיקול דעתן הבלעדי, ללא כל פירוט שהוא של התנאים או הנסיבות המצדיקים כביכול את העלאת דמי הניהול.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים (שאיירים מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/ חבר בקרן פנסיה חדשה מקיפה הנמנית על מי מהמשיבות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשאיירים.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. ביום 29 בינואר 2018, ניתנה החלטה לפיה הדיון בבקשת האישור מועבר לבית הדין האזורי לעבודה בת"א.	לא כומת. לפי הערכה כמיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
15.	03/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' מנורה ביטוח.	הפחתה מתגמולי הביטוח סכומי מע"מ ו/או פיצוי בגין ירידת ערך וביצוע תשלום מופחת של שכר טרחת שמאי, לכאורה, בניגוד לדין. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, תרמית, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב) התשמ"ו-1986 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב. סעדים עיקריים מבוקשים: חיוב המשיבה להשיב את סכומי המע"מ, סכומי ירידת הערך שלא שולמו לחברי הקבוצה וכן את סכומים שלא שולמו בהחזר שכר טרחת שמאי, בערכים ריאליים כשהם כוללים הפרשי הצמדה וריבית כדין; ולקבוע כי שיטת ההפחתה לפיה פועלת המשיבה מנוגדת לדין ולהורות למשיבה לחדול מין השימוש בה.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי אשר לא תיקן את הנזק שנגרם לרכוש המבוטח עובר להגשת תביעה לקבלת תגמולי ביטוח, ושולמו לו פיצויים, תגמולי ביטוח ו/או שיפוי ו/או החזר שכר טרחת שמאי, שלפי הטענה, הופחתו מהם סכומים בניגוד לדין, ובכלל זה סכום המע"מ ו/או ירידת הערך, או חלקם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת. הוערך בכ- 60 מיליון ש"ח בשנה.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
16.	08/2016 - בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") מסך הצבירה שבחיסכון בנוסף לדמי הניהול, וזאת בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת לגבותו ובניגוד לתקנות קרן הפנסיה, לכאורה. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר כל זכות חוזית לביצועה ותוך הפרת תקנון קרן הפנסיה, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת הגילוי והפרת חובות תום הלב במו"מ. סעדים עיקריים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו קבוע האוסר על החברה לגבות הוצאות ישירות כל עוד לא שונה תקנון קרן הפנסיה כדין ו-(ג) פסיקת גמול מיוחד למבקש ושכ"ט לעורכי-דינו.	עמיתי קרנות פנסיה המנוהלות על ידי הנתבעת, בעבר ובהווה, אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. ביום 30 באפריל, 2017, קבע בית המשפט כי אינו מוסמך לדון בתובענה והעביר את הדין בה לביה"ד האזורי לעבודה בת"א.	כ-478.6 מיליוני ש"ח.
17.	09/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת "טופ פייננס" נ' מנורה ביטוח.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") וזאת מעבר לדמי הניהול, בהיעדר, לכאורה, הוראה בפוליסה המאפשרת לגבותו. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר זכות חוזית לביצועה תוך הפרת הפוליסה, תוך הטעיה, אי גילוי, חוסר תום לב והפרת חובת הנאמנות. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו האוסר על החברה לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבאי כוחו.	כל בעלי פוליסת "טופ פייננס" של הנתבעת, בעבר ובהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-23.6 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
18.	09/2016 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	גביית פרמיות, לכאורה, מן המבוטחים בביטוח בריאות, בגין כיסויים מיותרים שהמבוטחים אינם זקוקים להם, וכן מכירה, לכאורה, במודע ובמכוון, פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטח אין כל צורך בהם, שכן הוא מחזיק בביטוח בריאות משלים מטעם קופת החולים אליה הוא משתייך. עילות התביעה: הטעייה, התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, הפרה של הוראות הדין לרבות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרה של הוראות חוזר הממונה מס' 6-1-2007 וכן תניה מקפחת בחוזה אחיד בניגוד לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו לכאורה שלא כדין; (ב) צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן כפי המתואר בתובענה; (ג) תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם בשיעור יחסי לשווי הסעד ממנו יהנו חברי הקבוצה; (ד) כל סעד נוסף כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כלל מבוטחי הנתבעת בשבע השנים האחרונות, בפוליסת בריאות הכוללת כיסויים חופפים באופן מלא או חלקי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-4.45 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של מנורה ביטוח הוערך בכ- 314 מיליון ש"ח.
19.	01/2017 בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בביטוח מנהלים נ' מנורה ביטוח.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות"), בפוליסות ביטוחי מנהלים המשוקקות על ידי הנתבעת, וזאת, לפי הטענה, מעבר לדמי הניהול ו/או דמי הביטוח ובהיעדר הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה, הפרת חובת האמון, הפרת חובת הגילוי והפרת חובת תום הלב במשא ומתן, מסירת תיאור מטעה תוך הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) פיצוי של חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם לכאורה תוך השבת כלל הסכומים שנגבו לכאורה בניגוד לפוליסה כנטען לעיל, והעברתם ישירות ליתרת הכספים הצבורה בפוליסה; (ב) צו האוסר על הנתבעת לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות כאמור; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששוקו על ידי הנתבעת (משתתף ברווחים, "מרב", "סטטוס" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לגבות הוצאות אלו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ש"ח.	כ-185 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
20.	02/2017 מחוזי - ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל וחברות נוספות	גביית תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן, וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, הטעיה, מצג שווא, והפרת חובות תום הלב במשא ומתן. סעדים עיקריים מבוקשים: השבה של התשלומים שנגבו כאמור; מתן פסק דין הצהרתי או צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן; פסיקת גמול מיוחד למבקשים ושכר טרחה לעורכי-דינם.	כל עמיתי הנתבעות אשר קיבלו מהן הלוואות ולחילופין כל עמיתי הנתבעות, בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	חלקה היחסי של מנורה מבטחים פנסיה וגמל הוערך בכ- 31 מיליון ש"ח.
21.	02/2018 מחוזי - באר שבע	מבוטחים בפוליסות ביטוח צד ג' נ' שומרה ביטוח	הפחתת סכומי הנזק שנגרמו לצד ג' בטענה ל"רשלנות תורמת" או "אשם תורם" מצדו של צד ג', מבלי לבדוק את הנסיבות של כל מקרה ומקרה ומבלי שניתנה הנמקה חוקית להפחתה. עילות התביעה העיקריות הינן, בין היתר, הפרת הוראות סעיפים 65 ו-68 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, פעולה בניגוד לחוזרי הממונה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובות תום הלב. סעדים עיקריים מבוקשים: לחייב את הנתבעת לשלם לתובע את מלוא הכספים אותם הפחיתה/ קיזזה מתביעתו בגין רשלנות תורמת.	כל המבוטחים בצד ג' אשר פנו למשיבה לקבלת פיצוי בגין אירוע ביטוחי (בשל רשלנות המבוטח) מקום בו הופחתו מדרישת התשלום סכומים בגין "רשלנות תורמת", ללא התייחסות לנסיבות המקרה ובלי שניתנה הנמקה מספקיה ומוצדקת להפחתת הסכומים.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. שומרה הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 20 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
22.	05/2018 מחוזי-ת"א	מבוטחים בביטוח רכב מקיף נ' שומרה ביטוח וחברות נוספות	גביית דמי ביטוח ביתר, המחושבים לפי שווי רכב הגבוה משווי הרכב בפועל, כפי שהוא משוקלל על ידן בעת מקרה הביטוח של אובדן גמור של הרכב, וזאת במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", למשל, כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות התביעה: הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981; פעולה בניגוד לחוזרי הממונה; גזל ותרמית על פי דיני הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט, והפרת חובת תום הלב. הסעדים עיקריים מבוקשים: פיצוי/השבה של כל הפרמיות שנגבו מהמבוטחים ביתר בניגוד לדין, בצירוף ריבית כדין; סעד הצהרתי לפיו המשיבה אינה רשאית לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; צו מניעה האוסר על המשיבה להמשיך בפרקטיקה של הגביה ביתר הנטענת, וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו ביטוח מקיף מאת הנתבעות, בשבע השנים האחרונות, בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, ושבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג "אובדן גמור" או "אובדן גמור להלכה" יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	50 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות, לפי חלקת היחסי בשוק.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
23.	07/2018 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' מנורה ביטוח	אי פיצוי מבוטחים שרכשו "פוליסות לביטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון", בגין נזק של ירידת ערך שנגרם לרכבם עקב תאונה מכוסה. עילות התביעה העיקריות הינן: הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט הטעיה חוסר תום לב וניצול מצוקה ותנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: להוציא צו עשה/סעד הצהרתי ולהורות לנתבעת להכיר בנזק של ירידת ערך עקב תאונה כנזק מכוסה על פי הפוליסה; לפצות את מבוטחיה בגין נזק של ירידת ערך עקב תאונה וליתן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט הנכבד כצודק בנסיבות העניין	כל מבוטחי המשיבה, אשר בוטחו ב'פוליסה לבטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון', ואשר ארעה לרכבם תאונת דרכים, בעקבותיה נגרם לרכבם נזק של ירידת ערך אשר המשיבה לא פיצתה אותם בגינו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	63 מליון ש"ח לכלל הנתבעות

ג. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס'ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	12/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' שומרה ביטוח.	גביה ביתר של דמי אשראי בעת רכישת פוליסת ביטוח בתשלומים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. הצדדים פועלים לגיבוש הסדר פשרה.	9 מיליון ש"ח.
2.	11/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הפחתת סכומי הנזק הנתבעים על ידי צד ג', בטענה ל"רשלנות תורמת" מצדו של צד ג', ללא הנמקה. וזאת, בניגוד להוראות הדין וחוזרי הממונה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 29 במרס 2018, הגישו הצדדים בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה. ביום 10 ביולי 2018, הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר הפשרה.	לפחות 3 מיליון ש"ח.
3.	03/2016 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח.	חיוב בפרמיה מוגדלת (בגין הגדלת סכום הביטוח) למן ה- 1 לחודש בו הוגדל סכום הביטוח בפוליסות ביטוח מבנה, גם באותם מקרים שבהם בפועל הורחבה הפוליסה (כלומר, סכום הביטוח הוגדל) לאחר ה- 1 לחודש.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 במרס 2017, הוגש על ידי הצדדים הסדר פשרה ("ההסדר") לאישור בית המשפט. ביום 25 בדצמבר, 2017 הוגשה התנגדות להסכם הפשרה.	כ- 14 מיליון ש"ח.
4.	01/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח וחברה נוספת.	גביית יתר על ידי הנתבעות, תוך הימנעות מלנהוג כלפי המבוטחים על פי פרקטיקה נהוגת, לפי הטענה, של הפחתה בדמי הביטוח בעת חציית מדרגת גיל ו/או ותק נהיגה המזכה בהפחתה בפרמיית הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף ג(5) להלן.	כ- 12.25 מיליון ש"ח. חלקה היחסי של מנורה ביטוח הוערך
5.	02/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' שומרה ביטוח.	אי גילוי באופן יזום, מצד הנתבעת למבוטחיה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג', כי הינם עתידים, במהלך תקופת הביטוח, להגיע למדרגות הגיל ו/או וותק הנהיגה המזכה בהפחתת דמי הביטוח וזאת, לטענת התובע, בניגוד לפרקטיקה הנהוגה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף ג(4) לעיל.	12.25 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
6.	06/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' שומרה ביטוח.	פרקטיקה בו נוהגת הנתבעת, לכאורה שלא כדין, לפיה היא מעכבת הוראות חיוב של רכישת פוליסה באמצעות כרטיס אשראי עד לסוף אותו חודש בו ביצע המבוטח בפועל את הרכישה ("הפרקטיקה"), כאשר במרווח הזמן עד מועד העברת הוראת החיוב לחברת כרטיס האשראי, מתמלאת מסגרת האשראי כך שהתשלום בגין הפוליסה נדחה, תוך חיוב המבוטח ב- "דמי טיפול" בגין החיוב שחזר.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 3 מיליון ש"ח.
7.	06/2017 מחוזי - מרכז	מעסיקים/מעבידים נ' מנורה ביטוח (תביעת שיבוב)	השבתם של דמי הפגיעה ששילמו מעסיקים/מעבידים למוסד לביטוח לאומי (להלן: "דמי הפגיעה" ו-"המל"ל", בהתאמה) בגין תקופת הזכאות לדמי פגיעה כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 בעקבות תאונות דרכים שנגרמו לעובדיהם ואשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המל"ל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 14.5 מיליון ש"ח.
8.	7/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' שומרה ביטוח	עניינה של התובענה, על פי הטענה, הינה גבייה ביתר של ריבית (דמי אשראי) בקשר עם פריסת הפרמיה השנתית לתשלומים, וזאת לכאורה בניגוד לדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית שהוצגו בפוליסות.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	9.7 מיליון ש"ח.
9.	7/2017 ביה"ד – האזורי לעבודה בת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות מעלות את דמי הניהול בהודעה במועד שאינו בהתאם להוראות חוזר 2012-9-22 שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני ("החוזר") ו/או בנסיבות שבהן הסיבה להפסקת ההפקדות אינה אחת הסיבות המפורטות בחוזר. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת החוזר, הפרת חובות תום הלב במשא ומתן, הפרת חובה חקוקה, רשלנות ועשיית עושר שלא במשפט.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 2.5 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
10.	9/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעות מפרות את הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), בכך שאינן מוסיפות לסכומי הכסף ששילמו למבקשים וחברי הקבוצה הנטענת כפי שנפסקו על ידי רשות שיפוטית, הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה, במקרים בהם הן שילמו סכומים כאמור במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרתו בחוק).	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	מוערך על ידי התובעים בעשרות מיליוני ש"ח.
11.	11/2017 מחוזי - מרכז	ויצו נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גובות פרמיות ביטוח, הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, וזאת למרות העובדה שמבוטחים אלו כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי או הפסיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה את גבית תוספת הסיכון.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 ביולי 2018, עיכב בית המשפט את ההליך עד להכרעה בערעור שהוגש לבימ"ש עליון בהליך נגד מבטח אחר, שעניינו דומה.	מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).
12.	12/2017 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אחריות נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוח אחריות, החברה מתפשרת או מגיעה להסכמות עם הצד שכנגד, בשם המבוטח, מבלי לקבל את אישורו או הסכמתו של המבוטח ומבלי למסור למבוטח הודעה בהתאם להוראות סעיף 68 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981 ("חוק חוזה הביטוח").	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	6.3 מיליוני ש"ח.
13.	12/2017 מחוזי - ת"א	נפגע צד ג' בביטוח רכב נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה כי במקרים בהם צדדי ג' פונים לחברה בטענה שנגרמו להם נזקים בשל רשלנותו של המבוטח, החברה מפחיתה מסכומי הנזק סכום שרירותי בגין רשלנות תורמת.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה בקשה למחיקת בקשת האישור. ביום 25 ביולי 2018, ובהמשך לבקשת הנתבעת, מחק בית המשפט את התובענה.	לפחות 2.8 מיליוני ש"ח.

ג. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
14.	01/2018 בית הדין האזורי לעבודה ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של הבקשה בטענה כי החברה גבתה, בשנת 2016, דמי ניהול מינימליים מעמיתי קופות גמל שבניהולה, בסך של 6 ש"ח לחודש, אך זאת ללא שהחברה שלחה הודעה מקדימה על כוונתה להתחיל ולגבות את דמי הניהול המינימליים כאמור.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל טרם הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 3 מיליוני ש"ח.
15.	02/2018 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח חיים נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וגובות ממבוטחים אשר נטלו מהן הלוואה דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה בקשר עם העמדה הלוואה ו/או עריכת מסמכי הלוואה ו/או גביית תשלומי פירעון הלוואה ו/או ניהולה של הלוואה, ומשללות כספים אלה לכיסן הפרטי במקום להעבירן לקופת המבוטחים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 5 מיליוני ש"ח.
16.	04/2018 בית הדין האזורי לעבודה ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של בטענה לפיה הנתבעות אינן מבהירות לעמיתים המצטרפים לקרנות הפנסיה שבניהולן, אשר אין להם שאירים, כי אין להם צורך בכיסוי ביטוחי לשאירים, וכי מומלץ להימנע מרכישת כיסוי זה ותשלום עברו. כמו כן הנתבעות לא מבהירות, כבר במועד ההצטרפות כי ככל שויתרו בעת ההצטרפות על כיסוי ביטוחי לשאירים, הרי שבתוך שנתיים לכל היותר, הם יועברו באופן אוטומטי למסלול ביטוחי שכולל כיסוי ביטוחי לשאירים, אלא אם יודיעו לקרן כי הם מבקשים להמשיך ולוותר על כיסוי ביטוחי לשאירים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל טרם הגישה תגובתה לבקשה	לא כומת

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2016 מחוזי - מרכז	סוכן נ' מנורה ביטוח	לטענת הסוכן (התובע) בשל הפרת ההסכם בינו לבין מנורה ביטוח ובשל הפרת חובת הזהירות שלה כלפיו, בוטלו פוליסות ביטוח שתווכו על ידו בשיעורים ניכרים וסוכנות הביטוח שבבעלותו קרסה. במקביל מתנהל הליך בהוצאה לפועל אגב בקשה לביצוע שטר שהוגשה על ידי מנורה ביטוח.	ביום 19 ביוני 2016, הגיש הסוכן תביעה כנגד מנורה ביטוח. ביום 1 בספטמבר 2016, הגישה מנורה ביטוח כתב הגנה. ביום 6 באפריל 2017, קיבל בית המשפט העליון את בקשת הצדדים לאיחוד הליך התובענה של הסוכן עם ההליך לביצוע שטר שהוגש על ידי מנורה ביטוח.	כ- 35 מיליון ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	עיכוב תשלום תגמולי ביטוח, בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: תשלום הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית. ביום 13 באוקטובר 2016, הגישו הצדדים הסכם פשרה לאישור בית המשפט. ביום 29 במרץ 2018 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 43 מיליון ש"ח מתוך סך כולל של כ- 350 מיליון ש"ח, המיוחס לכלל הנתבעות.
2.	01/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח תאונות וביטוח חיים נ' מנורה ביטוח.	אי תשלום תגמולי ביטוח למבוטחים, בפוליסות תאונות אישיות ובפוליסות ביטוח חיים הכוללות נספח "נכות מתאונה", מקום בו נגרמה למבוטחים נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לרבות ובמיוחד מסוג צלקת אסתטית ואשר המשיבה מוצאת אותה כנכות בלתי תפקודית. עילות תביעה: הפרת חוזי הביטוח והפוליסות, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חוק הפיקוח והטעיה. סעדים מבוקשים: קביעה כי יש לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח, בהתאם לאחוז הנכות שנקבע להם על ידי המוסד לביטוח לאומי, גם בגין פגיעות אסתטיות כאמור.	ביום 27 במרץ 2018, ניתן פסק דין הדוחה את תביעת המבקשים ואת הבקשה לאישור התביעה הייצוגית, ובכך באה התובענה לידי סיום.	לא כומת. מוערך במיליוני ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
3.	11/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח ביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות נוספות.	אי תשלום על ידי הנתבעות למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים, אגב הלוואה לדיור, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה (הלוואות גישור), בעת קרות מקרה הביטוח את מלוא יתרת סכום ההלוואה הרשומה בספרי הבנק המוטב וזאת תוך הטעיה בוטה, לכאורה, בכיסוי הביטוחי הניתן. עילות התביעה: עילות בהתאם לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 כגון - הטעיה, הפרת חובת הגילוי, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, רשלנות מכח פקודת הנזיקין, חוסר תום לב והפרת הוראות הפוליסה. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעות לשנות את התנהלותן ביחס לכיסוי הביטוחי כך שבכל מקרה ביטוחי תשולם מלוא יתרת ההלוואה הרשומה בספרי הבנק, בלי קשר למסלול שבו נטל הלקוח את ההלוואה וכן להורות לנתבעות לבצע אבחנה בין סוגי ההלוואות כבר במעמד מילוי טופס הצעה; (ב) פיצוי בסך מלוא יתרת ההלוואה שהופיעה בספרי הבנק במועד קרות מקרה ביטוח בשבע השנים האחרונות על דרך אומדן הנתונים ששולמו לאורך השנים על ידי הנתבעות או באמצעות מינוי מומחה; (ג) פסיקת גמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם.	ביום 17 באוקטובר 2017, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות. ביום 6 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, הורה על מחיקת התובענה והבקשה, תוך דחיית תביעתם האישית של המבקשים, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 75 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של מנורה ביטוח הוערך בכ- 15 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
4.	12/2016	מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים נ' מנורה ביטוח.	פירעון חלקי של יתרת חוב הלוואת דיור הנותר למבוטח בבנק במסגרת הלוואת משכנתא ואיננה כוללת בתגמולי הביטוח המשולמים את עמלת הפירעון המוקדם, העולים על סכום הביטוח בפוליסה. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה; הטעיית המבוטחים והפרת חובת הגילוי על-פי סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981; הפרת סעיף 3 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981; רשלנות והפרת חובה חקוקה על-פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעת להשיב את מלוא הפער בין הסכום ששולם לחלק מחברי הקבוצה לבין יתרת החוב של אותם חברים בספרי הבנק; (ב) להורות לנתבעת לחדול מהתנהלותה המתוארת בתובענה כלפי חלק מחברי הקבוצה ולפצותם בגין נזק לא ממוני כמפורט לעיל; (ג) לפסוק גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	ביום 21 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות תוך מחיקת בקשת האישור ומחיקת התביעה האישית של המבקשת ללא צו להוצאות, תוך תשלום סכום לא מהותי לצורך יישוב המחלוקת האישית בין המבקשת לנתבעת, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ-53.85 מיליון ש"ח.
5.	9/2017	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעת גובה הוצאות גביה, לכאורה שלא כדין, במסגרת גביית חובות מלקוחותיה החייבים לה כספים. על פי הטענה, הנתבעת התעשרה ומתעשרת לכאורה שלא כדין על חשבון המבוטחים הצרכנים, ללא ידיעתם וללא הסכמתם, בכך שאלה נדרשו לשלם ו/או שילמו לנתבעת הוצאות בגין מכתבי התראה שנשלחו אליהם, לרבות שכר טרחת באי כוחה והוצאות מסירה.	ביום 19 ביולי 2018, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות התובע מהתובענה וביום 24 ביולי 2018 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, ובכך באה התובענה לידי סיום.	5 מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
6.	03/2015 מחוזי - ת"א	עמית בקרן פנסיה "מבטחים החדשה" נ' מבטחים פנסיה וגמל.	העלאת דמי הניהול לדמי ניהול מרביים מבלי שנוהל עמו מו"מ ו/או הוצע לו לנהל מו"מ ביחס לגובה דמי הניהול שייגבו ממנו. זאת, בשעה שבתקנון קרן הפנסיה נקבע רק שיעור דמי הניהול המרביים ולא נקבעו בו קריטריונים לעניין דמי הניהול שייגבו בפועל, מתי יגבו דמי ניהול נמוכים יותר מהממוצע או דמי ניהול מרביים. עילות תביעה: הפרת חובת הנאמנות והזהירות שחבה המשיבה כלפי חברי הקבוצה מכוח חוק הפיקוח על מוצרים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, קביעת דמי ניהול שרירותיים ללא הסמכה בתקנון הקרן, הפרת תקנון הקרן, הפרת חוזר הממונה, עשיית עושר שלא במשפט, רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין, הפרת סעיף 46 לחוק החוזים, הפרת חובת תום הלב המוגברת. סעדים עיקריים המבוקשים: להורות על שינוי דמי הניהול בכל הקופות המנוהלות על ידי המשיבה לדמי הניהול הממוצעים הנגבים על ידי המשיבה, השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה לפי השיעור הממוצע שגבתה הקופה, חיוב המשיבה לקבוע בתקנון את גובה דמי הניהול בהם יחויבו העמיתים בהתקיים אחד מהמקרים המתוארים בחוזר הממונה או בהיעדר מו"מ, חיוב המשיבה להודיע מראש לעמיתים מה יהיו דמי הניהול במצב של היעדר מו"מ.	ביום 14 באוגוסט 2017, ניתן פסק דין לפיו דין בקשת האישור להידחות, בשל העדר עילת תביעה. ביום 29 באוקטובר 2017, הגיש התובע הייצוגי ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור וביום 29 ביולי 2018 מחק בית המשפט העליון את הערעור ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ-20 מיליון ש"ח.

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד הקבוצה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי הקבוצה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע אלפי ש"ח	כמות תביעות	תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
493,000	3	צוין סכום המתייחס לקבוצה
225,000	1	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	1	לא צוין סכום התביעה
1,293,000	22	בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות: צוין סכום המתייחס לקבוצה
2,711,000	5	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	7	לא צוין סכום התביעה
35,000	1	תביעות מהותיות אחרות *

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 29 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017, כ- 28 מיליוני ש"ח)

(* ראה סעיף ד' לעיל)

הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה, אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה הקבוצה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר תחולתם עתידית. כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החוזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושייכותם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

הקבוצה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצא ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה

א. שינויים בריבית

הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח בריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי, בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. להלן מפורטים השינויים כתוצאה משינוי בריבית חסרת סיכון:

לשנה					עדכון העתודה המשלימה לגמלאות בעקבות השינוי בשיעור ריבית ההיוון המשמש לחישובה
שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
2017	2017	2018	2017	2018	עדכון בעקבות בחינת נאותות העתודות:
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					בביטוח חיים
(53,546)	18,772	59,621	36,710	49,094	
(10,376)	(1,892)	7,548	2,909	(5,374)	בביטוח בריאות
3,348	-	32,602	3,348	-	סך הכל השפעה בעקבות בחינת נאותות העתודות
(7,028)	(1,892)	40,150	6,257	(5,374)	שינוי בהתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי
(29,352)	4,184	9,579	(799)	(2,354)	סך הכל לפני מס
(89,926)	21,064	109,351	42,168	41,366	

ב. בתקופת הדוח, בוצע שינוי אומדן של ההתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מבחינת לוחות התמורה המשמשים לחישוב תוחלת החיים של מבטחי ביטוח סיעודי במגזר הבריאות. כתוצאה מכך, הגדילה הקבוצה את התחייבויותיה הביטוחיות. ההשפעה הינה גידול בעתודות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס).

ג. ביום 5 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין החברה ובין אמפא קפיטל, חברת השקעות ופיתוח לתעשייה לישראל בע"מ, החברה האם של אמפא קפיטל ("המוכרת") והמנכ"ל של אמפא קפיטל ("המנכ"ל"), בקשר עם עסקה לרכישת חלק נוסף ממניות אמפא קפיטל אשר הושלמה באותו מועד (להלן: "ההסכם"). בין היתר נכללו בהסכם ההוראות הבאות:

(1) במועד חתימת ההסכם רכשה החברה מהמוכרת ומהמנכ"ל מניות באמפא קפיטל בשיעור כולל של כ-17.63% מהון המניות של אמפא קפיטל, וזאת בתמורה לסכום של כ-48.2 מיליוני ש"ח (להלן: "סכום התמורה"). סכום התמורה מתבסס בעיקרו על שווי לאמפא קפיטל בסך של 270 מיליוני ש"ח והוא כפוף להתאמת מחיר מסויימת (בהתבסס על התוצאות הכספיות של אמפא קפיטל לשנת 2018) זאת כקבוע בהסכם. האופציה לרכישת 10% שהיתה קיימת לחברה טרם ההסכם בוטלה. לאחר רכישת המניות כאמור (בשיעור כולל של כ-17.63%) מחזיקה החברה בשיעור מצטבר של כ-47.63% מהון המניות של אמפא קפיטל.

(2) החברה העניקה למנכ"ל אופציית Put (להלן: "אופציית המכר") למכור לחברה מניות נוספות באמפא קפיטל בשיעור של כ-0.75% מהון המניות של אמפא קפיטל, זאת במהלך תקופה של 12 חודשים החל מיום 1 בינואר, 2020 (כאשר תקופה זו יכול שתוקדם בכפוף לקרות אירועים מסויימים כקבוע בהסכם), וזאת בתמורה למחיר מימוש המתבסס על שווי אמפא קפיטל שייגזר מהתוצאות הכספיות שלה כפי שיהיו בשנה שתקדם למועד מימוש אופציית המכר ואשר לא יפחת מסך של 1.7 מיליוני ש"ח (בכפוף להתאמות מסויימות).

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה (המשך)

ג. (המשך)

3) בנוסף, במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לגבי העמדת מימון לאמפא קפיטל על ידי החברה ו/או גורמים מטעמה במהלך התקופה שהחל ממועד חתימת ההסכם ועד ליום 31 בדצמבר, 2025 בסך כולל מצטבר של כ-200 מיליון ש"ח, וזאת בדרך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים ובדרך של העמדת הלוואות והכל בתנאים מסויימים כקבוע בהסכם.

ד. בהמשך לאמור בבאור 41ב. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017 בדבר מו"מ שמנהלת החברה למכירת 50% מזכויותיה במגרש שבבעלותה, ביום 5 ביוני, 2018 התקשרה החברה בהסכם עם צד שלישי שאינו קשור לחברה (להלן - הקונה), למכירת 50% מזכויותיה במגרש הממוקם בפינת הרחובות יהודה הלוי, בצלאל יפה ושדרות רוטשילד בתל אביב (להלן - הממכר), וזאת תמורת 101 מיליוני ש"ח (להלן - התמורה) בתוספת מע"מ. התמורה תשולם בתשלומים כמפורט להלן: בסמוך למועד החתימה על ההסכם, סך של 18.5 מיליוני ש"ח; תוך שנה ממועד החתימה, סך של 17.5 מיליוני ש"ח; תוך שנתיים ממועד החתימה, סך של 15 מיליוני ש"ח והיתרה בסך של 50 מיליוני ש"ח תשולם כנגד מסירת החזקה בממכר ולא יאוחר מארבע שנים ממועד החתימה. כל התשלומים כאמור יישאו ריבית שנתית צמודת מדד בשיעור של 4%. הקונה יישא בתשלום מלוא סך היטל ההשבחה שיחול בגין מכירת הממכר והחברה תישא בחיוב מס שבח שינבע מהעסקה. הצדדים יפעלו לקידומה ואישורה של תב"ע להקמת פרויקט משותף על המגרש (להלן - הפרויקט), בגינו יישאו הצדדים בעלויות כפי חלקם במגרש. במסגרת ההסכם ניתנו אופציות הדדיות כמפורט להלן:

- 1) במשך תקופה של ארבע שנים החל ממועד חתימת ההסכם ובכפוף לקבלת הסכמתה של החברה מראש ובכתב על פי שיקול דעתה, תהא לקונה אופציה לרכוש את יתרת זכויות החברה במגרש, כנגד תשלום של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ (להלן - תשלום האופציה) ובתוספת: (א) כל תשלום ששולם בפועל על ידי החברה בקשר למגרש; (ב) תוספת של 30% שתחול על תשלום האופציה ועל התשלומים הנזכרים בס"ק (א) לעיל; ו- (ג) ריבית שנתית צמודה למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה ובתוספת מע"מ כדין.
- 2) במשך תקופה של שנה לאחר המוקדם מבין: (א) חלוף ארבע שנים ממועד החתימה; או (ב) מועד קבלת היתר בנייה לפרויקט, תהא לחברה הזכות לחייב את הקונה לרכוש ממנה את יתרת זכויותיה במגרש, כנגד תשלום תמורה בסך של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ, ובתוספת כל תשלום ששולם על ידי החברה בקשר למגרש וריבית שנתית צמודה למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה, ובתוספת מע"מ כדין.

הצדדים חתמו על הסכם עסקה משותפת להסדרת זכויותיהם בפרויקט. החברה לא הכירה ברווח בתקופת הדוח בגין החתימה על ההסכם האמור.

ה. הוצאות ישירות כנגד ביצוע השקעות

בהמשך לאמור בבאור 141' לדוחות הכספיים לשנת 2017, יצוין כי בחודש מאי 2018 האריכה וועדת הכספים של הכנסת את תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2) התשע"ד-2014 כהוראת שעה ובתחולה רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני בשל השקעות מסוימות. התקרה לשיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור בשיעור של 0.25% נותרה.

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2018				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
4,324,642	-	4,307,610	17,032	ב	נכסי חוב סחירים
7,106,130	7,106,130	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים
425,981	-	413,545	12,436	ד	מניות
1,615,373	-	1,530,104	85,269	ה	אחרות
<u>13,472,126</u>	<u>7,106,130</u>	<u>6,251,259</u>	<u>114,737</u>		סה"כ
ליום 30 ביוני, 2017				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
4,562,455	-	4,539,913	22,542	ב	נכסי חוב סחירים
6,369,313	6,369,313	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים
260,709	-	244,500	16,209	ד	מניות
1,193,171	-	1,058,186	134,985	ה	אחרות
<u>12,385,648</u>	<u>6,369,313</u>	<u>5,842,599</u>	<u>173,736</u>		סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2017				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	מבוקר				
	אלפי ש"ח				
4,186,891	-	4,166,749	20,142	ב	נכסי חוב סחירים
7,272,016	7,272,016	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים
332,906	-	315,979	16,927	ד	מניות
1,398,273	-	1,299,143	99,130	ה	אחרות
<u>13,190,086</u>	<u>7,272,016</u>	<u>5,781,871</u>	<u>136,199</u>		סה"כ

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 30 ביוני, 2018		
עלות	הערך בספרים	
מופחתת	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,325,949	2,378,505	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,920,128	1,933,127	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
13,499	13,010	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>4,259,576</u>	<u>4,324,642</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
	<u>5,192</u>	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2017		
עלות	הערך בספרים	
מופחתת	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
3,026,962	3,082,458	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,421,151	1,466,695	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
13,011	13,302	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>4,461,124</u>	<u>4,562,455</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
	<u>5,919</u>	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
עלות	הערך בספרים	
מופחתת	מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,515,298	2,595,630	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,499,533	1,577,853	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
12,867	13,408	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>4,027,698</u>	<u>4,186,891</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
	<u>3,454</u>	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2018	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,368,781	2,613,679
4,777,638	4,492,451
8,146,419	7,106,130
	101,785

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,306,473	2,585,501
4,069,436	3,783,812
7,375,909	6,369,313
	103,304

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,507,539	2,675,236
4,929,857	4,596,780
8,437,396	7,272,016
	101,074

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ד. מניות

ליום 30 ביוני, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
379,507	347,248	מניות סחירות
46,474	47,554	מניות שאינן סחירות
425,981	394,802	סך הכל מניות
32,774		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
245,821	214,546	מניות סחירות
14,888	16,839	מניות שאינן סחירות
260,709	231,385	סך הכל מניות
41,131		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
312,931	259,922	מניות סחירות
19,975	21,826	מניות שאינן סחירות
332,906	281,748	סך הכל מניות
31,509		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,157,254	1,064,541	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
458,119	387,047	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,615,373	1,451,588	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
43,702		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
827,438	734,521	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
365,733	332,623	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,193,171	1,067,144	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
44,263		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,039,039	910,601	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
359,234	309,349	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,398,273	1,219,950	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
41,352		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות המסווגות לאחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

פרק ד':
הצגת נתונים כספיים
מתוך הדוחות
הכספיים המיוחדים
לחברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה

ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקרים

תקנה 38'ד

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים המיוחסים לחברה ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקרים

תקנה 'ד38

תוכן העניינים

דף

2	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 'ד38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
3	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
4	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
6-7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
8-9	מידע נוסף

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 ביוני, 2018 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים אלו של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של 80,198 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני, 2018 ואשר חלקה של החברה ברווחי החברות הנ"ל הסתכם לסך של 14,656 אלפי ש"ח ולסך של 5,470 אלפי ש"ח לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים, שדוחות הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם האנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970.

ליום	ליום 30 ביוני		
	31 בדצמבר	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
18,372	83,837	118,771	<u>נכסים שוטפים</u>
328,203	354,370	275,731	מזומנים ושווי מזומנים
1,017	1,165	-	השקעות פיננסיות
1,127	1,054	4,350	מסים שוטפים לקבל
54,569	22,473	48,009	חייבים ויתרות חובה
76,000	-	-	יתרות שוטפות עם חברות מוחזקות
479,288	462,899	446,861	נדל"ן להשקעה מיועד למכירה
			סה"כ נכסים שוטפים
			<u>נכסים לא שוטפים</u>
10,369	10,816	9,529	הלוואות וחייבים
3,171,337	3,048,123	3,184,347	השקעות בחברות מוחזקות
681,367	707,652	689,731	הלוואות לחברות מוחזקות
9,176	9,015	9,306	נכסים בשל הטבות לעובדים
1,298	1,466	1,135	רכוש קבוע
76,000	119,270	152,000	נדל"ן להשקעה
3,949,547	3,896,342	4,046,048	סה"כ נכסים לא שוטפים
4,428,835	4,359,241	4,492,909	
			<u>התחייבויות שוטפות</u>
138,885	85,753	194,084	חלויות שוטפות של אגרות חוב
-	-	17,315	מסים שוטפים לשלם
1,058	326	393	חוזים עתידיים
20,127	23,440	54,909	זכאים ויתרות זכות
1,205	1,302	1,208	יתרה שוטפת עם חברה מוחזקת
161,275	110,821	267,909	סה"כ התחייבויות שוטפות
			<u>התחייבויות לא שוטפות</u>
528,168	668,950	476,752	אגרות חוב
17,165	17,622	17,441	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
80,750	76,101	90,976	עודף הפסדים על השקעות בחברות מוחזקות
25,402	17,964	5,447	מסים נדחים
651,485	780,637	590,616	סה"כ התחייבויות לא שוטפות
			<u>הון המיוחס לבעלי מניות החברה</u>
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
386,000	294,842	339,096	קרנות הון
2,797,661	2,740,527	2,862,874	יתרת עודפים
3,616,075	3,467,783	3,634,384	סה"כ הון
4,428,835	4,359,241	4,492,909	

23 באוגוסט, 2018

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
מנהל כספים

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
י"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח				

<u>הכנסות</u>					
264,174	92,526	75,137	178,781	114,494	רווח מחברות מוחזקות
3,559	3,018	865	7,893	(6,924)	הכנסות (הפסדים) מהשקעות ומימון
16,410	7,897	11,047	1,894	21,029	הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות
32,730	-	-	-	-	עליית ערך נדל"ן להשקעה
1,132	286	357	568	664	הכנסות מהשכרת נכסים
12,797	3,695	3,299	7,504	6,464	הכנסות מדמי ניהול מחברות מוחזקות
<u>330,802</u>	<u>107,422</u>	<u>90,705</u>	<u>196,640</u>	<u>135,727</u>	סך-הכל הכנסות
<u>הוצאות</u>					
29,788	12,225	11,864	18,419	16,898	הוצאות מימון
16,590	3,862	4,534	8,422	9,307	הוצאות הנהלה וכלליות
<u>46,378</u>	<u>16,087</u>	<u>16,398</u>	<u>26,841</u>	<u>26,205</u>	סך-הכל הוצאות
284,424	91,335	74,307	169,799	109,522	רווח לפני מסים על ההכנסה
4,902	(453)	(1,374)	(2,166)	(2,311)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
<u>279,522</u>	<u>91,788</u>	<u>75,681</u>	<u>171,965</u>	<u>111,833</u>	רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		מבוקר אלפי ש"ח
	2017	2018	2017	2018	
279,522	91,788	75,681	171,965	111,833	רווח נקי המיוחס לחברה רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח ההפסד
51,221	(9,026)	(22,449)	(32,124)	(45,474)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
688	13	25	(26)	6	רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
165	3	6	(6)	1	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
523	10	19	(20)	5	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
7,828	1,268	(8)	981	1,945	סך הכל רווח כולל אחר שלא יועבר לרווח הפסד
8,351	1,278	11	961	1,950	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
59,572	(7,748)	(22,438)	(31,163)	(43,524)	סה"כ רווח כולל המיוחס לחברה
339,094	84,040	53,243	140,802	68,309	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

279,522	91,788	75,681	171,965	111,833
23,859	6,023	9,825	6,226	23,525
342	84	83	174	166
(32,730)	-	-	-	-
13	-	-	13	-
(264,174)	(92,526)	(75,137)	(178,781)	(114,494)
4,902	(453)	(1,374)	(2,166)	(2,311)
(267,788)	(86,872)	(66,603)	(174,534)	(93,114)
174	(106)	33	79	152
3,147	1,239	(2,296)	3,003	(1,869)
679	273	22,165	(536)	21,667
4,000	1,406	19,902	2,546	19,950
(29,877)	(12,079)	-	(12,079)	-
11,818	6,535	1,559	10,863	3,670
(465)	(59)	-	(257)	(2)
666	-	602	330	602
73,377	2,423	54,166	18,442	114,867
55,519	(3,180)	56,327	17,299	119,137
71,253	3,142	85,307	17,276	157,806
(11,472)	29,715	22,369	27,831	6,039
59,781	32,857	107,676	45,107	163,845

רווח נקי

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

הפסדים מהשקעות ומימון, נטו

פחת

עליית ערך נדל"ן להשקעה

הפסד ממימוש רכוש קבוע

רווחים מחברות מוחזקות

מסים על ההכנסה (הטבת מס)

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים

ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה

עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

דיבידנד שהתקבל

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

המיוחסים לחברה כחברה אם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות)

שוטפת בגין עסקאות עם חברות מוחזקות

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
מבוקר	אלפי ש"ח			
95	-	-	95	-
48,638	41,374	(34,519)	29,389	40,452
(4,642)	(1,376)	(24)	(5,022)	232
44,091	39,998	(34,543)	24,462	40,684
(80,238)	(1,177)	34,778	(115,975)	(54,655)
(36,147)	38,821	235	(91,513)	(13,971)
(85,753)	-	-	-	-
(100,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)
(185,753)	(50,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)
(179)	(247)	86	(427)	525
(162,298)	21,431	57,997	(96,833)	100,399
180,670	62,406	60,774	180,670	18,372
18,372	83,837	118,771	83,837	118,771

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

תמורה ממימוש רכוש קבוע
תמורה ממימוש (רכישות) ניירות ערך הנמדדים
בשווי הוגן דרך רווח והפסד,
נטו
פרעון הלוואות (מתן הלוואות) לזמן ארוך
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו
לפעילות) השקעה המיוחסים
לחברה כחברה אם
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו
לפעילות) השקעה בגין עסקאות
עם חברות מוחזקות
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו
לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

פרעון אגרות חוב
דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי
מזומנים

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

1. עיקרי המדיניות החשבונאית

מידע כספי נפרד זה ערוך במתכונת מתומצתת בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ומיידים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל - 1970. יש לעיין במידע כספי נפרד זה בהקשר למידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת מידע כספי נפרד זה עקבית לזו שיושמה בעריכת המידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2017.

2. אירועים בתקופת הדוח

(א) ביום 5 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין החברה ובין אמפא קפיטל, חברת השקעות ופיתוח לתעשייה לישראל בע"מ, החברה האם של אמפא קפיטל ("המוכרת") והמנכ"ל של אמפא קפיטל ("המנכ"ל"), בקשר עם עסקה לרכישת חלק נוסף ממניות אמפא קפיטל אשר הושלמה באותו מועד (להלן: "ההסכם"). בין היתר נכללו בהסכם ההוראות הבאות:

(1) במועד חתימת ההסכם רכשה החברה מהמוכרת ומהמנכ"ל מניות באמפא קפיטל בשיעור כולל של כ-17.63% מהון המניות של אמפא קפיטל, וזאת בתמורה לסכום של כ-48.2 מיליוני ש"ח (להלן: "סכום התמורה"). סכום התמורה מתבסס בעיקרו על שווי לאמפא קפיטל בסך של 270 מיליוני ש"ח והוא כפוף להתאמת מחיר מסויימת (בהתבסס על התוצאות הכספיות של אמפא קפיטל לשנת 2018) זאת כקבוע בהסכם. האופציה לרכישת 10% שהיתה קיימת לחברה טרם ההסכם בוטלה. לאחר רכישת המניות כאמור (בשיעור כולל של כ-17.63%) מחזיקה החברה בשיעור מצטבר של כ-47.63% מהון המניות של אמפא קפיטל.

(2) החברה העניקה למנכ"ל אופציית Put (להלן: "אופציית המכר") למכור לחברה מניות נוספות באמפא קפיטל בשיעור של כ-0.75% מהון המניות של אמפא קפיטל, זאת במהלך תקופה של 12 חודשים החל מיום 1 בינואר, 2020 (כאשר תקופה זו יכול שתוקדם בכפוף לקרות אירועים מסויימים כקבוע בהסכם), וזאת בתמורה למחיר מימוש המתבסס על שווי אמפא קפיטל שייגזר מהתוצאות הכספיות שלה כפי שיהיו בשנה שתקדם למועד מימוש אופציית המכר ואשר לא יפחת מסך של 1.7 מיליוני ש"ח (בכפוף להתאמות מסויימות).

(3) בנוסף, במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לגבי העמדת מימון לאמפא קפיטל על ידי החברה ו/או גורמים מטעמה במהלך התקופה שהחל ממועד חתימת ההסכם ועד ליום 31 בדצמבר, 2025 בסך כולל מצטבר של כ-200 מיליון ש"ח, וזאת בדרך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים ובדרך של העמדת הלוואות והכל בתנאים מסויימים כקבוע בהסכם.

(ב) בהמשך לאמור בבאור ח.2) במידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2017 בדבר מו"מ שמנהלת החברה למכירת 50% מזכויותיה במגרש שבבעלותה, ביום 5 ביוני, 2018 התקשרה החברה בהסכם עם צד שלישי שאינו קשור לחברה (להלן - הקונה), למכירת 50% מזכויותיה במגרש הממוקם בפינת הרחובות יהודה הלוי, בצלאל יפה ושדרות רוטשילד בתל אביב (להלן - הממכר), וזאת תמורת 101 מיליוני ש"ח (להלן - התמורה) בתוספת מע"מ. התמורה תשולם בתשלומים כמפורט להלן: בסמוך למועד החתימה על ההסכם, סך של 18.5 מיליוני ש"ח; תוך שנה ממועד החתימה, סך של 17.5 מיליוני ש"ח; תוך שנתיים ממועד החתימה, סך של 15 מיליוני ש"ח והיתרה בסך של 50 מיליוני ש"ח תשולם כנגד מסירת החזקה בממכר ולא יאוחר מארבע שנים ממועד החתימה. כל התשלומים כאמור יישאו ריבית שנתית צמודת מדד בשיעור של 4%. הקונה יישא בתשלום מלוא סך היטל ההשבחה שיחול בגין מכירת הממכר והחברה תישא בחיוב מס שבח שינבע מהעסקה. הצדדים יפעלו לקידומה ואישורה של תב"ע להקמת פרויקט משותף על המגרש (להלן - הפרויקט), בגינו יישאו הצדדים בעלויות כפי חלקם במגרש. במסגרת ההסכם ניתנו אופציות הדדיות כמפורט להלן:

(1) במשך תקופה של ארבע שנים החל ממועד חתימת ההסכם ובכפוף לקבלת הסכמתה של החברה מראש ובכתב על פי שיקול דעתה, תהא לקונה אופציה לרכוש את יתרת זכויות החברה במגרש, כנגד תשלום של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ (להלן - תשלום האופציה) ובתוספת: (א) כל תשלום ששולם בפועל על ידי החברה בקשר למגרש; (ב) תוספת של 30% שתחול על תשלום האופציה ועל התשלומים הנזכרים בס"ק (א) לעיל; ו- (ג) ריבית שנתית צמודת למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה ובתוספת מע"מ כדין.

(2) במשך תקופה של שנה לאחר המוקדם מבין: (א) חלוף ארבע שנים ממועד החתימה; או (ב) מועד קבלת היתר בנייה לפרויקט, תהא לחברה הזכות לחייב את הקונה לרכוש ממנה את יתרת זכויותיה במגרש, כנגד תשלום תמורה בסך של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ, ובתוספת כל תשלום ששולם על ידי החברה בקשר למגרש וריבית שנתית צמודת למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה, ובתוספת מע"מ כדין.

2. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

- (ב) (המשך)
- הצדדים חתמו על הסכם עסקה משותפת להסדרת זכויותיהם בפרויקט. החברה לא הכירה ברווח בתקופת הדוח בגין החתימה על ההסכם האמור.
- (ג) ביום 26 במרס, 2018 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח, המהווים 0.79 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. דיבידנד שולם בחודש אפריל 2018.
- (ד) ביום 26 במרס, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, על חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 60 מיליוני ש"ח. הדיבידנד שולם בחודש מרס 2018.
- (ה) ביום 27 במאי, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ על חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 50 מיליוני ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 31 במאי, 2018.
- (ו) בחודש יוני 2018 ביצעה שומרה חברה לביטוח בע"מ פירעון מוקדם של שטרי הון שהונפקו לחברה בסך של כ- 38.5 מיליוני ש"ח.

פרק ה': נספחים

נספח א'
דוח יחס כושר פירעון כלכלי
של
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

ליום 31.12.2017

תוכן עניינים

3.....רקע והיקף גילוי

4.....דוח מיוחד של ר"ח

5.....הגדרות

6.....לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

8.....לוח 2 - מאזן כלכלי

11.....לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

12.....לוח 5 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

14.....לוח 6 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

15.....לוח 7 - סף הון (MCR)

רקע והיקף גילוי

על-פי חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה") מיום 3 בדצמבר, 2017 (חוזר ביטוח 2017-1-20) להלן "חוזר הגילוי") על חברות הביטוח לפרסם לציבור פעמיים בשנה, במסגרת הדוח התקופתי ובאתר האינטרנט, מידע בגין משטר כושר הפירעון הכלכלי שלה. ביום 7 באוגוסט, 2018 פורסמו הנחיות בדבר דחיית דיווח ופרסום תוצאות יחס כושר פירעון כלכלי כפי שפורסמו בחוזר הגילוי. על פי ההנחיות נקבע כי הדיווח השנתי בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017 עבור חברות ביטוח שטרם קיבלו אישור בדבר ביצוע ביקורת לראשונה ידחה עד ליום 29 בנובמבר, 2018, עבור יתר חברות הביטוח פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם למפורט בחוזר הגילוי. עוד קובעת ההנחיה כי פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר, 2018 יהיה עד ליום 15 ביולי, 2019 ובגין נתוני 30 ביוני, 2019 הדיווח יהיה עד ליום 31 בדצמבר, 2019. החל מהדוח השנתי ליום 31 בדצמבר, 2019 יפורסם דוח יחס כושר פירעון במועד פרסום הדוחות לרבעון הראשון העוקב והדיווח החצי שנתי יפורסם עם פרסום הדוחות לרבעון השלישי.

במהלך שנת 2017, קיבלה מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ("החברה") את אישור הממונה לראשונה בגין יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2016. בהמשך לכך, מפרסמת בזה את דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה בחוזר מיום 1 ביוני, 2017 (חוזר ביטוח 2017-1-9) (להלן "חוזר הסולבנסי" או "ההנחיה") העוסק בהוראות ליישום משטר כושר הפירעון הכלכלי של חברת הביטוח בהתבסס על דירקטיבת סולבנסי II האירופאית. במסגרת החוזר קיימת הדרישה לקיומו של הון עצמי שישמש לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים להם החברה חשופה. משטר כושר הפירעון הבוחן את הסיכונים והסטנדרטים לניהולם ולמדידתם מתבסס על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי, שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון; נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, ממשל תאגידי ולתהליך הערכה העצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA); ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

יצוין כי בהתאם להוראות חוזר הסולבנסי, מתבצע חישוב של המאזן הכלכלי באמצעות הערכת שווים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח בכפוף להוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי. חישוב ההון הנדרש (SCR) מבוסס על פריטי המאזן הכלכלי שחושבו כאמור, תחת תרחישים בהסתברות של 1 ל-200 שנה תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים בכפוף להוראות חלק ג' בנספח לחוזר סולבנסי. חישוב ההון העצמי המוכר מתבצע בכפוף להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.

הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד בדוח זה

קביעת האומדן המיטבי (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ-"מידע צופה עתיד". אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

לכבוד
הדירקטוריון של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.ג.,

הנדון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2017

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - SCR) ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן - המידע). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - ההוראות) כפי שנכללו בחוזרי הממונה 9-2017-1 ו-20-2017-1. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE-3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון והנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן, על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

דוח זה נועד לצורך דיווח לממונה, על העודף בהון הכלכלי הקיים ביחס להון הנדרש לפי ההוראות. יודגש, כי לא ניתן לעשות שימוש בדוח זה לצרכים אחרים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
23 באוגוסט, 2018

<u>הגדרות</u>	
<p>- ממוצע ההסתברויות המשוקלל (תוחלת) של תזרימי המזומנים, שנדרשים לפרוע את התחייבויות הביטוח במהלך כל תקופת קיומן, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.</p> <p>- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים (טווח ארוך).</p> <p>- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי (טווח קצר).</p> <p>- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לפני תוספת של סיכון תפעולי והתאמה בגין מיסים נדחים.</p> <p>- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון.</p> <p>- סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.</p> <p>- הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים והתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.</p> <p>- שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.</p> <p>- מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כשווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.</p> <p>- מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון. חישוב השפעת הפיזור נעשה באמצעות נוסחה סטטיסטית.</p> <p>- היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.</p> <p>- דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2022 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.</p> <p>- מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים והתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.</p> <p>- סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.</p> <p>- הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.</p> <p>- הפער בין חישוב אומדן מיטבי במאזן הכלכלי לבין חישוב אומדן מיטבי רעיוני על בסיס: סילוק מרכיבי החיסכון בפוליסה, הנחת ביטול של כל כיסוי ביטוחי המתומחר בפרמיה משתנה, הנחת סילוק של כל כיסוי ביטוחי המתומחר בפרמיה קבועה. אין השפעה על פוליסות בפרמיות חד פעמיות. לפיכך, אין השפעה על פוליסות ביטוח כללי.</p> <p>- במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2016 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2016 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.</p>	<p>אומדן מיטבי (Best Estimate)</p> <p>ביטוח בריאות דומה לביטוח חיים (SLT)</p> <p>ביטוח בריאות דומה לביטוח כללי (NSLT)</p> <p>דרישת הון בסיסית (BSCR)</p> <p>הון נדרש לכושר פירעון (SCR)</p> <p>הון עצמי מוכר</p> <p>הון רובד 1 בסיסי</p> <p>הון רובד 1 נוסף</p> <p>הון רובד 2</p> <p>השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון</p> <p>יחס כושר פירעון</p> <p>התאמת תרחיש מניות</p> <p>מאזן כלכלי</p> <p>מרווח סיכון (RM)</p> <p>סף הון מינימלי (MCR)</p> <p>רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)</p> <p>תקופת פריסה</p>

לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,188,398	4,440,212
3,366,630	3,602,956
821,768	837,256
124.4%	123.2%

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 5

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 6

עודף

יחס כושר פירעון (%)

עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 5

הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 6

עודף

ב. סף ההון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
865,628	1,003,025
3,288,593	3,579,980

סף הון (MCR) - ראו לוח 7.א

הון עצמי לעניין סף הון (MCR) - ראו לוח 7.ב

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שנכללו בתוצאות¹

(א) ביום 31 במרס, 2018 החברה חילקה דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח לבעלי המניות. סכום זה נוכה מההון העצמי המוכר כפי שחושב ומוצג ליום 31 בדצמבר, 2017.

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות

(א) בחודש פברואר 2018 ביצעה החברה גיוס הון רוברד 2 בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח.²
 (ב) בחודש יולי 2018 ביצעה החברה פדיון קרן של הון רוברד 2 בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח.³

בהתחשב בסך השינויים ההוניים האמורים עד חודש אוגוסט 2018, מועד הפרסום לראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017, עודף ההון היה גדל בכ- 210 מיליוני ש"ח לכ- 1,048 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 129%.

				23 באוגוסט, 2018
רותי יהודיוף - כהן	שי קומפל	יהודה בן אסאייג	ארי קלמן	תאריך
מנהלת הסיכונים	משנה למנהל הכללי	מנהל - כללי	יו"ר הדירקטוריון	

¹ בהתאם לחוזר הסולבנסי – חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 2018-5399
² בהתאם לחוזר הסולבנסי – חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 2018-5399
³ בהתאם לחוזר הסולבנסי – חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 2018-5399

לוח 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2016		ליום 31 בדצמבר, 2017		הערות	
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
נכסים:					
-	352,013	-	398,523	(1)	נכסים בלתי מוחשיים
-	1,129,198	-	1,166,109	(2)	הוצאות רכישה נדחות
779,698	779,698	773,260	773,260		רכוש קבוע
203,134	207,435	145,174	146,907	(3)	חברות מוחזקות אחרות
76,211	76,211	76,818	76,818		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
136,351	136,351	303,353	303,353		נדל"ן להשקעה - אחר
941,493	1,666,013	921,877	1,713,507		נכסי ביטוח משנה
903,869	904,338	912,930	911,768		חייבים ויתרות חובה
21,145,651	21,145,651	22,759,485	22,759,485		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:					
3,137,089	3,137,089	3,189,446	3,189,446		נכסי חוב סחירים
3,558,812	3,290,285	4,299,907	3,986,511	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
3,419,074	2,532,409	3,660,391	2,675,236	(5)	אג"ח מיועדות
195,685	195,685	282,552	282,552		מניות
969,404	969,404	1,146,061	1,146,061		אחרות
11,280,064	10,124,872	12,578,357	11,279,806		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
1,810,470	1,810,470	2,320,304	2,320,304		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
523,718	523,718	298,662	298,662		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
37,800,659	38,855,968	41,090,220	42,148,502		סך כל הנכסים
23,226,266	23,229,398	25,388,856	25,391,318		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
הון					
2,858,500	1,568,509	3,170,196	1,689,761		הון רובד 1 בסיסי לפני ניכויים

ליום 31 בדצמבר, 2016		ליום 31 בדצמבר, 2017		הערות
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
7,266,931	11,510,509	7,483,060	12,133,873	התחייבויות: התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
21,546,245	22,867,527	23,678,483	25,347,461	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
2,529,930	-	2,978,645	-	(6) מרווח סיכון (RM)
812,984	138,362	953,104	180,801	(7) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
1,304,387	1,395,081	1,346,339	1,448,081	(8) זכאים ויתרות זכות
1,481,689	1,375,980	1,480,392	1,348,525	(9) התחייבויות פיננסיות
34,942,166	37,287,459	37,920,024	40,458,741	סך כל ההתחייבויות
37,800,666	38,855,968	41,090,220	42,148,502	סך כל ההון וההתחייבויות

הערות:

- (1) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
- (2) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 4 סימן ג', סימן משנה 3, הוצאות הרכישה נלקחות בחשבון בחישוב האומדן המיטבי.
- (3) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בהתאם להוראות החוזר לעניין השווי המאזני המותאם.
- (4) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 1 (א), שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (5) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.
- (6) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 4 סימן ד', סימן משנה 5 (1) סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, בהתאם להוראות.

- (7) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12).
- (8) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכללים לעניין המאזן הכלכלי.
- (9) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - בכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 בשערוך ההתחייבויות הפיננסיות לשווי הוגן, לא נלקחו בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017			
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	שייר	ביטוח משנה	ברוטו	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
3,105,458	97,288	3,202,747	3,156,223	71,377	3,227,599	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:
						חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
						חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
3,304,630	759,554	4,064,184	3,497,358	758,103	4,255,461	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
<u>6,410,088</u>	<u>856,843</u>	<u>7,266,931</u>	<u>6,653,580</u>	<u>829,480</u>	<u>7,483,060</u>	
21,461,595	84,650	21,546,245	23,586,086	92,397	23,678,483	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
<u>27,871,682</u>	<u>941,493</u>	<u>28,813,176</u>	<u>30,239,667</u>	<u>921,877</u>	<u>31,161,544</u>	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

לוח 5 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניית	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניית				
	סה"כ	הון רובד 1			
		הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
	אלפי ש"ח				
4,613,232	4,613,232	1,156,975	286,061	3,170,196	הון עצמי
(76,882)	(76,882)			(76,882)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
(96,138)	(96,138)	(96,138)			הפחתות (ב)
<u>4,440,212</u>	<u>4,440,212</u>	<u>1,060,837</u>	<u>286,061</u>	<u>3,093,314</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
	<u>3,614,101</u>			<u>3,614,101</u>	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

ליום 31 בדצמבר, 2016					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניית	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניית				
	סה"כ	הון רובד 1			
		הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
	אלפי ש"ח				
4,312,502	4,312,503	1,168,825	285,178	2,858,500	הון עצמי
(28,211)	(28,211)			(28,211)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
(95,894)	(95,894)	(95,894)	-		הפחתות (ב)
(111,122)	-	-	-		חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>4,077,275</u>	<u>4,188,398</u>	<u>1,072,931</u>	<u>285,178</u>	<u>2,830,289</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
	<u>3,194,066</u>			<u>3,194,066</u>	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר הסולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.

(ב) הפחתות בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר הסולבנסי.
 (ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר הסולבנסי.

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות:

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		הון רובד 1:
2,830,289	3,093,314	הון רובד 1 בסיסי
		הון רובד 1 נוסף:
285,178	286,061	מכשירי הון ראשוני מורכב
285,178	286,061	סך הון רובד 1 נוסף
3,115,467	3,379,375	סך הון רובד 1
		הון רובד 2:
		מכשירי הון רובד 2:
560,841	581,517	מכשירי הון משני מורכב
320,303	335,113	מכשירי הון שלישוני מורכב
191,787	144,207	מכשירי הון משני נחות
1,072,931	1,060,837	סך הון רובד 2
4,188,398	4,440,212	סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לוח 6 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):
1,471,753	1,491,443	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק
201,058	189,086	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
1,661,019	1,845,075	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
2,053,577	2,361,525	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)
920,078	972,026	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
6,307,485	6,859,155	סה"כ
(2,326,076)	(2,506,110)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
3,981,409	4,353,045	סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)
198,205	203,015	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
(812,984)	(953,104)	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכסי מס נדחה
3,366,630	3,602,956	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
3,206,029	3,435,054	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות
1,923,618	2,232,785	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה 65% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ובהתאמת תרחיש מניות⁴

⁴ בשנת 2016 עמד על כ-60% מסך ההון הנדרש לכושר פירעון

לוח 7 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
937,553	1,003,025	סף הון לפי נוסחת MCR
480,904	558,196	גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
865,628	1,004,753	גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
<u>865,628</u>	<u>1,003,025</u>	סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון :

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
						הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - לפי לוח 5
						חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון
4,188,398	1,072,931	3,115,467	4,440,212	1,060,837	3,379,375	הון עצמי לעניין סף הון
(899,805)	(899,805)		(860,232)	(860,232)		
<u>3,288,593</u>	<u>173,126</u>	<u>3,115,467</u>	<u>3,579,980</u>	<u>200,605</u>	<u>3,379,375</u>	

(* בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' הוראות לעניין הון עצמי של חברת הביטוח" בחוזר סולבנסקי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

נספח א'

דוח יחס כושר פירעון כלכלי

של

שומרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31.12.2017

תוכן עניינים

3..... רקע והיקף גילוי

4..... דוח מיוחד של רואה החשבון

5..... הגדרות

6..... לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

7..... לוח 2 - מאזן כלכלי

9..... לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

10..... לוח 5 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

11..... לוח 6 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

12..... לוח 7 - סף הון (MCR)

רקע והיקף גילוי

על פי חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הממונה") מיום 3 בדצמבר, 2017 (חוזר הביטוח 2017-1-20) להלן "חוזר הגילוי") על חברות הביטוח לפרסם לציבור פעמיים בשנה, במסגרת הדוח התקופתי ובאתר האינטרנט, מידע בגין משטר כושר הפירעון הכלכלי שלה. ביום 7 באוגוסט 2018 פורסמו הנחיות בדבר דחיית דיווח ופרסום תוצאות יחס כושר פירעון כלכלי כפי שפורסמו בחוזר הגילוי. על פי ההנחיות נקבע כי הדיווח השנתי בגין נתוני 31 בדצמבר 2017 עבור חברות ביטוח שטרם קיבלו אישור בדבר ביצוע ביקורת לראשונה ידחה עד ליום 29 בנובמבר 2018, עבור יתר חברות הביטוח פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם למפורט בחוזר הגילוי. עוד קובעת ההנחיה כי פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2018 יהיה עד ליום 15 ביולי 2019, בגין נתוני 30 ביוני 2019 הדיווח יהיה עד ליום 31 בדצמבר 2019. החל מהדוח השנתי ל 31.12.2019 יפורסם דוח יחס כושר פירעון עם פרסום הדוחות לרבעון הראשון העוקב והדיווח החצי שנתי יפורסם עם פרסום הדוחות לרבעון השלישי.

במהלך שנת 2017, קיבלה שומרה חברה לביטוח בע"מ ("החברה") את אישור הממונה לראשונה בגין יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2016. בהמשך לכך, מפרסמת בזה את דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה בחוזר מיום 1 ביוני, 2017 (חוזר ביטוח 2017-1-9) (להלן "חוזר הסולבנס" או "ההנחיה") העוסק בהוראות ליישום משטר כושר הפירעון הכלכלי של חברת הביטוח בהתבסס על דירקטיבת סולבנס II האירופאית. במסגרת החוזר קיימת הדרישה לקיומו של הון עצמי שישמש לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים להם החברה חשופה. משטר כושר הפירעון הבוחן את הסיכונים והסטנדרטים לניהולם ולמדידתם מתבסס על שלושה נדבכים: נדבך ראשון, כמותי, שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון; נדבך שני, איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, ממשל תאגידי ולתהליך הערכה העצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי, הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

יצוין כי בהתאם להוראות חוזר הסולבנס, מתבצע חישוב של המאזן הכלכלי באמצעות הערכת שווים של הנכסים וההתחייבויות של חברת הביטוח בכפוף להוראת חלק א' בנספח לחוזר הסולבנס. חישוב ההון הנדרש (SCR) מבוסס על פרטי המאזן הכלכלי שחושבו כאמור, תחת תרחישים בהסתברות של 1 ל-200 שנה תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים בכפוף להוראת חלק ג' בנספח לחוזר הסולבנס. חישוב ההון העצמי המוכר מתבצע בכפוף להוראת חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנס.

הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד בדוח זה

קביעת האומדן המיטבי (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ-"מידע צופה עתיד". אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

לכבוד
הדירקטוריון של שומרה חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2017

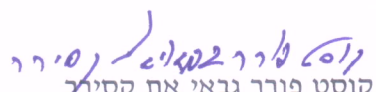
בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - SCR) ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן - המידע). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - ההוראות) כפי שנכללו בחוזרי הממונה 2017-1-9 ו-2017-1-20. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE-3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן, על ניסיון העבר, כפי שעולה מניתוחים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

דוח זה נועד לצורך דיווח לממונה, על העודף בהון הכלכלי הקיים ביחס להון הנדרש לפי ההוראות. יודגש, כי לא ניתן לעשות שימוש בדוח זה לצרכים אחרים.


קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
16 באוגוסט, 2018

הגדרות

- **אומדן מיטבי (Best Estimate)**
ממוצע ההסתברויות המשוקלל (תוחלת) של תזרימי המזומנים, שנדרשים לפרוע את התחייבויות הביטוח במהלך כל תקופת קיומן, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- **ביטוח בריאות דומה לביטוח כללי (NSLT)**
ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי (טווח קצר).
- **דרישת הון בסיסית (BSCR)**
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לפני תוספת של סיכון תפעולי והתאמה בגין מיסים נדחים.
- **הון נדרש לכושר פירעון (SCR)**
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון.
- **הון עצמי מוכר**
סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- **הון רובד 1 בסיסי**
הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בפרט שההון העצמי המוכר טרם פורס לראשונה.
- **הון רובד 1 נוסף**
שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
- **הון רובד 2**
מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- **השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון**
מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון. חישוב השפעת הפיזור נעשה באמצעות נוסחה סטטיסטית.
- **יחס כושר פירעון**
היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- **התאמת תרחיש מניות**
דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2022 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- **מאזן כלכלי**
מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר סולבנסי.
- **מרווח סיכון (RM)**
סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- **סף הון מינימלי (MCR)**
הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- **תקופת פריסה**
במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2016 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2016 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.

לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
477,532	560,250 (*)
494,497	494,951
(16,965)	65,299
96.6%	113.2% (*)

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 5

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 6

עודף (גרעון)

יחס כושר פירעון (%)

עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 5

הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 6

עודף

ב. סף ההון (MCR)


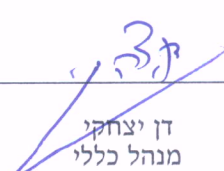
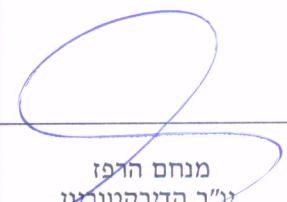
ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
130,086	139,909
467,533	552,107

סף ההון (MCR) - ראו לוח 7.א

הון עצמי לעניין סף ההון - ראו לוח 7.ב

(* שינויים בהון העצמי ממועד החישוב

בחודש יוני 2018 בוצע פירעון של מכשיר הון משני נחות ששווי ליום 31.12.2017 הינו בסך של כ- 36 מיליון ש"ח. לאחר פעולה זו, יחס כושר הפירעון של החברה הנו בשיעור של כ- 106%, עודפי ההון הינם בסך של כ- 29 מיליון ש"ח.

			16 באוגוסט, 2018
רותי יהודיוף - כהן מנהלת הסיכונים	דן יצחקי מנהל כללי	מנחם הרפז יו"ר הדירקטוריון	תאריך

לוח 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2016		ליום 31 בדצמבר, 2017		הערות	
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
					נכסים:
-	2,833	-	1,747	(1)	נכסים בלתי מוחשיים
-	87,082	-	90,201	(2)	הוצאות רכישה נדחות
17,661	17,661	18,481	18,481		רכוש קבוע
34,105	36,361	34,065	40,726	(3)	השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
27,000	27,000	26,800	26,800		נדל"ן להשקעה - אחר
117,431	133,130	217,764	255,477		נכסי ביטוח משנה
236,971	236,343	256,219	253,473		חייבים ויתרות חובה
					השקעות פיננסיות אחרות:
1,025,253	1,025,253	995,932	995,932		נכסי חוב סחירים
538,676	523,667	685,779	662,539	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים
34,958	34,958	50,174	50,174		מניות
261,517	261,517	258,052	258,052		אחרות
1,860,404	1,845,395	1,989,937	1,966,697		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
76,859	76,859	79,330	79,330		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>2,370,431</u>	<u>2,462,664</u>	<u>2,622,596</u>	<u>2,732,932</u>		סך כל הנכסים
					הון
442,936	359,083	524,975	448,390		הון רובד 1 בסיסי
					התחייבויות:
1,596,744	1,895,303	1,668,668	1,962,059		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
82,126	-	82,832	-	(5)	מרווח סיכון (RM)
48,089	6,506	61,903	23,463	(6)	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
151,951	163,423	236,701	262,131	(7)	זכאים ויתרות זכות
48,585	38,349	47,517	36,889	(8)	התחייבויות פיננסיות
<u>1,927,495</u>	<u>2,103,581</u>	<u>2,097,621</u>	<u>2,284,542</u>		סך כל ההתחייבויות
<u>2,370,431</u>	<u>2,462,664</u>	<u>2,622,596</u>	<u>2,732,932</u>		סך כל ההון וההתחייבויות

הערות:

- (1) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים (לרבות מוניטין) בשווי אפס.
- (2) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 4 סימן ג' סימן משנה 3, הוצאות הרכישה נלקחות בחשבון בחישוב האומדן המיטבי.
- (3) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בהתאם להוראות החוזר לעניין השווי המיטבי.
- (4) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 1 (א), שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (5) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 4 סימן ד' סימן משנה 5 (1) סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, המחושב בהתאם להוראות.
- (6) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הינו על בסיס ההבדל בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS12).
- (7) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- חלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכללים לעניין המאזן הכלכלי.
- (8) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי- בכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 בשערוך ההתחייבויות הפיננסיות לשווי הוגן, לא נלקחו בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון היא ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
<u>1,479,312</u>	<u>117,431</u>	<u>1,596,743</u>	<u>1,450,904</u>	<u>217,764</u>	<u>1,668,668</u>

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה:
 חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

לוח 5 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017			
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות		
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 בסיסי
	אלפי ש"ח		
561,100	561,100	(* 36,125	524,975
(850)	(850)	-	(850)
<u>560,250</u>	<u>560,250</u>	<u>36,125</u>	<u>524,125</u>

הון עצמי
ניכויים מהון רובד 1 (א)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ב)

ליום 31 בדצמבר, 2016			
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות		
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 בסיסי
	אלפי ש"ח		
478,952	478,952	36,016	442,936
(1,420)	(1,420)	-	(1,420)
<u>477,532</u>	<u>477,532</u>	<u>36,016</u>	<u>441,516</u>

הון עצמי
ניכויים מהון רובד 1 (א)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ב)

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות ודיבידנד שהוכרו לאחר תאריך המאזן ובפרט שההון העצמי המוכר טרם פורסם לראשונה.

(ב) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות:

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	
441,516	524,125
36,016	(* 36,125
<u>477,532</u>	<u>560,250</u>

הון רובד 1:
הון רובד 1 בסיסי
הון רובד 2:
מכשירי הון משני נחות
סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

(* ראה לוח 1 "שינויים בהון עצמי ממועד החישוב").

לוח 6 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
151,264	171,593
25,203	26,785
837	783
420,494	420,648
597,798	619,809
(103,114)	(113,015)
494,684	506,794
47,902	50,060
(48,089)	(61,903)
494,497	494,951
481,801	478,322
289,081	310,909

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק

הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (NSLT)

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי

סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

הון נדרש בשל סיכון תפעולי

התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה

(65% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ובהתאמת תרחיש מניות¹)

¹ בשנת 2016 עמד על 60% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון

לוח 7 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
201,580	189,443
72,270	77,727
130,086	139,909
130,086	139,909

סף הון לפי נוסחת MCR
 גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת
 הפריסה)
 גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת
 הפריסה)
 סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון :

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
477,532	36,016	441,516	560,250	36,125	524,125
(9,999)	(9,999)		(8,143)	(8,143)	
467,533	26,017	441,516	552,107	27,982	524,125

הון עצמי לעניין הון
 נדרש לכושר פירעון
 - לפי לוח 5
 חריגה ממגבלות כמותיות
 בשל סף הון (*)
 הון עצמי לעניין סף
 הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק בהוראות לעניין הון עצמי של חברת הביטוח בחוזר סולבנסי, הון רובד 2 לא יעלה על

20% מ-MCR